

Tilinpäätös 2016

Kaupunginvaltuusto 22.5.2017

Sisällysluettelo

	Sivu
Kaupunginjohtajan katsaus	1
Strategian toteutuminen 2016	5
1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	
1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	12
1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	14
1.3 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	17
1.4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	18
1.5 Kaupungin palkatun henkilöstön määrä 31.12.2016	19
1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista	19
1.7 Sisäisen valvonnan järjestäminen kaupungissa	20
2. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	
2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	23
2.2 Toiminnan rahoitus	26
3. Rahoitusasema ja sen muutokset	30
4. Kokonaistulot ja -menot	33
5. Kuntakonsernin toiminta ja talous	
5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä	34
5.2 Keskeiset tapahtumat kaupunkikonsernissa	35
5.3 Konsernin toiminnan ohjaus ja selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	36
5.4 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä	37
5.5 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	38
5.6 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	39
5.7 Konsernitase ja sen tunnusluvut	40
6. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	41
7. Talousarvion toteutuminen	
7.1 Käyttötalousosan toteutuminen	45
7.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	101
7.3 Investointien toteutuminen	103
7.4 Rahoitusosan toteutuminen	110
7.5 Yhteenveto sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	111
8. Tilinpäätöslaskelmat	
8.1 Ylöjärven kaupungin tuloslaskelma 2016	115
8.2 Ylöjärven kaupungin rahoituslaskelma	116
8.3 Ylöjärven kaupungin tase	117

	Sivu
8.4 Ylöjärven kaupungin konsernituloslaskelma	118
8.5 Ylöjärven kaupungin konsernin rahoituslaskelma	119
8.6 Ylöjärven kaupungin konsernitase	120
9. Tilinpäätöksen liitetiedot	
9.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	123
9.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	124
9.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	124
10. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	126
11. Tasetta koskevat liitetiedot	
11.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	130
11.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	132
12. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	134
13. Ympäristövastuut	138
14. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	140
15. Eriytetyt tilinpäätökset	
Työterveyshuollon liikelaitos Viisari	145
Liikelaitosten vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen	155
Liikelaitosten vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen	156
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista sekä tositelajeista	157
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	159

Vuosi 2016 muodostui vahvan tilinpäätöksen vuodeksi

Valtuusto hyväksyi vuodelle 2016 nollatulokseen tähdänneen talousarvion. Pitkään jatkunut yleinen talouden matalapaine asetti haasteita vuoden 2016 talousarvion laadinnalle. Verotulojen kasvun ennakoitiin olevan vaisua. Peruspalvelujen valtionosuuksien kehittymistä puolestaan rajoittivat osana valtiontalouden sopeutustoimia toteutetut valtionosuusleikkaukset. Koko kuntatalouden tulojen ja menojen välinen epäsuhta näyttää jatkuvan lähivuodet mittavana. Esimerkiksi väestön ikärakenteen muutos kasvattaa kuntien tuottamien sosiaali- ja terveystalouden palvelujen tarvetta vuosina 2016–2019 vajalla prosenttiyksiköllä vuosittain.

Vuoden 2016 talousarviovalmistelun lähtökohtana oli talouden keskipitkän aikavälin tasapainottaminen ja viime vuosien voimakkaan velkaantumistahdin taittaminen. Osana talouden vastuullista tasapainotusta investointitaso pidettiin maltillisena. Investointibudjetti koostuikin pääsääntöisesti välttämättömistä korjaus- ja ylläpitoinvestoinneista.

Vuoden 2016 aikana Ylöjärven kaupungin talous kuitenkin kehittyi erittäin suotuisasti. Kaupungin tilikauden 2016 ylijäämäksi muodostui noin kuusi miljoonaa euroa. Kaupunki-strategian mukaisesti velkaantuminen taittui. Velkamäärä laski absoluuttisesti 99,1 milj. eurosta 96 milj. euroon ja lainamäärä laski 2 927 euroon asukasta kohti. Tätä voidaan pitää erittäin hyvänä saavutuksena. Menokasvu onnistuttiin pitämään maltillisena. Menojen hillintää tukivat kilpailukyky-sopimuksen kautta tulleet säästöt lomapalkkakulujen jaksotukseen ja välttyminen sairaanhoitopiirin ns. loppulaskulta. Tulopuolta kasvattivat edelleen hyvin käynyt ja aktiivinen maakauppa sekä verotulojen kertaluontoisista taksaus- ja oikaisueristä johtunut kasvu.

Tasapainoinen talous on valtuuston vuonna 2014 hyväksymän strategian keskeinen strateginen tavoite. Talouden tasapainottamista myös pidemmällä aikavälillä edistivät muun muassa valtuuston vuonna 2016 tekemät päätökset varhaiskasvatuksen mitoitusmuutoksista sekä kaupungin Vesi liikelaitoksen osakeyhtiöittämisestä. Ylöjärven Vesi Oy:n perustaminen auttaa kaupungin velkaantumisen hallinnassa vesihuoltoinvestointien siirtyessä yhtiön rahoitettaviksi. Yhtiöittämisestä saatiin myös noin 22 miljoonan euron kertaluontoinen kirjanpidollinen voitto, joka käytettiin strategisesti tekemällä mittavia varauksia tuleviin ympäristövastuisiin, investointeihin ja maanhankintaan.

Vuoden 2016 aikana laadittiin yhteistyössä henkilöstön kanssa koko kaupungin toimintaa koskevat tehostamissuunnitelmat sekä käynnistettiin Yritysmuutos Ylöjärvi -teeman mukainen valmennus esimiehille ja henkilöstölle. Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu jatkui myös vuonna 2016, mutta uudistuksen tarkemmista vaikutuksista kaupungin talouteen ei vielä ole saatavissa yksityiskohtaista tietoa.

Laadukkaan toiminnan varmistaminen taloudellisen tasapainottamisen aikana on edellyttänyt kaikkien osallistumista ja panosta. Haluankin erityisesti kiittää sekä luottamushenkilöitä että henkilökuntaa hyvin tehdystä työstä ja hyvästä yhteishengestä.

Yhteinen työ Ylöjärven kaupungin elinvoiman ja talouden vahvistamiseksi jatkuu myös vuonna 2017.

Jarkko Sorvanto
kaupunginjohtaja

Strategian toteutuminen 2016

Kaupunkistrategian toteutuminen 2016

Strategian toteutuminen on raportoitu kunkin tavoitteen jälkeen kursivilla tekstillä.

Aktiivinen yhteistyö

Ylöjärven menestyminen on sidoksissa Tampereen kaupunkiseudun kasvuun ja kehitykseen.

Ylöjärvi on aktiivinen toimija Tampereen kaupunkiseudulla. Ylöjärvi suhteutuu yhteistyöhankkeisiin ja järjestelyihin lähtökohtaisesti myönteisesti ja on niiden käynnistämässä aloitteellinen. Yhteistyön tavoite on kaupunkiseudun etu, joka nähdään yhtä arvokkaana kuin laadukkaat paikalliset palvelut.

Itsenäinen Ylöjärven kaupunki edistää Tampereen yhteistyörakenteeseen pohjautuvan seutukaupungin syntymistä. Kuntarajat ylittävien palveluiden kehittymistä tuetaan kaikilla toiminnan tasoilla.

Valtuustokauden 2013 - 2016 erityisiä tavoitteita ja painopisteitä ovat:

- Merkittävä osa työllisyyspalveluista järjestetään seudullisesti
*Toteutuminen:
Työvoima- ja yrityspalveluiden alueellisen kokeilun kuntasopimukset tulevat kuntien päätäntään maaliskuussa 2017. Kokeilunlain voimaantullessa on tarkoitus päästä aloittamaan lain ja sopimuksen mukaiset palvelut 1.7.2017.*
- Työnjakoa seudullisissa ja paikallisissa elinkeinopalveluissa selkeytetään
*Toteutuminen:
Vuonna 2016 valmisteltiin seudullinen elinkeino-ohjelma osana seutustrategiaa. Seudullisen elinkeino-ohjelman myötä ohjattiin myös Tredean toimintaa uudelleen ja uudistettiin seutuyhtiön organisaatiota. Seudullisessa elinkeino-ohjelmassa linjataan myös paikallisen ja seudullisen elinkeinopolitiikan työnjako aiempaa selkeämmin.*
- Vesihuolto järjestetään seudullisesti
*Toteutuminen:
Ylöjärvi päätti osallistua Tampereen seudun keskuspuhdistamohankkeeseen.*
- Työterveyshuollon seudullisen yhteistyön vaihtoehdot selvitetään
*Toteutuminen:
Työterveyshuollon palvelut päätettiin kilpailuttaa yhdessä Viisarin omistajakuntien kanssa. Toimijaksi valittiin Terveystalo Oy. Työterveysliikelaitos Viisarin toiminta päättyi 31.12.2016.*
- Hankintatoimen seudullinen yhteistyö selvitetään
*Toteutuminen:
Ei tehty välittömiä toimenpiteitä. Tilannetta arvioidaan tarkemmin maakuntahallintouudistuksen yhteydessä sekä Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ja Tampereen kaupungin perustaman hankintaorganisaation toiminnan vakiintumisen jälkeen.*
- Lukiokoulutuksen seudullinen yhteistyö selvitetään
*Toteutuminen:
Tavoite toteutui vain osittain. Vuonna 2016 seudun yhteistoiminta painottui opetussuunnitelmatyöhön. Kaupunkiseudun lukiot laativat yhteistyössä seudullisen opetussuunnitelman, joka otettiin käyttöön 1.8.2016.*

- *Ylöjärvi kuuluu Väli-suomen sote-alueeseen*
Toteutuminen:
Tavoite on vanhentunut. Nyt valmistellaan nykyisen lakiehdotuksen mukaisesti Pirkanmaan maakunta- ja sote-uudistusta.
- *Vaativassa erikoissairaanhoidossa tiivistetään Tampereen kehyskuntien yhteistyötä*
Toteutuminen:
Kehyskuntien neuvottelukunnan tilausneuvottelut tapahtuivat lempäläläisen pääneuvottelijan johdolla. Jokainen kunta kuitenkin käy oman valmisteluprosessinsa ennen yhteisneuvottelua. Ylöjärvellä erikoissairaanhoidon tilausneuvotteluun valmistauduttiin ylilääkärien kesken. Vuodelle 2016 Ylöjärvi panosti itse erityisesti ikäihmisten kuntoutukseen ja avopsykiatria.

Hyvinvoiva ylöjärveläinen

Hyvinvointi koostuu fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista. Jokaisella kuntalaisella on oikeus hyvinvointiin ja arjessa pärjäämiseen. Kunnan tehtävänä on tukea kuntalaisten omaehtoisia pyrkimyksiä hyvään elämään ja toisaalta turvata niiden kuntalaisten elämää, joiden omat voimavarat eivät tähän riitä.

Terveysliikunnalla vaikutetaan kaikkiin hyvinvoinnin osatekijöihin ja sen mahdollisuuksia viedään eteenpäin määrätietoisesti koko kaupunkiorganisaatiossa.

Varhainen, tilanteeseen nähden riittävä apu ovat hyvinvointiin sekä sosiaalisen ja fyysiseen turvallisuuteen tähtäävän toiminnan perusta. Tavoite on arjessaan hyvin pärjäävä kuntalainen. Tätä mahdollistetaan tukemalla mahdollisuuksia harrastaa liikuntaa ja osallistua kulttuuripalveluihin.

Matalan kynnyksen toimintamallit tuodaan osaksi palvelutoimintaa, näin tuetaan kuntalaisten arjen hallintaa ja ehkäistään kalliimpien ja raskaampien palvelujen tarvetta

Laadukkaita hyvinvointipalveluja järjestämällä Ylöjärven kaupunki ei palvele ainoastaan itseään vaan myös kaikkia niitä lukuisia yrityksiä ja yhteisöjä, joissa ylöjärveläiset päivittäin työskentelevät.

Valtuustokauden 2013 - 2016 erityisiä tavoitteita ja painopisteitä ovat:

- *Perusturvaosaston organisaatiomuutoksella varmistetaan varhaisen puuttumisen mallien laajempi käyttöönotto*
Toteutuminen:
Toteutunut hyvin. Organisaatiomuutoksen myötä terveyskioski siirrettiin ehkäisevien ja korjaavien palveluiden kokonaisuuteen ja vastaavanlainen toimintamalli, perhekioski, perustettiin perheiden palvelukanavaksi. Perhekioski tekee tiivistä yhteistyötä myös kolmannen sektorin ja yhdistysten kanssa. Päihdepalveluiden prosessi kuvattiin ja palvelun saannin helpottamiseksi päätettiin päihdepalvelut liittää osaksi terveystieteiden toimintaa. Ikäihmisten matalankynnyksen neuvontapiste toimii terveystieteiden tiloissa.
- *Laaja valtuustokauden kattava hyvinvointikertomus integroidaan osaksi toimintaa*
Toteutuminen:
Laaja sähköinen hyvinvointikertomus vuosille 2017-2020 julkaistiin Ylöjärvellä Pirkanmaan kunnista ensimmäisenä.

- o Terveysliikuntaohjelma jalkautetaan kaupunkiorganisaatioon sekä ulkopuolisille toimijoille ja yhteisöille
Toteutuminen:
Ylöjärven kaupungin terveystuennitelma vuosille 2017-2020 työstettiin terveystuennelutryöryhman toimesta loppuvuonna 2016. Suunnitelma on tuotu paremmin esille kaupungin verkkosivuilla sekä henkilöstön sisäisillä sivustoilla ja siinä mainittuja tavoitteita on tuotu esille kaupungin suunnittelutyössä.
- o Uusia matalan kynnyksen toimipisteiden avataan ja toimintamalleja otetaan käyttöön, tämä kompensoidaan vanhoista toimintamalleista luopumalla
Toteutuminen:
Toteutuu perhekioskitoiminnassa. Perhetyössä toteutui projekti, jossa lastensuojelun tukihenkilöinä toimivat omat perhetyön työntekijät. Näin toimimalla saavutettiin ostopalvelukustannuksissa merkittävä säästö ja yhteistyö lastensuojelun ja etsivän nuorisotyön kanssa tiivistyi merkittävästi.
Perustettiin uusia ikäihmisten porinapiirejä ja ikäpisteen toiminta jatkui suunnitellusti. Matalien toimintamallien uutena avauksena käynnistettiin kouluyhteisöohjaajien työskentely Yhtenäiskoululla.
- o Laaditaan sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden suunnitelmat
Toteutuminen:
Valtuusto hyväksyi Ylöjärven kaupungin turvallisuussuunnitelman 6.2.2017

Kasvava elinvoima

Elinvoima koostuu vetovoimaisesta ympäristöstä, palveluista ja toimintaedellytyksistä, kilpailukykyisestä ja monipuolisesta yrityskannasta, osaavan työvoiman saatavuudesta, sosiaalisesta pääomasta ja yhteisöllisyydestä.

Elinvoiman kasvu saavutetaan edistämällä ja tukemalla elinkeinoelämän ja työllisyyden positiivista kehitystä ja kaupungin kasvua. Elinkeino- ja työllisyyspolitiikan yhteisenä tavoitteena on kasvattaa Ylöjärven työpaikkaomavaraisuutta.

Elinkeinopolitiikan tavoite toteutuu tarjoamalla vetovoimaista toimintaympäristöä, joka mahdollistaa yritysten sijoittumisen ja toimimisen kaupungissa. Kaupungin päätöksenteossa huomioidaan elinkeinoelämän tarpeet monipuolisesti. Kaupunki toteuttaa aktiivista elinkeinopolitiikkaa, riittävien resurssien ja sen operatiivisesta toiminnasta vastaa Ylöjärven Yrityspalvelu Oy. Ylöjärvi on seudun ketterin elinkeinopolitiikan toteuttaja.

Keskeisiä teemoja strategiakaudella ovat työpaikka-alueiden aktiivinen kehittäminen, kaupanelan kehittäminen, vahvan uusyrityspärustannan turvaaminen, seudullisen elinkeinoyhteistyön kehittäminen sekä aktiivinen verkostoituminen ja sidosryhmäyhteistyö, joka osaltaan tukevat muiden tavoitteiden saavuttamista. Keskiössä ovat erityisesti pk- ja perheyrietykset.

Työllisyyspolitiikan tavoitteena on työttömyyden vähentäminen ja työvoimareservin pitäminen työkykyisenä ja ammattitaitoisena palveluiden ja koulutuksen avulla. Tämä edesauttaa elinvoiman kasvua, työvoiman saatavuutta ja kaupungin talouden tasapainossa pysymistä.

Valtuustokauden 2013 - 2016 erityisiä tavoitteita ja painopisteitä ovat:

- o Päivitetään työllisyydenhoidon toimintaohjelma vuosille 2016 - 2020 uudet velvoitteet huomioiden

Toteutuminen:

Valtuusto hyväksyi päivitetyn toimintaohjelman 8.6.2015 ja sen mukaiset toimenpiteet on aloitettu.

- o Päivitetään elinkeino-ohjelma vuosille 2015 - 2020

Toteutuminen:

Valtuusto hyväksyi päivitetyn elinkeino-ohjelman 8.6.2015.

- o Työllisyshoidon seutuyhteistyön konkreettiset toimintamallit

Toteutuminen:

Työvoima- ja yrityspalveluiden alueellisesta kokeilusta esitetyn lain on tarkoitus tulla voimaan 1.7.2017. Tällöin kaikki ei ansiosidonnasta ansioturva saaneet työttömän siirtyvät kokeilussa mukana olevien kuntien vastuulle, jossa Ylöjärvi on mukana. Kokeilussa yhdistetään työhallinnolta siirtyvät henkilö- ja talousresurssit sekä niiden toteutuksen lainsäädäntövastuu sopimus pohjaisesti kuntien vastuulle. Palvelut järjestetään uudelleen koskemaan lähi- ja seutupalveluja, missä hyödynnetään sekä TE-toimistolta siirtyvät että kuntien omat resurssit nykyistä tehokkaammin työllisyyden ja yritysten hyväksi elinvoimaisuutta vahvistamaan.

- o Kehitetään Kolmenkulman työpaikka-alueita

Toteutuminen:

Kolmenkulmantien ympäristön asemakaava hyväksyttiin valtuustossa 9.5.2016. Talousarviovalmistelussa ja MAPSTO päivityksessä huomioitiin lähivuosien liikenneväylä-investoinnit ja niihin liittyvät kaavoitushankkeet. Käynnistettiin Tredean koordinoima Kolmenkulman kehittämishanke "3kulma Eco-Industrial Park". Hankkeessa on mukana Ylöjärvi, Nokia ja Tampere.

- o Varaudutaan työllisyshoidon laki- ja vastuumuutoksiin valtion ja kuntien välillä tarvittavilla resursseilla ja organisoimalla uudelleen paikallisesti ja seudullisesti

Toteutuminen:

Alueellisen kokeiluun osallistumisen lisäksi työllisyyden hoidon resurssit ja kokonaisvastuu keskitettiin työllisyyspalveluihin. Tähän liittyen sosiaalityön vastualueella olevat määrärahat siirrettiin työllisyyspalveluihin v.2017 alusta.

Kehittyvä kaupunkiorganisaatio

Kaupungin organisaatiota ja palveluiden tuottamistapoja uudistetaan rohkeasti vastaamaan muuttuvia tarpeita ja tilanteita. Kynnys organisaatio- ja toimintatapamuutoksille ja kokeilulle on matala. Organisaatioita kehitetään suuntaan, jossa asukkaan kokonaisvaltainen palvelu ja hyvinvointi ovat keskipisteenä. Kuntalaisten osallistumista palveluiden kehittämiseen vahvistetaan.

Johtaminen, esimiestyö sekä henkilöstön määrä ja osaaminen vastaavat muuttuviin tarpeisiin. Kaupunkiorganisaation kehittymistä tuetaan hyödyntämällä tieto- ja viestintäteknologiaa sekä tiedolla johtamista, huolehtimalla henkilöstön työhyvinvoinnista sekä vahvistamalla kannusteita työntekijöille ja työyhteisöille. Tiedon keräämistä, käsittelyä ja saatavuutta kehitetään valmistelun, johtamisen ja päätöksenteon tarpeisiin.

Toimintaa johdetaan kaikilla organisaation tasoilla kaupungin kokonaisuus huomioon ottaen. Johtamisosaamista parannetaan ja esimiesten johtamisvalmiuksia kehitetään. Esimiesten ja henkilöstön muutoskykyä tuetaan ja vahvistetaan muutoskoulutuksella sekä henkilöstön osaamista kehittämällä.

Luottamushenkilöjohtoon roolia päätöksenteon johtamisessa vahvistetaan ja selkeytetään.

Valtuustokauden 2013 - 2016 erityisiä tavoitteita ja painopisteitä ovat:

- Muutosten hallintaa vahvistetaan tukemalla esimiehiä muutosten toteuttamisessa johdon tuella ja koulutuksella. Henkilöstö otetaan mukaan muutosten suunnitteluun ja toteuttamiseen
Toteutuminen:
Toiminnan tehostamissuunitelmat laadittiin työyksiköiden toimesta henkilöstöä osallistaen. Esimiehille järjestettiin vuoden 2016 aikana mm. esimiesfoorumeita ja seudullisia koulutuksia.
Positiivisina indikaattoreita voidaan pitää sairauspoissaolopäivien vähenemistä vuoteen 2015 verrattuna sekä työtyytyväisyyden hyvänä säilynyttä tasoa. Kyselyssä väittämä "tavoitteet asetetaan yhdessä" saa arvioksi 3,91/5.00.
Tekniikka- ja ympäristöosastolla järjestettiin lukuisia tiedotus- ja kuulemistilaisuuksia sekä henkilötason läpikäyntejä koko osaston toimintojen uudelleenjärjestelyjen läpikäyntien yhteydessä.
Vuoden lopulla käynnistettiin omana työnä erityisopetuksen auditointi, jonka foorumit ovat koko opetushenkilöstölle avoimia.
- Tulospalkkausjärjestelmä uusitaan painottaen uudistumiskykyä
Toteutuminen:
Uusi tulospalkkausjärjestelmä otettiin käyttöön vuoden 2016 alusta. Uudistettu malli on perusrakenteeltaan yhteneväinen kaikille kaupungin yksiköille, se on selkeämpi ja helpommin arvioitava. Kaikille yksiköille yhteinen tulostavoite oli tehostamissuunnitelmien laatiminen. Tämän lisäksi osastopäälliköt asettivat kaksi tavoitetta ja kukin yksikkö suunnitteli yhden tavoitteen osastopäällikön hyväksyttäväksi.
- Kuntalaisten tiedon saantia parannetaan ja heidän osallistumistaan talousarviovalmisteluun vahvistetaan erityisesti sähköisten kanavien kautta:
Toteutuminen:
Talousarviovalmistelussa kuntalaisia osallistettiin viime vuotisen verkkokyselyn sijasta alueellisiin asukasilloin. Talousarviosta, sen laadinnasta sekä talousarvio-asukasillan viestinnässä ja tiedottamisessa kokeiltiin uudenlaista sosiaalisen median markkinointia. Tämä mahdollistaa myös välittömän palautteen antamisen.
- Kaupunginhallituksen ja sen puheenjohtajan roolia päätöksenteon johtamisessa vahvistetaan ja selkeytetään
Toteutuminen:
Hallintosäännön päivitys koskien kaupunginhallituksen puheenjohtajan mahdollisuutta hoitaa tehtävänsä osapäivätoimisesti on täytäntöön pantu 12.2.2016
- Henkilöstöstrategia päivitetään
Toteutuminen:
Päivitystyö siirtyi vuodelle 2017.

Tasapainoinen talous

Strategiakaudella Ylöjärven kaupunkikonsernin velan kasvu pysäytetään. Tähän päästään pitkäjänteisellä, koko strategiakautta tarkastelevalla suunnittelulla kaikilla organisaation tasoilla. Kaupunki keskittää resurssinsa ydintoimintojensa turvaamiseen ja kehittämiseen.

Talouden suunnittelu perustuu ensisijaisesti verotulojen ja toimintatuottojen varaan. Sijoitus-
pääomaa ei käytetä käyttötalouden kattamiseen, vaan tarvittaessa strategisiin investointeihin.
Korjausinvestoinnit pidetään tasolla, jolla korjausvelka on hallittavissa.

Valtuustokauden 2013 - 2016 erityisiä tavoitteita ja painopisteitä ovat:

- o Valmistellaan ja päätetään talousarviot siten, että asukaskohtaisen velkamäärän kasvu pysäytetään vuonna 2017
Toteutuminen:
Velkamäärän kasvu pysähtyi jo vuonna 2015. Myös vuonna 2016 velkamäärä per asukas pieneni ja talousarvio vuodelle 2017 laadittiin siten, että asukaskohtainen velkamäärä ei kasva.
- o Päätetään palveluohjelma, jossa määritetään palvelujen järjestämisen ja tuottamisen periaatteet tuleville vuosille
Toteutuminen:
Palveluohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 3.10.2016
- o Vahvistetaan talousnäkökulmaa ja taloussuunnittelun pitkäjänteisyyttä osaamisen ja menetelmien kehittämisen kautta kaikilla organisaation tasoilla:
Toteutuminen:
Taloussuunnittelun pohjaksi on laadittu kaupungin talouden useamman vuoden kokonaiskuvaa kuvaava talouskehikko, joka on linjannut talousarvion valmistelua.
Taloussuunnittelua on järjestetty säännöllisesti.
Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välistä työnjakoa on tarkennettu ja omaksi toiminnaksi otettu suunnitellusti tiettyjä osa-alueita mm. psykiatriasta ja lasten kuntoutuksesta, jolloin on saatu kustannushyötyä asiakaspalvelun laadun heikentymättä. Sairaanhoidopiiristä hankittavan erikoissairaanhoidon osalta seurantaa on tiivistetty ja erityiskustannusten osalta erikseen selvitetty.

Luovutaan kaupungin ydintoimintoihin liittymättömästä omaisuudesta
Toteutuminen:
Rakennusten salkutus päätettiin kaupunginvaltuustossa 3.10.2016 ja toimeenpano on aloitettu. Salkutus päivitetään tarpeen mukaisilta osin vuosittain.
- o Päätetään hankintaohjelmasta, jossa määritetään hankintatoimen ohjausmalli, organisointi ja vastuusuhteet
Toteutuminen:
Hankintaohjelma valmistellaan keväällä 2017. Organisointi ja vastuusuhteet on määritelty hallintosäännössä.

Toimiva kaupunkirakenne

Toimivalla kaupunkirakenteella kanavoidaan asukasmäärän ja elinvoiman kasvua kestävästi kehityksen periaatteiden mukaan. Kaupunki varautuu MAL-sopimuksen mukaiseen kasvuun.

Toimivassa kaupunkirakenteessa työpaikat, asunnot, palvelut ja virkistysalueet ovat joustavasti saavutettavissa joukkoliikenteelle, kävellen ja pyöräillen. Tämä edistää pitkällä tähtäimellä terveyttä ja säästää kustannuksia. Yhdyskuntarakenne on sekoittunut eli toiminnot ovat toistensa lomassa tarkoituksenmukaisessa suhteessa, mikä luo pohjan yritysten ja asukkaiden sijoittumiselle sekä hyvälle ja turvalliselle arjelle. Katuraitiotien toteutumista edistetään ja se huomioidaan suunnittelussa. Luonnonsuojelualueet ja kansallispuistot nähdään kehitettävänä voimavarana.

Toimivaa kaupunkirakennetta valmistellaan aktiivisesti ja tiiviisti seutu- ja maakuntatasolla tiiviissä yhteistyössä. Suunnittelun suunta on kaupunkirakenteen tiivistäminen perustuen kaupunkiseudun väestön kasvuennusteisiin. Kaupunki harjoittaa aktiivista maapolitiikka ja hankkii määrätietoisesti maata kasvusuunnista.

Pääkasvusuunnat strategiakaudella ovat ensisijaisesti keskusta ja sen tiivistäminen, Siltatien tiivis pientaloalue ja Metsäkylän pientaloalue. Haja-asutusalueella edistetään palvelujen säilymistä kylien ja taajamien suunnittelun kautta kaupunkimaisen asumisen vaihtoehdoksi. Työpaikka-alueina kehitetään ensisijaisesti Kolmenkulman, Teivo II:n, Siltatien ja Elovainion alueita. Alueiden suunnittelussa pyritään ensisijaisesti laatuun ja toimivuuteen.

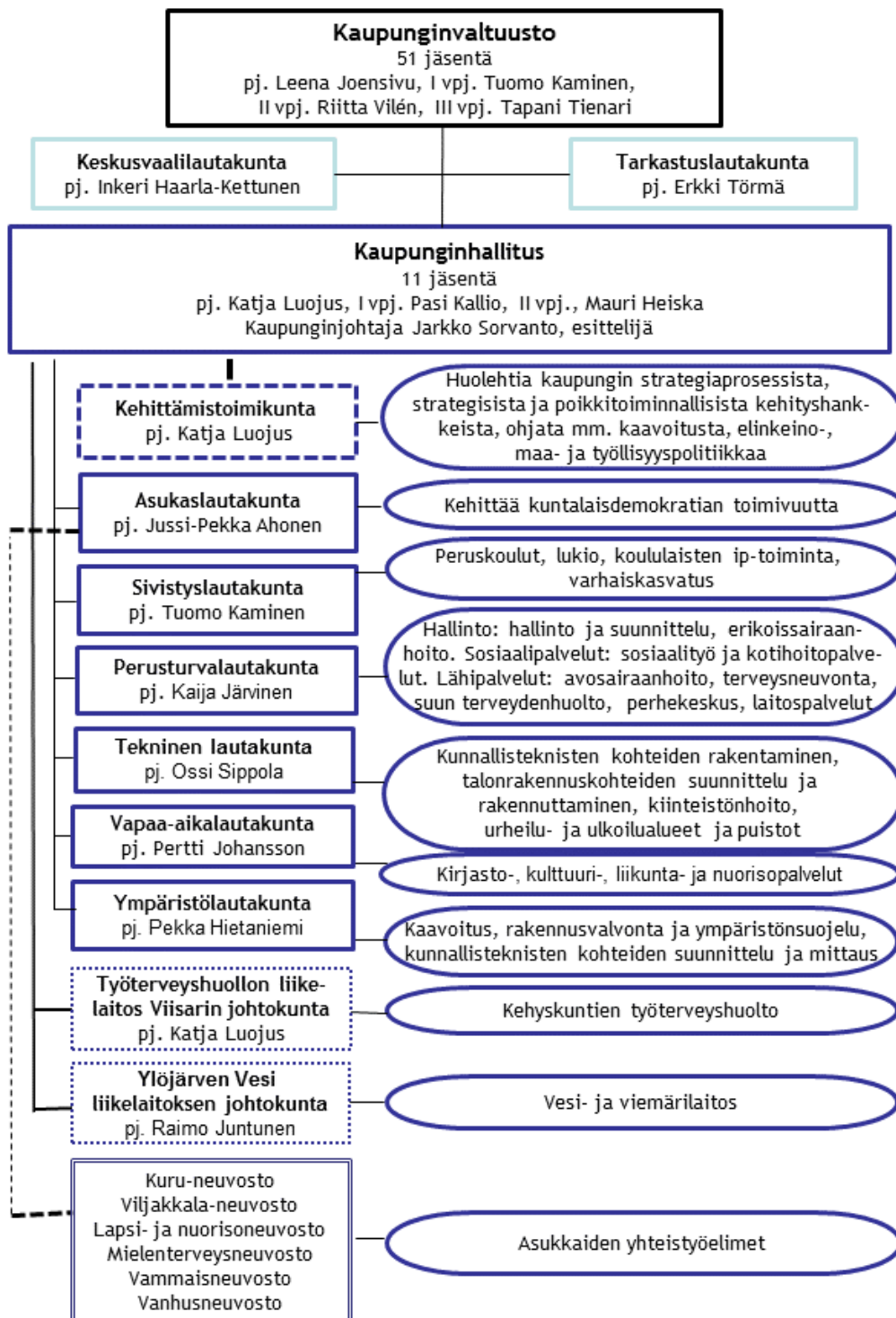
Valtuustokauden 2013 - 2016 erityisiä tavoitteita ja painopisteitä ovat:

- Kehitetään MAPSTO-prosessia; tavoitteena entistä tiiviimpi valmistelu yhteistyö suunnittelun, palveluiden ja rakentamisen yhteensovittamiseksi
Toteutuminen:
Tekniikka- ja ympäristöosastolla otettiin käyttöön osaston laajuinen välitarkastelu ennen lautakuntakäsittelyitä, mikä sujuvoitti esityksen tekoa.
- Keskustan osayleiskaava valmistuu tukemaan toimivaa kaupunkirakennetta.
Toteutuminen:
Yleiskaava-hanke on huomioitu kaavoitusohjelmassa.
- Kehitetään joukkoliikennekäytäviä ja suositaan joukkoliikennettä
Toteutuminen:
MAL3 sopimukseen liittyen edistettiin Matkatien liityntäpysäköintialueen toteuttamista. Tampereen raitiotien toteuttamiseen on otettu kantaa kaupunginhallituksen toimesta ja edellytetty, että suunnittelussa tulisi mahdollistaa reitin jatkaminen Lielahdesta Ylöjärvelle. Joukkoliikenneuudistuksen myötä Ylöjärven joukkoliikenne siirtyi Tampereen joukkoliikenteen tilaaman Nysseliikenteen piiriin. Samaan aikaan tuli voimaan myös seudullinen joukkoliikenteen lippu- ja maksujärjestelmä-uudistus, jonka myötä lipputuoteskaala laajeni ja lippujen hinnat halpenivat. Ylöjärvi teki päätöksen joukkoliikenteen lisäresurssoinnista. Liikekeskuksen pysäkki saatiin halvimmalla tariffilla alueeksi.
- Laaditaan vesihuoltoverkoston korjausvelka-analyysi ja käynnistetään toimenpiteet
Toteutuminen:
Yhtiöittämisselvityksen yhteydessä muodostettiin karkea kuva korjausvelkantilanteesta. Ylöjärven vesi Oy:n tekemä korjausvelka-analyysi valmistui helmikuussa 2017.

1. Olenaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Ylöjärven kaupungin toimielinorganisaatio 2016

Kaupunginvaltuusto 2016

Nimi	Puolue	Nimi	Puolue
Puheenjohtaja		Luojus Katja	KOK
Joensivu Leena	SDP	Morikka Esko	PS 12.12. asti
I varapuheenjohtaja		Mustakallio-Sorvari Minna	KOK
Kaminen Tuomo	PS	Mäki-Ventelä Markku	KESK
II varapuheenjohtaja		Nevala Yrjö	SDP
Vilèn Riitta	KOK	Niemi Jari	PS
III varapuheenjohtaja		Ojares Juho	KOK
Tienari Tapani	KOK	Pelkonen Erja	KOK
Jäsenet		Peltola Kari	SDP
Ahonen Jussi-Pekka	SDP	Peltola Seppo	SDP
Antila Veli-Matti	KD	Peltomäki Matti	SDP
Arola Esko	KESK	Ruuska Hannu	PS 12.12. alk.
Hakanen Teuvo	KESK	Saaristo Tomi	PS
Heiska Mauri	PS	Salakari Riikka	KOK
Hietaniemi Pekka	KESK	Sarvijärvi Minna	KESK
Hämeenoja Ritva	KOK 7.11. asti	Savela Panu	KOK
Johansson Pertti	Ylöjärvi 2001+	Savio Sami	PS
Järvinen Kaija	SDP	Schali Liisa	VAS
Kallio Pasi	SDP	Sippola Ossi	KOK
Kesseli Rauno	VAS	Sorsa Minna	VIHR
Kivimäki Johanna	KD	Tahlo Jarmo	KESK
Kotiranta Mika	KOK	Taipale Marko	KOK
Kytömäki Jussi	VIHR	Teivaala Antti	KOK
Lammi Tiina	KOK	Teräväinen Pentti	PS
Lamminen Jaana	SDP	Toivonen Leena	VAS
Landgren-Mäkkylä Tiina	KOK 7.11. alk.	Toivonen Timo	VIHR
Lehtonen Merja	VIHR	Törmä Erkki	SDP
		Törmälä Leena	KESK
		Uusikartano Arja	VAS
		Virtanen Riitta	SDP
		Ylitalo Matti	Ylöjärvi 2001+

Kaupunginhallitus 2016

Nimi	Puolue	Jäsenet	Puolue
Puheenjohtaja		Arola Esko	KESK
Luojus Katja	KOK	Kesseli Rauno	VAS
I varapuheenjohtaja		Mustakallio-Sorvari Minna	KOK
Kallio Pasi	SDP	Saaristo Tomi	PS
II varapuheenjohtaja		Sarvijärvi Minna	KESK
Heiska Mauri	PS	Sorsa Minna	VIHR
		Teivaala Antti	KOK
		Virtanen Riitta	SDP

Puoluejakauma 31.12.2016

	Valtuusto	Hallitus
KOK	14	3
SDP	11	2
PS	7	2
KESK	7	2
VAS	4	1
VIHR	4	1
KD	2	
Ylöjärvi 2001+	2	
Yhteensä	51	11

Johtavat viranhaltijat 2016

kaupunginjohtaja	Jarkko Sorvanto
elinvoimajohtaja	Pauli Piiparinen
kehitysjohtaja	Riku Siren
sivistysjohtaja	Matti Hursti
talousjohtaja	Juha Liinavuori
terveys- ja sosiaalijohtaja	Anne Santalahti

1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen tilanne

Talouskatsaus perustuu valtiovarainministeriön taloudelliseen katsaukseen 12/2016 sekä kuntaliiton analyysiin kuntien talousnäkymistä.

Toisin kuin neljänä edeltävänä vuonna, kansantalouden arvonlisäys kasvoi vuonna 2016 tammi-syyskuussa merkittävästi edellisestä vuodesta 1,2 prosenttia. Tuotannon kasvu oli laaja-alaista, mutta selkeästi kotimaisen kysynnän varassa. Vienti-sektorin vaikeudet jatkuivat. Tilastokeskuksen ennakkollisen neljännesvuositilinpäätöksen mukaan Suomen talous kasvoi vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä 0,4 % edellisestä neljänneksestä ja myös alkuvuoden talouskasvu on ylittänyt ennako-arviot. Huolimatta talouden hienoisesta piristymisestä Suomen talouden heikko kehitys jatkuu seuraavien parin vuoden aikana. Kasvunäkymät ovat vaisut eikä julkisen talouden tilanne kohene oleellisesti.

Valtiovarainministeriön mukaan kuntatalouden näkymät vuosille 2016–2020 ovat aikaisempia painelaskelmia selvästi myönteisemmät. Koko ennusteajanjaksolla investoinnit tulorahoituksen jälkeen huomioiva rahoitusjäämä pysyy, eikä heikkene radikaalisti aikaisempien ennusteiden tapaan. Muutos näkyy myös velan kasvu- arvi-ossa. Kuntien velkaantuminen jatkuu yhä, mutta suhteessa bruttokansantuotteen velkaantuminen ei enää nouse.

Kuntatalouden näkymien vahvistuminen johtuu siitä, että sekä kuntatalouden kokonaismenojen että kokonaistulojen arvioidaan kehittyvän historiaan nähden vai- meammin. Menojen kasvua hidastaa mm. kilpailukykyso- pimuksen päätökset, vuonna 2017 voimaan astuva eläkeuudistus, kunnallisten liikelaitosten yhtiöittä- minen, perustoimeentulotuen maksatuksen siirto Kelaan ja lukuisat muut hallituksen käynnistämät lakiesitykset kuntien tehtävien ja menojen karsimiseksi. Näiden seu-

rauksena kunta-alan henkilöstön määrän arvioidaan kehitysarviossa laskevan vuoden 2015 tasosta noin 7 000 hengellä seuraavien viiden vuoden aikana.

Kaikista näistä menojen kasvun hallintaan tähtäävistä toimista huolimatta kuntatalouden näkymät ovat yhä hyvin haastavat.

Taloukasvun pysyminen historiallisen vaimeana ja väestön ikääntyminen lisäävät kuntatalouden kustannuksia. Nämä menopaineet voivat toteutua odotettua voimakkaampina. Yllättäviä meno- ja investointipaineita saattaa syntyä myös korjausvelasta, myönteisen oleskeluluvan saaneista turvapaikanhakijoista tai työn perässä liikkuvista maassamuuttajista. Menotasoon liittyviä riskejä syntyy myös hallituksen kuntien menojen pienentämiseen tähtäävistä lakimuutoksista.

Kuntatalouden kehitysarvioon on nimittäin leivottu sisään useita oletuksia siitä, että kuntien toimintamenot pienenevät tietyllä euromäärällä kun kuntien tehtäväkenttää uudistavat lait astuvat voimaan. Tällaisia uudistuksia ovat esimerkiksi erikoissairaanhoidon keskittämislaki tai vaikkapa subjektiivisen päivähoido-oikeuden muuttaminen. Lakimuutosten säästöarviot merkitsevät automaattisesti myös valtionosuuksien pienenemistä.

Lait edellyttävät päätösten määrätietoista toteuttamista kunnissa. Kaikissa kunnissa näitä mahdollisuuksia ei ole otettu syystä tai toisesta täysimääräisesti käyttöön. Toisaalta aina hallituksen esittämiin säästöarvioihin ei ole edes mahdollista päästä. Eroja menokehityksessä aiheuttaa esimerkiksi uudistusten alkuvaiheeseen liittyvät odotettua suuremmat muutosvaiheen kustannukset tai esimerkiksi uudistusten toivottua hitaampi aikataulutus.

Menopaineita kuntatalouteen syntyy myös kilpailukyky sopimuksesta. Esimerkiksi kiky-sopimuksessa sovittu vuosityöajan pidennys 24 tunnilla ansiotasoa muuttamatta on otettu kuntatalouden kehitysarviossa huomioon 93 miljoonan euron suuruisena työvoimakustannusten vähenemisenä vuonna 2017. Arvio kasvaa tulevina vuosina 245 miljoonaan euroon. Tämän toimen muuttaminen työvoimakustannusten vähennykseksi koetaan niin kunnissa kuin muillakin toimialoilla hyvin haasteelliseksi.

Kilpailukyky sopimuksesta aiheutuu huomattavat vaikutukset myös kuntien tulopuolelle, sillä sopimuksessa päätetty palkansaajien sosiaalivakuutusmaksujen korotus merkitsee kunnille suuria verotulomenetyksiä. Yhdistettynä vaimeaan taloukasvuun tämä tarkoittaa, että kuntien verotulojen kehitys on lähivuosina äärimmäisen vaimeaa. Kuntien tuloverojen arvioidaan ensi vuonna laskevan peräti 1,6 prosenttia. Se on poikkeuksellisen heikko lukema.

Osittain tilannetta tasoittaa se, että hallituksen päättämät tuloverokevennykset kompensoidaan kunnille valtionosuuksien lisäyksinä. Se tuo kunnille ensi vuonna noin 395 miljoonaa euroa kompensatioita valtionosuuspuolelle, mutta kokonaan kiky-sopimuksesta tullutta aukkoa veropohjaan kompensatiot eivät kata. Valtionvarainministeriön mukaan kiky-sopimus heikentää kuntien veropohjaa nettona ensi vuonna yhteensä 394 miljoonalla eurolla. Sen lisäksi kuntien tulopohjaa leikataan valtionosuusleikkauksilla yhteensä 379 miljoonaa euroa. Leikkausten taustalla ovat kilpailukyky sopimuksesta kuntatalouteen syntyvät hyödyt lomarahaleikkauksista ja työajan pidennyksestä.

Kuntatalouden tulokehitys on ensi vuonna ja siitä eteenpäin erittäin hidasta. Koko kuntatalouden kehitysarviossa myös menokehityksen oletetaan kehittyvän erittäin hitaasti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutos sekä maakuntaudistus vaikuttavat keskeisesti kuntien toimintaan ja talouteen lähivuosina.

Seuraava taulukko sisältää kunnallistalouden kannalta keskeisiä kokonaistaloudellisia muuttujia.

<i>Muuttuja</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016*</i>
(%-muutos)				
Bruttokansantuote markkinahintaan	-1,1	-0,4	0,2	1,6
Julkinen kulutus	0,8	-0,2	0,4	0,2
Yksityinen kulutus	-0,3	0,5	1,5	0,3
Inflaatio	1,5	1,0	-0,2	0,3
Ansiotasoindeksi	2,1	1,4	1,3	1,2
%-yksikköä				
Työttömyysaste (Tilastokeskus)	8,2	8,7	9,4	8,9
Veroaste BKT:sta	44,0	43,9	44,1	44,4
Julkisyyhteisöjen menot BKT:sta	57,8	58,2	57,7	57,2
Julkisyyhteisöjen bruttovelka BKT:sta	56,5	60,2	63,6	63,7
Euribor 3 kk, %	0,2	0,2	0,0	-0,3
10 vuoden korko, %	1,9	1,3	0,7	0,4

*)ennuste, Valtiovarainministeriö taloudellinen katsaus 12/2016

Pirkanmaan talousalueen kehitys

Tampereella ja sen kehyskunnissa (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Pirkkala, Vesilah-
ti, Ylöjärvi) oli 31.12.2016 Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 371 740 asu-
kasta. Väestömäärä kasvoi 1,1 % kun koko maan väestönkasvu oli 0,3 prosenttia.

Yritysten liikevaihdot kääntyivät varovaiseen kasvuun 2015 toista vuotta kestäneen
negatiivisen kehityksen jälkeen. Toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto nousi vuo-
den 2015 aikana 1,2 % ja vuoden 2016 ensimmäisen puolivuotisjakson aikana 4,3 %.
Pirkanmaalla on päästy keskimääräistä parempaan kasvuvauhtiin, sillä liikevaihto
koko maassa on ollut 1,5 % kasvuvauhdissa.

Tampereen kauppakamarin arvion mukaan koko vuoden 2016 osalta Pirkanmaan
yksityisen sektorin liikevaihto kasvaa 4,6 %.

Teollisuuden liikevaihdon raju lasku pysähtyi viime vuonna. Teollisuuden kokonais-
liikevaihto kasvoi 0,5 % kuluvan vuoden ensimmäisen puolen vuoden aikana. Kuten
valtakunnallisesti myös Pirkanmaalla rakentamisen liikevaihto on poikkeuksellisen
kovassa kasvussa. Pirkanmaan rakennussektorin liikevaihto kasvoi vuonna 2016 en-
simmäisten kuuden kuukauden ajan 14,4 %. Rakentamisen ylikuumenemisen ja
asumisen hintojen nousun riski on olemassa.

Liike-elämän palveluiden liikevaihto kasvoi 8,8 % alkuvuonna 2016 sekä informaatio- ja viestintäalat 5,5 %. Myös majoitus- ja ravintola-alalla vuoden 2016 alkupuoli oli positiivinen, liikevaihto on ollut 10 % kasvuvauhdissa.

Tampereen kauppakamarin lokakuussa laatiman Pirkanmaan yritysbarometri II/2016:n mukaan miltei kolme viidestä (58 %) yritysjohtajasta näkee, että vuoden 2016 liikevaihdosta tulee suurempi kuin vuosi sitten. Tämä on vahvistanut odotuksia myös henkilöstömäärien ja investointien lisäämisestä.

1.3. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Työllisyys

Ylöjärven kokonaistyöttömyys aleni vuoden 2016 aikana 357 työttömällä. Työttömyysprosentin oli 31.12.2016 11,5 % (1 817 työtöntä). Työttömyys laski sekä pitkäaikaistyöttömien, nuorten alle 25-vuotiaiden sekä yli 65-vuotiaiden osalta. Koska työttömyysluvut ovat kehittyneet suhteessa paremmin Ylöjärvellä kuin muissa Pirkanmaan kunnissa, voidaan katsoa, että myös kaupungin työllisyyskehityksen toimintaohjelman 2016 - 2020 mukaisilla uusilla palveluprosesseilla on ollut merkittävä parantuneeseen kehitykseen.

Kesäkuussa 2016 Ylöjärven kaupunki päätti osallistua työvoima- ja yrityspalveluiden alueellisen kokeilun valmistelutyöhön osana Tampereen kaupunkiseutua yhteistyössä Sastamalan ja Punkalaitumen kanssa. Kuntien lopulliset päätökset kokeiluun osallistumisesta ja valtioneuvoston lakiesitys asiasta astuvat voimaan keväällä 2017. Tarkoituksena on vahvistaa kuntien työllisyys- ja yrityspalveluiden roolia osana kuntien elinvoimaisuutta tulevassa maakuntahallintouudistuksessa.

Työttömyyden kehitys Ylöjärvellä (ELY-keskus)

	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2016	Muutos 2015/ 2016
Työttömiä	1 409	1 832	2 128	2 174	1 817	-357
Työttömyysaste, %	9,5	12,1	13,8	14,0	11,5	-2,5
Alle 25-vuotiaat	118	212	246	282	226	-56
Pirkanmaa, työttömyysaste, %	11,9	14,8	15,9	16,4	15,6	-0,8
Koko maa, työttömyysaste, %	10,7	12,6	13,9	14,4	13,6	-0,8

Asuntotuotanto

Vuonna 2016 valmistui 141 asuntoa, joista 84 erillispientaloissa ja 57 kytketyissä pientaloissa. Kerrostaloasuntoja ei valmistunut lainkaan. Asuntoja valmistui kymmenen edellisvuotta vähemmän eli käytännössä tuon kokonaan hiipuneen kerrostaloasuntojen valmistumisen verran.

Toiminta ja talous

Kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden, vuoteen 2024 ulottuvan kaupunkistrategian talousarviokokouksessaan 10.11.2014. Siinä linjattiin, että valtuustokaudella 2013 - 2016 painotetaan kasvavan elinvoiman ja tasapainoisen talouden kärkiä. Jälkimmäinen koostui muun muassa siitä, että kaupunkikonsernin velan kasvu pysäytetään. Talouden hallinta pohjautuu pitkäjänteiseen suunnitteluun kaikilla organisaation tasoilla.

Vuoden 2016 valmistelun lähtökohtana oli strategian mukaisesti talouden keskipitkän aikavälin tasapainottaminen ja viime vuosien voimakkaan velkaantumistahdin taittaminen. Tähän pyrittiin hillityllä menokasvulla ja maltillisella investointitasolla. Investointien määrää nostettiin vuoteen 2015 nähden, mutta kokonaismäärässä pysyttiin suhteellisen maltillisella alle 15 miljoonan tasolla.

Vuosittainen keskimääräinen menokasvu oli vuosina 2010 - 2013 5,1 prosenttia. Vuosina 2014 - 2016 se oli 2,0 %. Näiltä osin voidaan sanoa, että menojen vuosittaista kasvua on saatu hillittyä.

Kaupungin velkamäärä per asukas oli korkeimmillaan vuonna 2014 3 040 euroa. Vuonna 2016 se saatiin painettua 2 927 euroon. Näin ollen voidaan todeta, että strategian tavoite velkamäärän taittamisesta saavutettiin.

Vuonna 2016 Ylöjärven kaupungin liikelaitosten toiminta järjestettiin uudelleen. Ylöjärven Vesi liikelaitos yhtiöitettiin liiketoimintakaupalla Ylöjärven Vesi Oy:ksi, jonka Ylöjärven kaupunki omistaa 100 prosenttisesti. Kauppaan sisältyi myös liiketoimintakaupalla 28.2.2016 kaupungille siirtynyt Vahantajoen vesiosuuskunnan toiminta. Kauppahinta oli 49 milj. euroa, joista kaupunki kirjasi 22,5 miljoonan euron kirjanpidollisen myyntivoiton. Myytävän liiketoiminnan käyvästä arvosta käytettiin yhtiön osakepääoman maksamiseen (apporttiperustaminen) 11,5 milj. euroa. Lisäksi yhtiötä rahoitettiin myöntämällä sille 9 milj. euron pääomallain sekä 22,1 milj. euron perustamislainaa.

Työterveysliikelaitos Viisarin toiminta päättyi vuoden vaihteessa. Työterveyshuollon palvelut päätettiin kilpailuttaa yhdessä muiden Viisarin toimintakuntien kanssa. Toimijaksi valittiin Terveystalo Oy.

1.4. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2017 talousarvio hyväksyttiin käytännössä nollatuloksisena. Talouden tasapainon saavuttaminen edellyttää, että menokasvu pidetään edelleen maltillisella tasolla, huolimatta asukasmäärän ennakkoidusta kasvusta ja esimerkiksi ikääntymisen lisääntyvästä palvelukysynnästä.

Verotulot ovat Ylöjärven kaupungin keskeinen tuloerä. Suomen talouden yleinen kehitys ja työllisyystilanteen kehittyminen määrittelevät paljon sen, miten verotuloja kertyy.

Velkaantumisen kannalta keskeistä edellisten lisäksi on investointitaso. Mikäli investoinnit rahoitetaan tulo-rahoituksella ilman lainaa, tulisi vuosikatteen olla investointien suuruinen ja tilikauden tuloksen useita miljoonia positiivinen. Vuoden

2017 investointikokonaisuus keskittyy lähinnä korjaus- ja ylläpitoinvestointeihin. Talonrakentamisen uudisinvestointeja on ainoastaan Metsäkylän koulun laajennus.

Lähivuodet näyttävät tämänhetkisen yleisen talouskehityksen valossa vaativan edelleen tarkkaa harkintaa niin käyttötalousmenojen sekä investointien osalta.

1.5. Kaupungin palkatun henkilöstön määrä 31.12.2016

	2014	2015	2016
Vakituinen henkilökunta	1 705	1 688	1 666
Sijaiset, määrä-aikaiset	362	340	329
Työllistetyt	41	20	26
Oppisopimuslaiset	8	6	10
Yhteensä	2 116	2 054	2 031

Kaupungin kokonaishenkilökunnan määrä pieneni. Vakinaisen henkilökunnan määrä vuoden 2016 lopussa oli 1 666 työntekijää. Vuoteen 2015 verrattuna vakinaisen henkilökunnan määrä vähentyi 22 työntekijällä. Myös sijaisten ja määrä-aikaisten määrä väheni. Taulukko ei sisällä vuoden lopussa yhtiöitetyn vesiliikelaitoksen viittätoista henkilöä.

Sairauspoissaolojen määrä oli 15,0 päivää/työntekijä. Määrä palautui vuoden 2015 piikin (17,3) jälkeen viimevuosien tasolle.

Henkilöstökertomus vuodelta 2016 laaditaan siten, että se käsitellään samassa kaupunginvaltuuston kokouksessa tilinpäätöksen kanssa.

1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kuntatalouden haasteet näyttävät jatkuvan tulevaisuudessa. Käyttötalousmenojen mitoittaminen verotuloihin, valtionosuuksiin sekä muihin tuloihin siten, että mahdollistetaan riittävä investointitaso ja että kaupungin lainamäärä pysyy hallinnassa, tulee olemaan haaste Ylöjärvelläkin.

Työllisyyden ja veropohjan kehitys on jatkossakin keskeinen taloudelliseen liikkumavaraan vaikuttava tekijä. Kiristyvän talouden lisäksi haasteita aiheutuu voimakkaasta väestönkasvusta sekä väestön ikääntymisestä, jotka aiheuttavat sekä lisääntyvää palvelutarvetta että uusia investointeja. Kaupungin tulorahoitukseen nähden liian voimakas investointien määrä on merkittävä riski kaupungin ylivelkaantumiselle.

Haverin kaivoksen jätealue Viljakkalassa sisältää epäpuhtauksia siinä määrin, että alueen kunnostamiseksi tulee ryhtyä toimenpiteisiin. Alueen kunnostuksesta on teetetty kunnostussuunnitelma kustannusarvioineen. Tässä tilinpäätöksessä tehdään 5,6 milj. euron kirjanpitovaraus alueen kunnostamista varten kunnostussuunnitelman kustannusarvioon perustuen.

Ylöjärven kaupungin omistamilla kiinteistöillä Metalli ja Nikro Mikkolantiellä on todettu maaperän pilaantuminen, mistä on aiheutunut myös pohjaveden pilaantumista. Maaperän pilaantuminen on aiheutunut kiinteistöillä harjoitetusta van-

hasta teollisesta toiminnasta. Maaperän kunnostustyöt on tehty pääosin massanvaihdolla, sekä huokosilmakunnostuksella ja kemiallisella puhdistuksella.

Maaperän ja pohjaveden kunnostustyön loppuun saattamiseksi alueella on tehty lisätutkimuksia ja valtiolle on tehty hanke-esitys Nikron alueen kunnostuksen saamiseksi pilaantuneiden maa-alueiden kunnostus- ja kokeiluhankkeeksi. Kunnostustyöt on tarkoitus saada päätökseen vuonna 2018. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä on tehty Nikron alueen kunnostukseen 2,4 miljoonan euron varaus kunnostussuunnitelman kustannusarvion perusteella.

Kaupungin pitkä-aikaisista luotoista on kiinteäkorkoisia tai korkosuojattuja noin 35 %. Riittävä korkoriskin hallinta on varmistettava myös tulevaisuudessa.

Kaupungilla on toiminnan keskeytysvakuutus, joka on varsin kattava ja korvaa ylimääräiset kustannukset, jotka aiheutuvat siitä, että toiminta joudutaan jostain syystä esimerkiksi siirtämään toiseen kiinteistöön.

1.7 Sisäisen valvonnan järjestäminen kaupungissa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Ylöjärven kaupungin ja sen toimintayksiköiden toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla varmistetaan päätettyjen toiminnallisten ja strategisten tavoitteiden saavuttaminen, päätösten perusteena olevan tiedon riittävyys ja luotettavuus ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten ja johdon päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kaupunginhallitus ohjaa ja valvoo kaupungin ja sen toimintayksiköiden toimintaa. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaavat koko kaupungin ja kuntakonsernin osalta kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja, palvelualueen osalta lautakunta ja viranhaltijajohto ja toimintayksiköiden osalta yksikön johto ja työnjohto.

Parhaimmillaan sisäisen valvonnan menettelyt ovat kiinteä osa kaupunkikonsernin ja sen eri yksiköiden tavanomaisia suunnittelu-, päätöksenteko-, johtamis- ja toimintaprosesseja. Ylöjärvellä sisäisen valvonnan menettelyitä on sisällytetty talousarvion laadinta- ja seurantaprosessiin. Strategiassa asetetut tavoitteet ovat osa talousarviokirjaa. Strategian tavoitteet on jalkautettu yksiköille toiminnallisiksi tavoitteiksi. Lisäksi talousarviossa ja tilinpäätöksessä esitetään keskeisiä toimialaa kuvaavia tunnuslukuja.

Talousarvion toteutumisesta raportoidaan hallitukselle kuukausittain. Toiminnalliset tavoitteet sisältävä osavuosisikatsaus raportoidaan hallitukselle ja valtuustolle elokuun lopun tilanteesta.

Vastuualueiden esimiehiltä kartoitettiin kyselyllä arviota sisäisen valvonnan tilasta. Näkemyksiä kartoitettiin johtamisesta, sisäisen valvonnan järjestämisestä, taloudellisista tavoitteista ja niiden seuraamisesta, riskien hallinnasta sekä informaation ja kommunikaation toimivuudesta. Sisäisen valvonnan yleistilan koetaan olevan vähintään kohtuullisella tasolla. Kyselyn mukaan eniten kehitettävää on tietojärjestelmien toimivuudessa sekä niiden hyödyntämisessä tiedolla johtamisen tukena. Haasteena nähtiin myös talouden ennakointi palvelukysynnän muuttuessa

ennalta-arvaamattomasti. Myös itsearviointien tekeminen, sisäisen tiedonkulun parantaminen ja riskienhallinnan raportointi nousivat esiin kehittämiskohteina.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kaupunginhallituksen tiedossa ei ole olennaisia lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi kaupungille korvausvaatimus tai oikeusseuraamus.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Kaupunginvaltuuston asettamien strategisten tavoitteiden toteutuminen on raportoitu tilinpäätöksen alussa. Yleiskuvana voidaan todeta, että tavoitteet ovat toteutuneet erinomaisesti. Strategiasta johdettujen lautakunta- ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen ja vastuualueiden määrärahojen käyttö on raportoitu yksityiskohtaisesti "Talousarvion toteutuminen" - osiossa.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnan perustan muodostaa asianmukainen toimintaympäristö. Kaupungin organisaatorakenne ja sisäinen tiedonkulku sekä tehtävien ja vastuiden jako osastoilla ja niiden välillä mahdollistaa toimivan lähtökohdan riskienhallinnalle. Myös strateginen ja operatiivinen suunnittelun toimivuus on tärkeää riskienhallinnan näkökulmasta.

Kaupunginhallitus hyväksyi keväällä 2015 uuden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen. Ohje sisälsi yksityiskohtaiset toimintaohjeet riskiarvioinnin tekemiseksi. Yksiköt tekivät vähintään vastuualueitasolla yhdenmukaisen mallin mukaiset riskiarviot osana talousarvion 2016 laadintaa. Riskienhallintasuunnitelmassa tuli riskiluvun avulla nostaa esiin keskeiset riskit, kuvata toimenpiteet riskin hallinnoimiseksi ja minimoimiseksi, nimetä vastuuhenkilöt ja aikataulut.

Riskisuunnitelmat päivitetään laajamittaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti seuraavan kerran uuden valtuustokauden aluksi vuoden 2018 talousarvion laadinnan yhteydessä. Jatkossa kiinnitetään entistä enemmän huomiota säännönmukaiseen riskien seurannan- ja raportoinnin toteutumiseen.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Tilikauden aikana omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa ja käyttöarvoissa ei ole tapahtunut tiedossa olevia menetyksiä.

Sopimustoiminta

Sopimukset on arkistoitu sähköisesti asiakirjajärjestelmässä ja niille on nimetty seurannasta vastuussa oleva henkilö sopimuksittain. Tiedossa ei ole sopimustoimintaan liittyviä sellaisia negatiivisia seuraamuksia, joista aiheutuisi kaupungille taloudellista vahinkoa.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Kaupungilla ei ole omaa sisäisen tarkastuksen yksikköä. Sisäinen tarkastustoiminta tapahtuu vuoden varrella päätettävien erilliskohteiden muodossa.

Vuonna 2016 ei toimeenpantu sisäisen tarkastuksen erilliskohteita.

Kaupungin kassan ja alitilittäjätoiminnan valvonta tapahtui taloushallinnon toimesta.

2. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Jäljempänä esitettävä tuloslaskelma sisältää ulkoiset tuotot ja kulut.

Kaupungilla on käytössä Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston edellyttämä kirjauskäytäntö, jonka mukaan kaupungin omana työnä tehtävästä investointimenosta aiheutuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan ja menot aktivoidaan taseeseen valmistus omaan käyttöön tilin kautta.

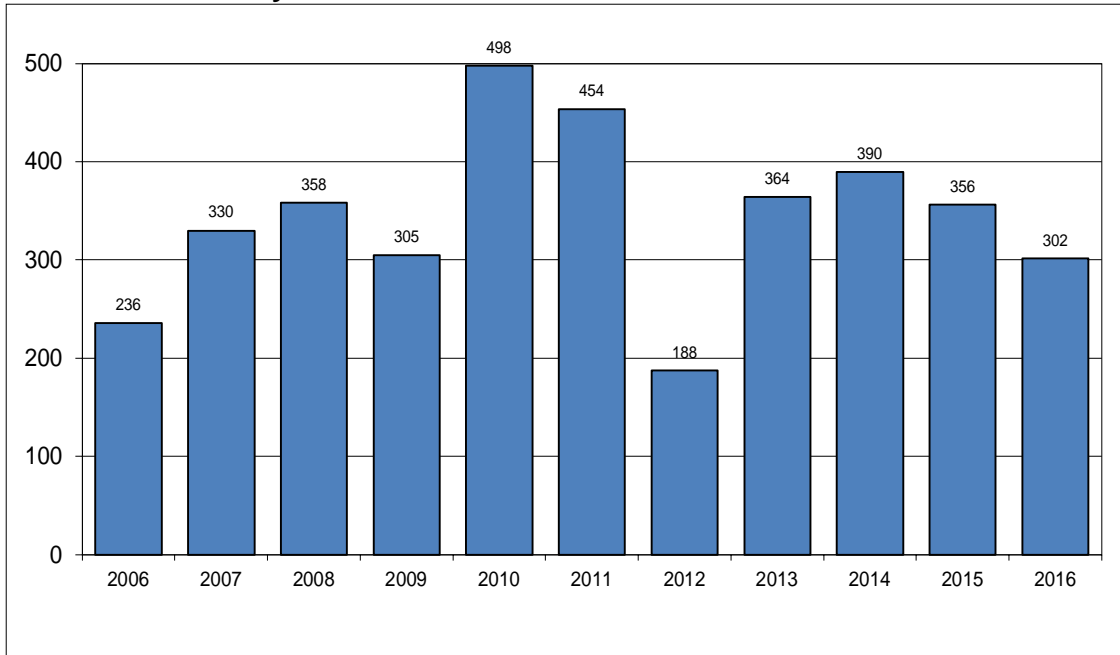
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2 016	2 015
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	34 500	32 870
Valmistus omaan käyttöön	3 001	3 498
Toimintakulut	-193 880	-182 587
Toimintakate	-156 379	-146 219
Verotulot	124 584	120 315
Valtionosuudet	42 155	38 235
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	10	3
Muut rahoitustuotot	1 144	1 231
Korkokulut	-610	-866
Muut rahoituskulut	-1 002	-1 040
Vuosikate	9 902	11 659
Poistot ja arvonalentumiset	-13 176	-12 408
Satunnaiset tuotot	22 462	
Tilikauden tulos	19 188	-749
Tilinpäätössiirrot	-13 521	368
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 667	-381

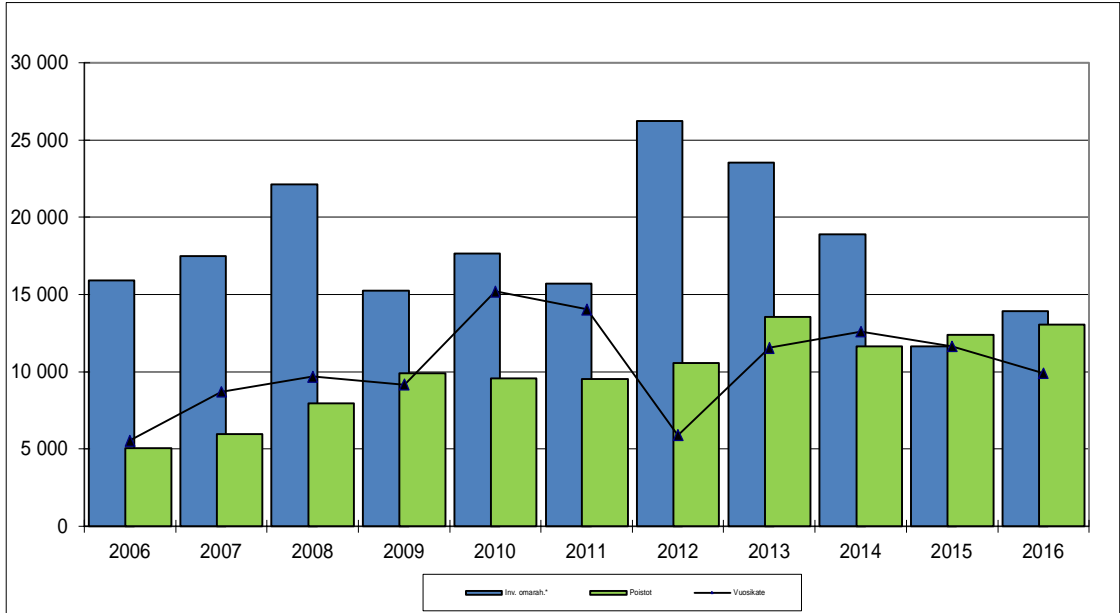
Tuloslaskelman tunnusluvut

	2016	2015
Toimintatuotot /Toimintakulut, %	18,1	18,4
100x Toimintatuotot/(Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)		
Vuosikate/Poistot, %	75,2	94,0
100 x Vuosikate / Poistot + Arvonalentumiset		
Vuosikate euroa/asukas	302	356
Asukasmäärä	32 806	32 711

Vuosikatteen kehitys 2006 - 2016 eur/as.

Tulorahoituksen riittävyys 2006 - 2016

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Inv. omarah.*	15 903	17 498	22 154	15 271	17 669	15 719	26 264	23 543	18 932	11 653	13 946
Poistot	5 054	5 992	7 978	9 893	9 574	9 531	10 570	13 556	11 656	12 407	13 068
Vuosikate	5 537	8 715	9 676	9 190	15 206	14 042	5 913	11 558	12 597	11 659	9 902

* vuoden 2013 luku ilman Pirko-kiinteistöt Oy:n osakkeita

* vuoden 2016 luku ilman vesiliikelaitoksen liiketoimintakauppaan liittyviä eriä

Toimintatuotot olivat 34,5 milj. euroa ja ne kasvoivat 1,6 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna eli 4,7 prosenttia. Sekä myyntituotot, maksutuotot että muut toiminnantuotot kasvoivat selvästi vuodesta 2015. Myyntituotoista kasvoivat erityisesti veden kulutus- ja liittymismaksut sekä kotikuntakorvaukset. Maksutuotoista merkittävimmin lisääntyivät sote-puolen maksut kautta linjan sekä rakennusvalvonnan maksut. Maanmyyntitulot pysyivät vuoden 2015 tasolla. Talousarvioon verrattuna toimintatuotot ylittivät budjetin viidellä prosentilla.

Toimintakulut kasvoivat vuoteen 2015 verrattuna peräti 11,3 milj. euroa. Roima kasvu selittyy muihin toimintakuluihin kirjatulla kertaluonteisilla 8,0 milj. euron pakollisilla varauksilla ympäristövastuisiin sekä 0,8 milj. euron Vahantajoen vesiosuuskunnan pääomakirjauksella. Ilman näitä eri toimintakulujen kasvu olisi 2,5 milj. euroa eli 1,4 prosenttia. Kasvua voidaan pitää suhteellisen maltillisena.

Henkilöstökulut kasvoivat 0,9 prosentilla. Palkkakuluja kasvatti työllisyys- ja kasvusopimuksen toisen jakson palkkaratkaisut. Kasvua hillitsi pitämättömistä lomista aiheutuneiden jaksotettujen kustannusten pienentyminen kilpailukyky sopimukseen liittyen.

Palveluiden ostot kasvoivat 2,3 prosenttia. Maltillisen kasvun taustalla on erikoissairaanhoidon kalliinhoidon tasauslaskulta välttyminen. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta menokasvu oli 0,7 %. Avustusmenot kasvoivat 4,9 %. Kasvu oli reipasta varhaiskasvatuksen palvelusetelimenoissa. Muuten suuret erät kuten lasten kotihoidontuki, perustoimeentulotuki sekä työmarkkinatuen kuntaosuus pysyivät ennallaan.

Toimintatuottojen eli maksurahoituksen prosenttiosuus toimintakuluista oli 17,8 % (18,6 % ilman em. kertaluonteisia eriä). Edellisvuonna prosenttiosuus oli 18,0 %.

Toimintakate on toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus joka osoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verorahoituksella ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnassa aina -merkkinen.

Ylöjärven kaupungin toimintakate vuodelta 2016 on -156,4 milj. euroa. Edellisvuoteen verrattuna toimintakate heikkeni 10,2 milj. euroa eli 7,0 % (0,9 % ilman em. kertaluonteisia eriä).

Koko organisaatio oli vuonna 2016 nettobudjetoinnissa eli valtuuston nähden sitovia eriä olivat vastuualueiden netot. Toimintakate on näin ollen paras välitulos vertailla talousarvion toteutumista käyttötalouden osalta vastuualueitasolla.

Kaupungin kokonaisverotulot vuonna 2016 olivat n. 124,6 milj. euroa. Verotulot kasvoivat vuodesta 2015 4,3 milj. euroa eli 3,5 %. Kunnallisveron tuotto oli 112,2 milj. euroa ja kasvu edellisvuodesta 5,0 milj. euroa eli 4,6 %. Yhteisöveron tuotto laski 0,5 milj. eurolla. Kiinteistöveroja kertyi n. 0,15 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Valtionosuuksia kertyi 42,2 milj. euroa eli noin 3,9 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Valtionosuuksia kasvattivat mm. valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus sekä veromenetyksen kompensatio. Kaupungin

väestömäärän kasvu ylläpitää osiltaan valtionosuuksien kokonaistasoa valtion-osuuksiin tehdyistä valtion säästötoimista huolimatta.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kaupungin tulo-rahoitus on riittävä edellyttäen, että poistot vastaavat kaupungin keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Vuosikatteen riittävyyttä tulee tarkastella yksittäisen kunnan lähtökohdista. Siihen vaikuttavat kunnan investointitarve, poistotaso ja korjausinvestointien määrä. Kasvukunnan vuosikate tulee olla merkittävästi korkeammalla tasolla kuin kunnan, jossa investointitarpeita ei ole.

Vuoden 2016 viralliseksi vuosikatteen muodostui n. 9,9 milj. euroa, joka on noin 1,8 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2015. Jos vuosikatteen eliminoi muihin toimintakuluihin kirjatut kertaluonteiset erät nousee vuosikate peräti 18,6 milj. euroon. Virallinen vuosikate oli asukasta kohti 302 euroa (ilman em. kertaluonteisia erä 569 euroa) ja se pieneni 54 euroa/asukas edellisvuodesta (kasvoi 217 euroa ilman kertaluonteisia erä).

Virallinen vuosikate ei riitä kattamaan poistoja, jotka olivat 13,2 milj. euroa. Vuosikate/poistot-tunnusluvaksi muodostui 75 %. Ilman kertaluonteisia erä laskettuna tunnusluku on 141 %. Kasvavan kunnan tunnusluku olisi talouden tasapainotilaan pyrittäessä oltava lähtökohtaisesti noin 140 prosenttia.

Poistojen ja arvonalentumisten jälkeen tuloslaskelmassa esitetään satunnaiset tuotot ja -kulut. Vesiliikelaitoksen yhtiöittäminen tuotti kaupungille 22,5 miljoonan euron suuruisen kirjanpidollisen myyntivoiton. Tilikauden tulokseksi muodostui 19,2 milj. euroa. Vesiliikelaitoksen myyntivoitto mahdollisti investointivarausten teon tulevaisuuden tarpeisiin. Varausten lisäyksen ja poistoeron muutoksen jälkeen muodostuu tilikauden ylijäämäksi 5,7 milj. euroa.

2.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin kassavarojen muutoksen tilikaudella.

Vuoden 2016 rahoituslaskelman tulokinnalle asettaa haasteita vesiliikelaitoksen liiketoimintakaupan aiheuttamat kertaluonteiset erät, jotka vaikuttavat rahoituslaskelmaankin useilta osin.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2016	2015
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 902	11 659
Satunnaiset erät	22 462	0
Tulorahoituksen korjauserät	-17 046	-2 666
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-28 227	-12 031
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	379
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>51 375</u>	<u>2 894</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	38 466	235
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-31 132	-62
Antolainasaamisten vähennykset	263	15
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 000	15 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 046	-14 024
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 000	0
Oman pääoman muutokset	481	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-91	-177
Vaihto-omaisuuden muutos	2	17
Saamisten muutos	607	1 473
Korottomien velkojen muutos	-4 789	-597
Rahoituksen rahavirta	-37 706	1 645
Rahavarojen muutos	759	1 879
Rahavarat 31.12.	20 245	19 486
Rahavarat 1.1.	19 486	17 606

Rahoituslaskelman tunnusluvut

	2016	2015
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1 000 €	757	-39 043
Investointien tulorahoitus, %	35,1	100,1
100 x vuosikate / investointien omahankintameno		
Lainanhoitokate	0,7	0,8
(vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainalyhennykset)		
Kassan riittävyys, pv	28	34
365 pv x rahavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella		
Asukasmäärä	32 806	32 711

Vuosikate ja sen korjauserät

Rahoituslaskelma lähtee liikkeelle tuloslaskelmasta siirtyvällä vuosikatteella, jota korjataan satunnaisilla tuotoilla ja kuluilla sekä tulorahoituksen korjauserillä. Tili-kaudella 2016 oli huomattava satunnainen tuottoerä vesiliikelaitoksen liiketoimintakauppaa koskien.

Investoinnit

Kaupungin rahoituslaskelman mukaiset investointimenot olivat -28,2 milj. euroa. Investointeja kasvatti huomattavasti vesiliikelaitoksen liiketoimintakauppaan liittyvät järjestelyt (sijoitus Ylöjärven Vesi oy:n osakepääomaan sekä Vahantajoen vesiosuuskunnan kaupungille siirtynyt käyttöomaisuus). Ilman näitä eriä investointimenot olivat 13,9 milj. euroa. Rahoitusosuuksia investointeihin ei vuonna 2016 saatu.

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta on jo itsessään tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Sen negatiivinen määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Myös tämä luku on vuonna 2016 poikkeuksellisen suuri vesitoiminnan järjestelyistä johtuen. Tunnusluvulla Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Myös tämä tunnusluku kääntyi vuonna 2016 positiiviseksi, mutta olisi miinuksella 33,5 milj. euroa ilman vesiyhtiöittämistä.

Tunnusluku Investointien tulorahoitus -% kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta (investoinnit -rahoitusosuudet investointeihin) on rahoitettu tulorahoituksella. Virallinen luku on 35,1 prosenttia, mutta ilman liiketoimintakauppaa laskettuna tunnusluku olisi 128,4 prosenttia.

Lainanhoito

Lainanhoitokate kertoo kaupungin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluku on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kaupungin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Luotettavan kuvan kunnan lainahoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla.

Ylöjärven virallinen tunnusluku lainanhoitokatteelle oli vuonna 2016 0,7. Ilman liiketoimintakauppaa laskettuna tunnusluku olisi 1,2.

Maksuvalmius

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyydellä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassan riittävyys oli 28 päivää. Sitä voidaan pitää riittävänä.

3. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kaupungin rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2016 1000 €	2015 1000 €	VASTATTAVAA	2016 1000 €	2015 1000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	228 008	208 416	A OMA PÄÄOMA	104 611	98 268
I Aineettomat hyödykkeet	141	883	I Peruspääoma	65 787	65 787
1. Aineettomat oikeudet	113	94	II Edellisten tilikausien ylijäämä	33 157	32 861
2. Muut pitkävaikutteiset menot	28	788	III Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 667	-380
II Aineelliset hyödykkeet	159 962	182 006	B POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET	21 653	8 328
1. Maa- ja vesialueet	37 484	36 607	1. Poistoero	6 120	6 679
2. Rakennukset	101 621	98 406	2. Vapaaehtoiset varaukset	15 533	1 649
3. Kiinteät rakennukset ja laitteet	17 139	39 696	C PAKOLLISET VARAUKSET	8 267	267
4. Koneet ja kalusto	2 069	2 347	1. Muut pakolliset varaukset	8 267	267
5. Muut aineelliset hyödykkeet	68	68	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	575	666
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 581	4 881	1. Valtion toimeksiannot	24	20
III Sijoitukset	67 905	25 527	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	31	31
1. Osakkeet ja osuudet	35 905	24 397	3. Muut toimeksian pääomat	521	615
2. Osakkuusyhteisöosuudet	296	296	E VIERAS PÄÄOMA	121 638	129 473
3. Muut lainasaamiset	31 302	280	I Pitkäaikainen	73 124	75 939
4. Muut saamiset	402	555	1. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	69 135	70 486
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	106	106	2. Lainat julkisyhteisöiltä	12	81
1. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	31	31	3. Saadut ennakot	3 973	4 041
2. Muut toimeksiantojen varat	76	75	4. Liittymismaksut ja muut velat	5	1 331
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	28 630	28 480	II Lyhytaikainen	48 515	53 534
I Vaihto-omaisuus	128	129	1. Joukkovelkakirjalainat	12 000	0
1. Aineet ja tarvikkeet	128	129	2. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	14 798	28 408
II Saamiset	8 257	8 864	3. Lainat julkisyhteisöiltä	70	85
Pitkäaikaiset saamiset	1 019	340	4. Saadut ennakot	597	557
1. Lainasaamiset	964		5. Ostovelat	6 229	8 368
2. Siirto saamiset	55	340	6. Liittymismaksut ja muut velat	1 994	2 037
Lyhytaikaiset saamiset	7 238	8 525	7. Siirtovelat	12 827	14 079
1. Myyntisaamiset	3 405	3 653		<u>256 745</u>	<u>237 002</u>
2. Lainasaamiset	69		VASTATTAVAA YHTEENSÄ		
3. Muut saamiset	1 023	1 684	Taseen tunnusluvut		
4. Siirto saamiset	2 742	3 188	Omavaraisuusaste, %	50,1	45,9
III Rahoitusarvopaperit	15 444	14 748	100*(oma pääoma + poistoero ja vap. ehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)		
1. Sijoitukset rahamarkkina instrumentteihin	15 436	14 704	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	58,2	65,2
2. Muut arvopaperit	7	44	Kertynyt yli-/alijäämä, milj. €	38,8	32,5
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 801	4 738	100*(vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>256 745</u>	<u>237 002</u>	Kertynyt yli-/alijäämä, € /asukas	1 183	992
			Lainakanta 31.12., milj. €	96,0	99,1
			Lainakanta 31.12., € /asukas	2 927	3 026
			Lainasaamiset, milj. €	31,3	0,3
			Asukasmäärä	32 806	32 711

Taseessa kaupungin varat eli vastaava esitetään siten, että vaikeimmin rahaksi muutettavista käyttöomaisuuseristä edetään likvideinä varoina oleviin eriin. Taseen pääomaerät eli vastattava esitetään edeten sidotuimmista oman pääoman eristä ensin maksettaviin lyhytaikaisen vieraan pääoman eriin.

Tase on lähivuosina kasvanut korkean investointitason vuoksi. Vuonna 2016 kaupungin taseen loppusummaa kasvatti vesiliikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvät erät.

Taseen tunnusluku omavaraisuusaste -% mittaa kaupungin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Omavaraisuusaste -% vuonna 2016 on 50,1% ja se koheni edellisvuodesta selvästi. Tunnuslukua voidaan pitää kuitenkin edelleen heikkona.

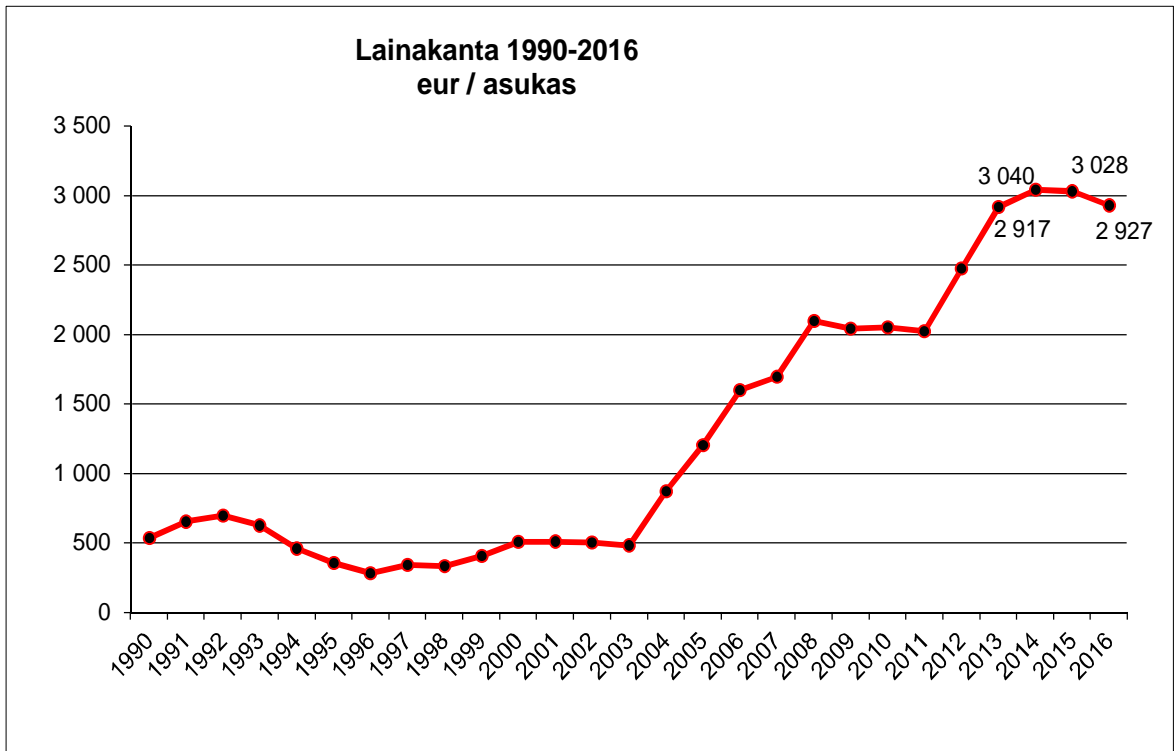
Suhteellinen velkaantuneisuus -%, kertoo, kuinka paljon kaupungin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötuloihin luetaan toimintatuotot, käyttötalouden valtionosuudet ja verotulot. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellinen velkaantuneisuus oli vuonna 2016 oli 58,2 %. Tässäkin kehitys oli oikeansuuntainen.

Taseeseen kertynyt ylijäämä osoittaa paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Ylijäämä oli vuoden 2016 lopussa 38,8 milj. euroa eli asukasta kohden laskien 1 183 euroa.

Kaupungin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla enakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lainakanta edellä kerrotulla tavalla laskettuna oli 31.12.2016 96,0 milj. euroa ja se pieneni edellisvuodesta 3,1 milj. euroa. Asukasta kohti laskettu lainamäärä pieneni 101 euroa 2 927 euroon.

Lainasaamissa, joka käsittää kaupungin konsernin tyttärille ja yhteisöille myöntämät lainat, näkyy vesiliikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvät erät.

4. Kokonaistulot ja -menot 2016

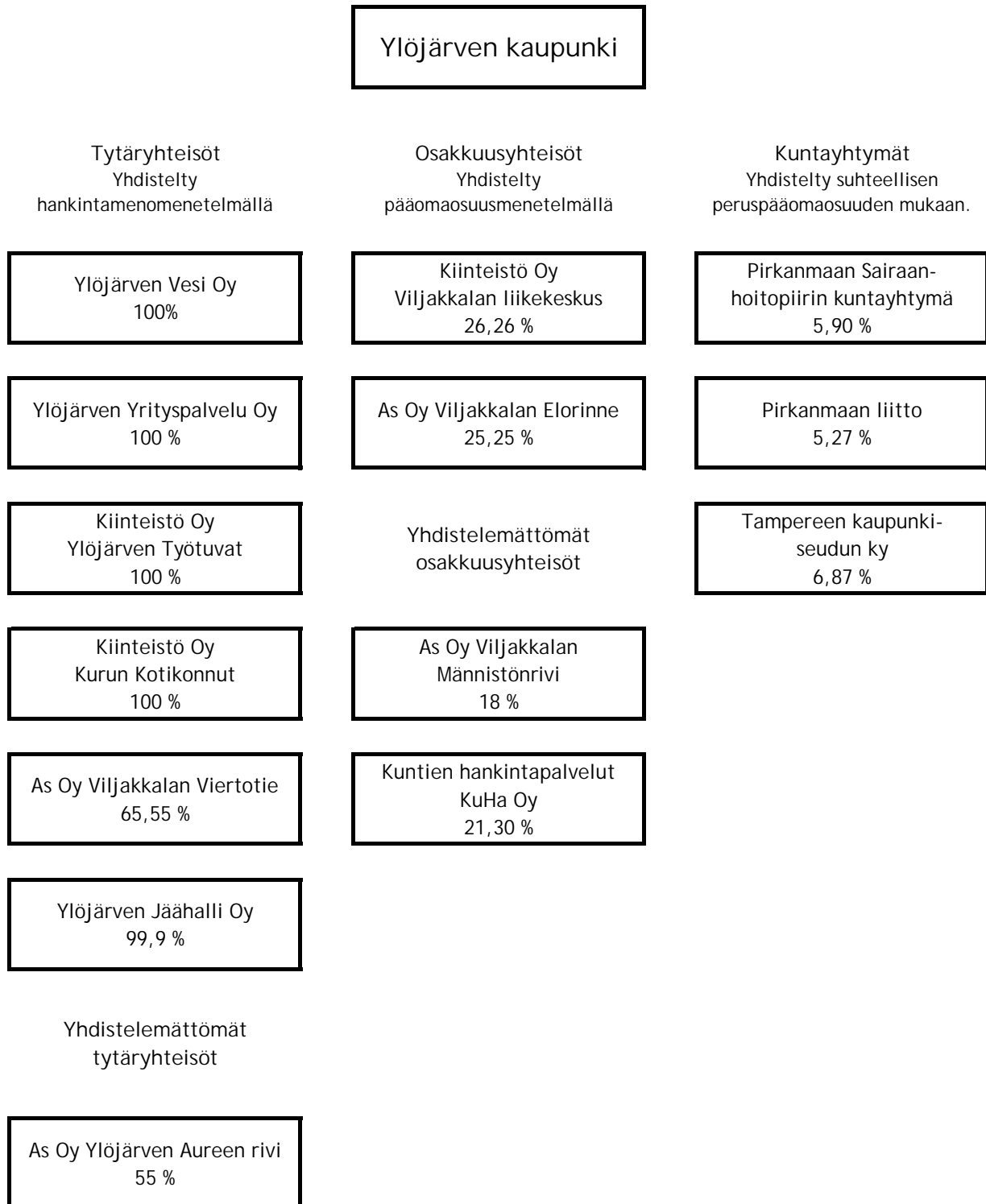
Seuraava laskelma, joka käsittää kaupungin kokonaistulot ja -menot, on laadittu tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Laskelma sisältää ulkoiset tulot ja menot

Tulot	Milj. €	%	Menot	Milj. €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	34,5	13,0	Toimintakulut	193,9	74,3
Verotulot	124,6	46,8	- Valmistus omaan käyttöön	-3,0	-1,2
Valtionosuudet	42,2	15,9	Korkokulut	0,6	0,2
Korkotuotot	0,0	0,0	Muut rahoituskulut	1,0	0,4
Muut rahoitustuotot	1,1	0,4	Satunnaiset kulut	0,0	0,0
Satunnaiset tuotot	22,5	8,4	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- Pakollisten varausten muutos	-8,0	-3,1
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-25,0	-9,4	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappio		0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,0	0,0	Investointimenot	28,2	10,8
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	51,4	19,3	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	31,1	11,9
Antolainasaamisten vähennykset	0,3	0,1	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	15,0	5,8
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14,0	5,3	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	2,0	0,8
Oman pääoman lisäykset	0,5	0,2			
Kokonaistulot yhteensä	265,9	100,0	Kokonaismenot yhteensä	260,9	100,0

5. Kuntakonsernin toiminta ja talous

5.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

Konsernirakenteen kuvaus

5.2. Keskeiset tapahtumat kaupunkikonsernissa

Tytäryhteisöt

Ylöjärven Vesi Oy aloitti toimintansa 31.12.2016. Ylöjärven kaupunki myi Ylöjärven Vesi Liikelaitoksen liiketoimintakaupalla perustetulle yhtiölle. Yhtiö on 100 % kaupungin omistama. Kauppahinta oli 49 milj. euroa, joista kaupunki kirjasi 22,5 miljoonan euron kirjanpidollisen myyntivoiton. Myytävän liiketoiminnan käyvästä arvosta käytettiin yhtiön osakepääoman maksamiseen (apporttiperustaminen) 11,5 milj. euroa. Lisäksi yhtiötä rahoitettiin myöntämällä sille 9 milj. euron pääomallainna sekä 22,1 milj. euron perustamislainaa.

Ylöjärven Yrittäjäpalvelu Oy on Ylöjärven kaupungin 100-prosenttisesti omistama yhtiö. Yhtiön osakepääoma on 50 456 euroa. Ylöjärven kaupunki osti yhtiöltä elinkeinoelämän kehittämiseen liittyviä palveluja vuonna 2016 315 000 eurolla. Yhtiön tilikauden voitto vuodelta 2016 oli 37 581 euroa. Yhtiön oma pääoma oli vuoden 2016 lopussa 189 004 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Ylöjärven kaupungin omistus Ylöjärven Jäähalli Oy:ssä oli vuoden 2016 lopussa 99,9 % osakepääomasta. Yhtiön osakepääoma on 949 084 euroa ja oma pääoma 717 319 euroa. Yhtiön tilikauden voitto vuodelta 2016 oli 3 113 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 478 750 euroa. Lainamäärä kasvoi vuoden aikana 158 750 eurolla tehtyjen korjaus- ja ylläpitoinvestointien vuoksi.

Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut on kaupungin 100 prosenttisesti omistama yhtiö. Yhtiö omistaa 85 vuokra-asuntoa Kurussa. Yhtiön tilikauden voitto vuodelta 2016 oli 0,38 euroa. Yhtiön osakepääoma on 79 304 euroa ja oma pääoma 79 690 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 958 692 euroa.

Ylöjärven kaupunki perusti vuonna 2004 Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat -nimisen osakeyhtiön omistamaan ja vuokraamaan Työ- ja Toimintakeskuksen käyttöön tulevia tiloja. Yhtiön osakepääoma on 88 000 euroa ja kaupunki omistaa sen 100-prosenttisesti. Yhtiön oma pääoma oli vuoden 2016 lopussa 37 254 euroa. Yhtiön tilikauden tappio vuodelta 2016 oli 26 848 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 1 112 380 euroa.

Asunto Oy Ylöjärven Aureenrivi -nimisestä osakeyhtiöstä kaupunki omistaa 55 %. Yhtiön osakepääoma on 37 520 euroa. Yhtiön tilikauden voitto oli 164 euroa ja oma pääoma on 36 097 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Asunto Oy Viljakkalan Viertotie nimisestä osakeyhtiöstä kaupunki omistaa 65,55 %. Yhtiön osakepääoma on 2 522 euroa ja muut rahastot 394 526 euroa. Yhtiön oma pääoma oli yhteensä 395 280 euroa. Yhtiön tilikauden voitto vuodelta 2016 oli 1 701 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Osakkuusyhteisöt

Kaupunki omistaa 26,26 % Kiinteistö Oy Viljakkalan liikekeskuksesta. Yhtiön osakepääoma on 2 522 euroa, rakennusrahasto 291 806 euroa ja omapääoma 285 256. Yhtiön tilikauden voitto vuodelta 2016 oli 267 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

As oy Viljakkalan Elorinteestä omistusosuus on 25,25 %. Yhtiön osakepääoma on 8 000 euroa, rakennusrahasto 985 504 euroa ja omapääoma 992 631. Yhtiön tilikauden voitto vuodelta 2016 oli 6 270 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Kuntien hankintapalvelut Kuha Oy on Tampereen kehyskuntien omistama hankintaosakeyhtiö ja se aloitti toimintansa 1.4.2011. Konsernin omistusosuus yhtiöstä on 21,30 %. Yhtiön osakepääoma on 100 000 euroa ja oma pääoma 640 437 euroa. Yhtiön tilikauden voitto vuodelta 2016 oli 19 465 euroa

Konsernin omistusosuus Asunto Oy Viljakkalan Männistönrivistä oli 18 %. Yhtiön osakepääoma on 8 409 euroa, rakennusrahasto 78 005 euroa ja lainanlyhennysrahasto 86 463 euroa. Yhtiön tilikauden tulos oli 0 euroa. Oma pääoma oli 172 878 euroa. Yhtiöllä oli lainaa 405 169 euroa.

5.3. Konsernin toiminnan ohjaus ja selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Ylöjärven kaupungin konsernivalvonnan tehtävänä on varmistaa, että konsernin toiminta on tuottavaa ja tuloksellista, että valtuuston asettamat tavoitteet saavutetaan, ja että kaupungin omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kaupungin konserniohjeella luodaan puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle, toimialamäärittelylle, hyvälle hallintotavalle ja raportoinnille. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen, liikelaitosten ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Lisäksi tavoitteena on yhtenäistää konsernin yhtiöiden ja yhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja siten varmistaa riittävää avoimuutta ja tiedonkulkua, tulostietojen oikeellisuutta, sisäisen ja ulkoisen valvonnan riittävyttä ja toimivuutta, riskienhallintaa ja hyvää laskenta- ja kirjanpito-käytäntöä sekä tilintarkastustapaa.

Ylöjärven kaupungin konserniohjeen mukaan konserniohjaus ja -johtaminen tapahtuu seuraavasti:

Kaupunginhallitus

- valitsee edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin
- antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännöllä annettu kaupungin muulle viranomaiselle
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- antaa tilinpäätöksen yhteydessä kaupunginvaltuustolle tiedot tytäryhteisöjen toiminnasta, taloudesta ja riskienhallinnasta
- seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotukset havaitsemistaan epäkohdista

Kaupunginjohtaja ja johtoryhmä

Kaupunginjohtaja vastaa kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta kunnan osalta sekä seuraa johtoryhmän kanssa omistajapolitiikan toteutumista ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista kaupunginhallitukselle viipymättä.

Konserniohjaus on tapahtunut hallitusedustajia tapauskohtaisesti ohjeistamalla konsernijohdon toimesta. Toiminnallisia tai taloudellisia tavoitteita ei konserniyhtiöille valtuuston toimesta oltu vielä vuoden 2016 talousarviossa asetettu. Asia on korjattu vuoden 2017 talousarviossa. Tavoitteiden toteutumista tullaan seuraamaan ja raportoimaan kaupungin osavuositarkastuksessa ja tilinpäätöksessä.

Vuoden 2016 aikana ei ole havaittu konsernin toiminnassa olennaisia puutteita tai virheitä.

Tytäryhtiöistä keskeisimmät eli Ylöjärven Yrityspalvelut Oy, Ylöjärven Jäähalli Oy sekä Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut ovat laatineet riskianalyysin sekä sisäisen valvonnan arvioinnin kaupungin ohjeistuksen mukaisesti. Sisäisen valvonnan katsottiin toimivan kohtuullisella tasolla ja riskiarvioissa nousi esiin toimialasta johtuen kiinteistö- ja laiteriskit.

5.4. Arvio konsernin tulevasta kehityksestä

Vesiliikelaitos yhtiöitettiin kaupungin kokonaan omistamaksi Ylöjärven Vesi osakeyhtiöksi 31.12.2016. Kaupungin 100 prosenttisesti omistamille kiinteistöomaisuutta omaaville tytäryhtiöille asetettiin tavoitteeksi vuodelle 2017 korjausvelka-analyysin laatiminen. Kaupunki lisäsi vuodelle 2017 elinkeinopalveluiden palvelumäärärahoja siten, että Ylöjärven Yrityspalvelut Oy:llä on mahdollista kasvattaa henkilöstömäärää yhdellä. Yhtiön tulevaisuuden toimintalinjaukset pohjautuvat kaupunginvaltuuston kesäkuussa 2015 hyväksymään elinkeino-ohjelmaan 2015-2020.

5.5 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2016	2015
	<i>1000 €</i>	<i>1000 €</i>
Toimintatuotot	81 901	80 382
Toimintakulut	-234 338	-223 246
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	33	7
Toimintakate	-152 403	-142 858
Verotulot	124 557	120 282
Valtionosuudet	42 155	38 235
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	9	24
Muut rahoitustuotot	1 154	1 240
Korkokulut	-756	-1 051
Muut rahoituskulut	-1 243	-1 277
Vuosikate	13 472	14 595
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 567	-14 552
Omistuksen eliminointierot	0	143
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät	139	0
Tilikauden tulos	-1 955	186
Tilinpäätössiirrot	-182	738
Tilikauden verot	-111	147
Laskennalliset verot	-18	11
Vähemmistöosuudet	-149	56
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 416	1 137
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	35,0	36,0
Vuosikate/Poistot, %	86,5	100,3
Vuosikate, €/asukas	411	446
Asukasmäärä	32 806	32 711

5.6 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2016	2015
	1 000	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	13 472	14 595
Satunnaiset erät	139	0
Tilikauden verot	-111	147
Tulorahoituksen korjauserät	5 492	-2 905
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-22 080	-16 124
Rahoitusosuudet investointimenoihin	11	379
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 943	3 233
Toiminnan ja investointien rahavirta	-134	-675
Rahoituksen rahavirta		
Antolainan muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-160	-62
Antolainasaamisten vähennykset	263	15
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 950	15 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 791	-14 785
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 298	-26
Oman pääoman muutokset	461	42
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-73	-135
Vaihto-omaisuuden muutos	65	1
Saamisten muutokset	1 866	1 255
Korottomien velkojen muutokset	527	30
Rahoituksen rahavirta	4 810	1 335
Rahavarojen muutos	4 675	660
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	28 125	23 450
Rahavarat 1.1.	23 450	22 790
	4 675	660
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1 000 €	-41 477	-42 896
Investointien tulorahoitus, %	61,0	92,7
Lainanhoitokate	0,9	1,0
Kassan riittävyys	38	33
Asukasluku	32 806	32 711

5.7 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2016	2015	VASTATTAVAA	2016	2015
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	228 760	222 654	OMA PÄÄOMA	107 170	108 773
Aineettomat hyödykkeet	2 533	2 214	Peruspääoma	65 787	65 787
Aineettomat oikeudet	1 008	930	Yhdistysten ja Säätiöiden peruspo	13	10
Muut pitkävaikutteiset menot	1 525	1 276	Arvonkorotusrahasto	19	19
Ennakkomaksut	0	8	Muut omat rahastot	180	193
			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	43 587	41 626
Aineelliset hyödykkeet	210 116	205 193	Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 416	1 137
Maa- ja vesialueet	38 545	37 223			
Rakennukset	119 874	117 185	VÄHEMMISTÖOSUUDET	719	688
Kiinteät rakenteet ja laitteet	40 533	39 913			
Koneet ja kalusto	3 953	4 248	PAKOLLISET VARAUKSET	10 450	2 358
Muut aineelliset hyödykkeet	85	83	Muut pakolliset varaukset	10 450	2 358
Ennakkomaksut ja keskeneneräiset hankinnat	7 126	6 541			
			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 131	1 112
Sijoitukset	16 111	15 248	VIERAS PÄÄOMA	149 353	146 922
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	20	0	Pitkäaikainen korollinen vieras po	81 733	78 270
Osakkuusyhteisöosuudet	713	347	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	8 866	5 421
Muut osakkeet ja osuudet	14 532	14 176	Lyhytaikainen korollinen vieras po	27 509	29 111
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0		Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	31 246	34 119
Muut lainasaamiset	188	147			
Muut saamiset	657	578	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	268 823	259 853
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	435	344			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	39 628	36 855			
Vaihto-omaisuus	698	763			
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset	80	347			
Lyhytaikaiset saamiset	10 725	12 295			
Rahoitusarvopaperit	15 691	14 995			
Rahat ja pankkisaamiset	12 434	8 455			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	268 823	259 853			

Konsernitaseen tunnusluvut	2016	2015
Omavaraisuusaste	40,8	42,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	58,2	59,5
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), milj. €	41,2	42,8
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	1 255	1 307
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	109,2	107,4
Konsernin lainat. €/asukas	3 330	3 283
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj. €	0,2	0,1
Asukasmäärä	32 806	32 711

6. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kaupunginhallituksen tulee kuntalain 115 §:n mukaan tehdä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kaupungin tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 19 198 950,27 tuloksen käsittelystä seuraavaa

- Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 368 245,98 euroa.
- Tuloutetaan maanhankintaa tehdystä varauksesta 417 000 euroa.
- Tuloutetaan keskusjätevedenpuhdistamoon tehdystä investointivarauksesta 398 880 euroa
- Tehdään seuraavat investointivaraukset talousarvion 2017 ja taloussuunnitelman 2017-2019 mukaisiin hankkeisiin
 - Maanhankinta 2 700 000 eur
 - Metsäkylän koulu 3 500 000 eur
 - Kurun Päiväkoti 3 200 000 eur
 - Siltatien koulu 2 000 000 eur
 - Siltatien 1. vaiheen kunnallistekniikka 1 300 000 eur
 - Kolmenkulman teollisuusalueen kunnallistekniikka 800 000 eur
 - Työljärven kunnallistekniikka 1 200 000 eur
- Jätetään tilikauden ylijäämä 5 667 076,25 euroa taseen ylijäämä tilille.

Lisäksi Ylöjärven Vesi Liikelaitoksen käyttämättömäksi jäänyt 800 000 euron varaus vesi- ja viemäriverkoston rakentamiseen kohdennetaan käytettäväksi Vanhan Räikän saneerausinvestointiin.

Kaupunginvaltuusto voi päätöksellään uudelleenkohdentaa investointivaraukset taloussuunnitelmassa yksilöidyn tulevaisuudessa toteutuvan investointihankkeen menoja varten.

Talousarvion toteutuminen

7. Talousarvion toteutuminen

7.1. Käyttötalouden toteutuminen

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Vastuuhenkilö hallinto- ja talousosaston hallintopäällikkö Antti Pieviläinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus ja keskeiset tunnusluvut
Vuonna 2016 ei järjestetty vaaleja.

Toimintaympäristön muutokset

Ei merkittäviä muutoksia toimintaympäristössä. Vaalilakiin vuonna 2016 tulleet muutokset huomioitiin vuonna 2016 kevään 2017 kuntavaaleihin valmistauduttaessa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Keskusvaalilautakunta kokoontui vuoden 2016 aikana kaksi kertaa. Kokousasioina olivat uusien varavaltuutettujen määrääminen sekä kevään 2017 kuntavaalien valmisteluihin liittyvät asiat.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Ei merkittäviä poikkeamia talousarvioon nähden.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 168	-1 168	-1 192	24	102
Toimintakate	-1 168	-1 168	-1 192	24	102

Tarkastuslautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Tarkastuslautakunta kiinnittää arvioinnissaan huomiota toiminnan ja palvelujen järjestämisen tarkoituksenmukaisuuteen sekä arvioi kaupunkistrategian ja valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Toteutuminen: Tarkastuslautakunta on haastatellut eri vastualueiden vi-
ranhaltijoita sekä kerännyt systemaattisesti tietoa toiminnasta ja palvelu-
jen järjestämisestä. Tarkastuslautakunta on valinnut vuosittain seuratta-
vat kohteet, joiden toteutumisesta se on tuottanut valtuustolle lisätietoa
arviointikertomuksen muodossa.

2. Tarkastuslautakunta tuottaa arviointitietoa, jota voidaan hyödyntää kau-
pungin talouden ja toiminnan ohjauksessa.

Toteutuminen: Tarkastuslautakunta on nostanut arviointikertomuksessa
esiin asioita, joilla on ollut vaikutusta talouden ja toiminnan ohjaamiseen.

Ulkoinen tarkastus

Vastualueen toiminnan kuvaus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikaudekseen talouden ja hallinnon tarkastusta varten. Lautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi talouden ja hallinnon tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lisäksi lautakunta valvoo lakisääteisen tilintarkastuksen sopimuksenmukaista toteutumista.

Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa haastatteleamalla sekä tekemällä tutustumis- ja arviointikäyntejä kaupungin eri kohteisiin. Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastussuunnitelman toteutumista.

Tarkastuslautakunta jatkaa yhteistyötä Tampereen kaupunkiseudun muiden tarkastuslautakuntien kanssa.

Toimintaympäristön muutokset

Tarkastuslautakunnassa on seitsemän jäsentä. Kaupunginvaltuusto on 11.3.2016 §:ssä 25 erottanut tarkastuslautakunnan ja valinnut §:ssä 26 uuden tarkastuslautakunnan. Lautakunnan kokoonpano muuttui em. päätöksessä yhden varajäsenen osalta. Varajäsen Matti Ylitalon tilalle valittiin Jari Niemi. Jäsen Kaija Pispän muutettua pois Ylöjärveltä, jäseneksi loppukaudelle valittiin Mari Riihikoski.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina vuonna 2016 olivat kaupunkistrategian toteutuminen, talouden tasapainottamistoimenpiteiden seuraminen sekä perusturvalautakunnan alaiset tehtäväalueet. Kokouksissa on ollut kuultavana talousjohtaja, kehitysjohtaja, terveys- ja sosiaali johtaja, sosiaalityön johtaja, ehkäisevien ja korjaavien hyvinvointipalvelujen johtaja, kaupunginjohtaja, hallinto- ja talousosaston hallintopäällikkö, perhetyön palvelujohtaja, ylihammaslääkäri, elinvoimajohtaja, tilapalvelupäällikkö sekä hoito- ja kuntoutuspalvelujen johtaja.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tarkastuslautakunta alitti vuoden 2016 talousarviossa osoitetut toimintamenot 7,5 prosentilla. Säästöä tuli mm. siitä, että lautakunta toimikautensa viimeisenä vuonna osallistui vain ilmaiseen Tampereen kaupunkiseudun tarkastuslautakuntien yhteiskoulutukseen.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot					
Toimintakulut	-58 177	-58 177	-53 840	-4 337	92,5
Toimintakate	-58 177	-58 177	-53 840	-4 337	92,5

Kaupunginhallitus

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Palveluohjelman, tehostamissuunnitelman ja muiden kehittämissuunnitelmien yhteensovittaminen ja kokonaiskoordinointi niin, että talouden tasapainotavoite ja velkaantumisen kasvun pysäyttäminen mahdollistetaan.

Toteutuminen: Palveluohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 3.10.2016. Tehostamissuunnitelmat laadittiin keväällä 2016. Vuoden 2017 talousarvioon kohdistuvien tehostamissuunnitelmatoimenpiteiden sisällyttämisestä raportoitiiin lautakuntia käyttösunnitelmia hyväksyttäessä. Digitalisaation kautta tapahtuvat tehostamissuunnitelmatoimenpiteet on siirretty Digiyöljörvi -hankkeelle. Tehostamissuunnitelmatyön kokonaisuudesta raportoidaan kaupunginhallitukselle alkuvuonna 2017.

2. Kaupungin toimintojen digitalisaatiotyön eteneminen yhteistyössä kehyskuntien kanssa.

Toteutuminen: Digitalisaatiotyön koordinointi koottiin Digiyöljörvi -hankkeelle. Vuonna 2016 keskityttiin järjestymiseen, verkostoitumiseen ja viestintään. Samalla käynnistettiin pienimuotoisia hankkeita ja laajempien kokonaisuuksien konseptointityötä. Jatkossa panostetaan enemmän palvelujen kehittämisen näkökulmaan. Kehyskunnat laativat yhteistyökäytäntöjen pelisääntöjä mm. KaPA-lainsäädännön vaatimusten täyttämiseksi.

3. Otetaan käyttöön uusi selkeämpi ja aiempaa paremmin strategisia tavoitteita tukeva tulospalkkiomalli koko organisaatiossa.

Toteutuminen: Uusi malli otettiin käyttöön vuoden 2016 alusta. Mallin rakenne on koko organisaatiolle yhteneväinen; neljä tavoitetta, josta yksi on koko kaupungille yhteinen, kaksi tavoitetta osastopäällikön asettamia ja yksi tavoite toimintayksikön itse valmisteleva

4. Mahdollistetaan luottamushenkilöiden tietotekniikan käyttötapojen monipuolistaminen

Toteutuminen: Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 6.6.2016 § 53 lisäyksen hallintosääntöön, joka mahdollistaa erillisen korvauksen maksamisen niille luottamushenkilöille, jotka sitoutuvat vastaanottamaan toimielimen kokouskutsut, esityslistat sekä muun kokousmateriaalin sähköisessä muodossa. Toimintamallista tiedotettiin laajasti. Sisäisiä infotilaisuuksia pidettiin kaupunkiorganisaation sisällä ja toimintamallia käytiin esittelemässä myös tarkastuslautakunnan, teknisen lautakunnan, vapaa-aikalautakunnan ja ympäristölahtakunnan kokouksissa. Toimintamalli otettiin vuoden 2016 aikana käyttöön neljän toimielimen työskentelyssä. Toimintamallin käyttöä on mahdollista seuraavan valtuustokauden alkaessa edelleen laajentaa.

Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö hallinto- ja talousosaston hallintopäällikkö Antti Pieviläinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue huolehtii kaupunginvaltuuston ja -hallituksen toiminnasta, henkilöstöpalveluista sekä tiedottamisesta ja viestinnästä.

Toimintaympäristön muutokset

Haasteellinen taloustilanne asetti omat vaatimukset vastuualueen toiminnalle. Pitkäjänteisen ja kokonaisvaltaisen suunnittelun tarve korostui. Digitalisaatio edellyttää ja mahdollistaa toimintatapojen ja -mallien jatkuvaa uudistamista ja kehittämistä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Hallintopalvelut oli vuoden 2016 aikana osaltaan tukemassa useita organisatorisia ja toiminnallisia uudistuksia. Näistä mainittakoon esimerkiksi vuoden 2016 alusta aloittaneen uuden tekniikka- ja ympäristöosaston toiminnan käynnistyminen sekä Ylöjärven Vesi liikelaitoksen yhtiöittäminen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 6.6.2016 § 53 lisäyksen hallintosääntöön, joka mahdollistaa erillisen korvauksen maksamisen niille luottamushenkilöille, jotka sitoutuvat vastaanottamaan toimielimen kokouskutsut, esityslistat sekä muun kokousmateriaalin sähköisessä muodossa. Toimintamallista tiedotettiin laajasti. Sisäisiä infotilaisuuksia pidettiin kaupunkiorganisaation sisällä ja toimintamallia käytiin esittelemässä myös tarkastuslautakunnan, teknisen lautakunnan, vapaa-aikalautakunnan ja ympäristölautakunnan kokouksissa. Toimintamalli saatiinkin vuoden 2016 aikana käyttöön neljän toimielimen työskentelyssä. Tavoitteena on laajentaa toimintamallin käyttöä seuraavan valtuustokauden alkaessa. Toimintamalli on herättänyt kiinnostusta useissa muissakin kunnissa ja on todennäköistä, että samankaltaisia toimintamalleja otetaan vuoden 2017 aikana käyttöön muuallakin.

Syksyn 2016 aikana otettiin koko kaupunkiorganisaatiossa käyttöön uusi ilmoittautumis-, kysely- ja palautetyökalu. Hallintopalvelut organisoivat ja koordinoivat työkalun käyttöönoton poikkitoimialallisesti sekä järjestivät osastoille koulutusta, neuvontaa ja ohjausta uuden työkalun käytössä.

Sosiaalisen median hyödyntäminen tehostui ja monipuolistui. Sosiaalisen median viestinnässä alettiin hyödyntää videoita. Kaupungille avattiin Instagram-tili ja Twitterin käyttö asiantuntijaviestinnässä lisääntyi. Intranetin uudistamiseen valmistauduttiin mm. laajalla henkilöstökyselyllä. DigiYlöjärvi-hanketta tuettiin viestinnän ja osallistamisen keinoin. Loppuvuodesta 2016 vapaa-aikapalveluissa aloittaneen kulttuuri- ja markkinointituottajan olemassa olleen vakanssin toimenkuvan tarkistaminen toi lisäresursseja kaupungin tapahtuma- ja markkinointiviestintään.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Maanmyyntitulot ylittivät alkuperäiseen talousarvioon nähden noin 1,2 miljoonaa euroa. Muilta osin merkittäviä poikkeamia talousarvioon nähden ei ollut.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	1 694 000	3 194 000	2 916 372	277 628	91,3
Toimintakulut	-5 029 753	-5 020 680	-4 726 251	-294 429	94,1
Toimintakate	-3 335 753	-1 826 680	-1 809 879	-16 801	99,1

Henkilöstöhallinto

Vastuuhenkilö henkilöstöpäällikkö Arja Järvinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Henkilöstöhallinnon vastuualue kehittää ja tukee hallintokuntia henkilöstöhallintoon liittyvissä asioissa sekä hoitaa ja koordinoi Ylöjärven kaupungille työnantajana kuuluvia tehtäviä, joihin sisältyy mm. HR-tuki, palkanlaskentapalvelut, virka- ja työehtosopimusasiat sekä eläkeasiat.

Toimintaympäristön muutokset

Henkilöstöhallinto on osallistunut omaan vastuualueeseensa kuuluvien tehtävien osalta kaupungin organisaation uudistamiseen liittyvien muutosten valmisteluun. Näitä ovat mm. Ylöjärven Vesiliikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvät henkilöstöasiat, Teknisen toimen organisaatiouudistukseen sekä Työterveys palvelu Viisarin toiminnan siirtämiseen Terveystalo Oy:lle liittyvät henkilöstöjärjestelyt ja niitä koskevat neuvottelut.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Kevennetty tulospalkkiomalli otettiin käyttöön koko organisaatiossa. Vanhan rekryointijärjestelmän tilalle hankittiin Kuntarekry palvelemaan kaupungin eri osastojen rekryointiprosessia.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Talousarvio toteutui ennakoidusti.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	883 837	883 837	881 904	1 933	99,8
Toimintakulut	-2 243 849	-2 164 261	-1 965 685	-198 576	90,8
Toimintakate	-1 360 012	-1 280 424	-1 083 780	-196 644	84,6

Talouspalvelut

Vastuuhenkilö talousjohtaja Juha Liinavuori

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue huolehtii taloussuunnittelusta, kirjanpidosta ja maksuliikenteestä.

Toimintaympäristön muutokset

Digitaalisuus leimaa vahvasti taloushallinnon kehittymistä lähivuosina. Tämä näkyy taloushallintojärjestelmien jatkuvana päivitystarpeena sekä uusien toimintatapojen kehittymisenä.

Talouspalveluiden normaalista poikkeavaa toimintaa vuonna 2016 oli liikelaitosten lakkauttamiseen ja Vahantajoen vesiosuuskunnan liiketoimintakauppaan liittyvät taloushallinnon järjestelyt.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Talouden merkitys johtamisessa korostuu taloudellisesti haasteellisena aikoina. Talouden seurannassa ja arvioinnissa panostettiin mm. muutostalousarviovalmistelun laatuun sekä talousseurannan säännönmukaisuuteen sekä talouspoikkeamien havainnointiin ja raportointiin.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Taloushallinnon versiopäivitykset vaativat resursseja ennakoitua enemmän. Elinkeinotoimen osalta budjetti ylittyi noin 50 000 eurolla loppuvuonna täsmentyneen lentoliikenteen kehittämissatsauksen vuoksi.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	40 295	40 295	46 909	-6 614	116,4
Toimintakulut	-2 124 772	-2 165 245	-2 257 531	92 286	104,3
Toimintakate	-2 084 477	-2 124 950	-2 210 622	85 672	104,0

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy
Vastuuhenkilö kaupunginjohtaja Jarkko Sorvanto

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Elinkeinotoimen kautta perustetut uudet yritykset (kpl)	59	61	55
Yritystonttimyynti (lkm)	10	10	13
Kaupungin asiantuntijapalveluiden osto Ylöjärven Yrityspalvelu Oy:ltä	315 000	315 000	315 000
Kaupungin osuus erilaisista seudullisista hankkeista	259 857	302 505	372 912
Uudet asiakkaat Ensimetrin toimipisteessä (asiakas lkm)	166	110	92
Yritysneuvonta (kontaktien lkm)	1 300	1 500	1 500
Henkilöstö, kokoaikaista	2	2	2

Kehityspalvelut

Vastuhenkilö kehitysjohtaja Riku Siren

Vastuualueen toiminnan kuvaus ja keskeiset tunnusluvut

Vastuualue vastaa poikkitoimialallisesta ja strategisesta kehittämistoiminnasta, joukkoliikenteestä, tietohallinnosta, työllisyyspalveluista sekä yhteistyöhankkeiden koordinoinnista.

Toimintaympäristön muutokset

Ylöjärven työttömyys kääntyi laskuun vuositasolla ensimmäistä kertaa sitten taantuman alettua. Tähän vaikutti taloustilanteen parantuminen ja Ylöjärven työllisyshoidon toimintasuunnitelman toteutuminen.

Tietohallinnossa seudullisten perustietotekniikka- sekä tietoverkko- ja kommunikaatiopalveluiden uusien sopimuksien myötä alkaneet käyttöönottoprojektit aiheuttivat jatkuvia muutoksia tietotekniseen ympäristöön vuoden aikana.

Kesäkuussa 2016 astui voimaan joukkoliikenneuudistus, jonka myötä Ylöjärven joukkoliikenne siirtyi Tampereen joukkoliikenteen tilaaman Nysse-liikenteen piiriin. Samaan aikaan tuli voimaan myös seudullinen joukkoliikenteen lippu- ja maksujärjestelmäuudistus, jonka myötä lipputuoteskaala laajeni ja lippujen hinnat halpenivat

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Ylöjärven työllisyshoidon toimintasuunnitelman tavoitteet toteutuvat ja lisääntyvän asiakasmäärän tavoitteet toteutuivat aiempaa paremmin.

Joukkoliikenneuudistuksen myötä matkustus on lisääntynyt noin 15 %.

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Työllistämistoimenpiteiden henkilömäärä	534	543	588
Työttömyys -%	13,8	14,0	11,5

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tuetun palkkatyön valtionapua oli 74 000 euroa arvioitua enemmän, koska velvoitettyöllistettyjä oli paljon ja heidän tuki korkeampi

Työllisyyspalveluiden ostopalvelurahaa säästyivät 101 000 €, koska voitiin käyttää arvioitua enemmän saatua projektirahaa niiden tuottamiseen.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	925 346	925 346	1 109 908	-184 562	119,9
Toimintakulut	-3 733 540	-3 733 660	-3 636 818	-96 842	97,4
Toimintakate	-2 808 194	-2 808 314	-2 526 910	-281 404	90,0

Asukaslautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Jatketaan asukasiltojen kehittämistä kuntalaiskeskustelua ja matalan kynnyksen osallistumista korostaen.

Toteutuminen: Huhti-toukokuussa järjestettiin kolme alueellista asukasilta eri kaupunginosissa ja yksi nuorille suunnattu asukasilta nuorisotila Anterossa. Elokuussa järjestettiin edellä mainittujen asukasiltojen pohjalta kokoa-va asukasilta, jossa jatkotyöstettiin kevään tilaisuuksissa saatua materiaalia.

Asukasiltojen markkinointia sosiaalisessa mediassa on kehitetty ottamalla käyttöön mm. videopäivityksiä asukasilloista näkyvyyden ja osallistujamäärän kasvattamiseksi. Päivitysten yhteydessä kuntalaisilla on halutessaan mahdollisuus käydä myös keskustelua asukasillan teemasta.

2. Kehitetään kuntalaiskyselyjä aiempaa vuorovaikutteisemmiksi.

Toteutuminen: Kuntalaiskyselyjä kehitettiin kaupungin eri osastoilla loppuvuoden 2016 aikana aiempaa yhtenäisempään muotoon. Syksyllä 2016 hankittu uusi kyselytyökalu mahdollistaa aiempaa kattavamman kyselyraportoinnin. Tämä helpottaa mm. kyselyiden tuloksista tiedottamista, mikä voisi jatkossa parantaa kuntalaiskyselyjen vuorovaikutteisuutta. Kuntalaiskyselyjä vuoden 2016 aikana toteutettiin mm. seuraavista teemoista:

- DigiYlöjärvi: Kysely Otakantaa.fi-palvelussa 4-5/2016
- Seudullinen väylien talvikunnossapitokysely 6/2016
- Mapsto-kysely 6-8/2016
- Seudullinen uimahallikysely 10/2016
- Seudullinen kävely- ja pyöräilykysely 10/2016
- Tekniikka- ja ympäristöosasto: laaja asiakastyytyväisyyskysely 10/2016

Vuorovaikutteisuutta kuntalaisten ja muiden tahojen kanssa vahvistettiin vuoden 2016 aikana myös monilla muilla toimenpiteillä mm. uudistamalla kaupungin verkkosivujen sähköinen palautejärjestelmä sekä aloittamalla chat-palvelu kaupungin verkkosivuilla.

Asukaslautakunta

Vastuuhenkilö hallinto- ja talousosaston hallintopäällikkö Antti Pieviläinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Asukaslautakunnan tavoitteena on edistää kuntalaisten vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia kaupungin hallintoon, päätöksentekoon ja palveluiden kehittämiseen. Lautakunta edistää myös kuntalaisdemokratian toimivuutta.

Toimintaympäristön muutokset

Kuntalaisten osallistamisen ja palautteen antamisen kanavat ja muodot elävät ja muuttuvat kovaa vauhtia mm. digitalisaatiosta johtuen. Ns. perinteisemmän osallistamisen rinnalla tarvitaan jatkuvasti uusia kanavia ja mahdollisuuksia antaa palautetta ja osallistua sekä vanhojen osallistamiskonseptien kehittämistä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toiminnan painopisteet toteutuneet suunnitellusti talousarvion ja lautakunnan toimintasuunnitelman mukaisesti.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Ei merkittäviä poikkeamia talousarvioon nähden.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-65 675	-65 675	-56 060	-9 615	85,4
Toimintakate	-65 675	-65 675	-56 060	-9 615	85,4

Perusturvalautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

1. Perusturvan hallinnon ja erikoissairaanhoidon vastuualueen keskeinen tavoite on sairaanhoitopiiristä tilatun erikoissairaanhoidon tilauksen toteutuminen +/- 1 %:n tarkkuudella.

Toteutuminen: Tilaus alittui 0,6 %:lla eli tavoite toteutui.

2. Hoitotyön yhtenäisten hoitokäytäntöjen varmistaminen koko perusturvaa koskeviksi toimintatavoiksi on vuoden 2016 erityisenä tavoitteena.

Toteutuminen: Johtava hoitaja on järjestänyt koulutussuunnitelman mukaisia koulutuksia ja varmistanut hoitotyön käytäntöjen toteutumista kaikilla vastuualueilla.

3. Sosiaalityön palvelujen tavoitteena on arvioida lastensuojelun oman palvelutuotannon sisältö, tuottamistapa ja kohdentaminen ja laatia toimintasuunnitelma tarvittavista muutoksista.

Toteutuminen: Tavoite toteutui. Perhetukikeskus Kiiruksen toimintaa arviointiin osana maakunnan lastensuojelun laitospalvelujen kokonaisuutta. Kii-reellisen sijoituksen laitospalveluista on ollut erityisesti Tampereen seudulla pulaa v. 2016 aikana ja Kiiruksen käyttöprosentti nousi edelleen v. 2015 nähden (91 %).

Yhteistyössä perhetyön yksikön kanssa toteutettiin pilottihanke ammatillisen tukihenkilötyön tuottamisesta omana toimintana. Pilotin tulosten seurauksena perhetyön yksikköä vahvistettiin kahdella työntekijällä vuodelle 2017.

Suunnitelmana on jatkaa lastensuojelun sosiaalityön työryhmän toiminnan arviointia v. 2017 ulkoisen auditoinnin avulla.

4. Terveyskeskuspalvelujen tavoitteena on parantaa yhteydensaantia ja ajanvarausmahdollisuuksia.

Toteutuminen: Tavoitteeseen pyrittiin laajentamalla sähköistä ajanvarausta suun terveydenhuoltoon sekä tehostamalla sähköistä asiointia koko terveyskeskuksessa. Asiakkaat ovat ottaneet vaihtelevasti vastaan sähköisen asioinnin mahdollisuuden ja toistaiseksi käyttäjäryhmä on jäänyt liian pieneksi.

Keskeinen osa yhteydensaannin parantamista oli puhelinjärjestelmän siirron yhteyteen tehdyt suunnitelmat. Puhelinjärjestelmän siirto on kuitenkin viivästynyt alkuperäisestä kohta vuodella uuden palveluntarjoajan

vuoksi, eikä vanhan järjestelmän uusimiseen ole ollut mielekästä lähteä.

Ensiavun puhelimeen vastaamisen resurssia on lisätty, ja suun terveydenhuollossa otettiin käyttöön sekä sähköinen ajanvaraus, että matalan kynnyksen neuvontapuhelin.

Neuvolassa esitietoja on kerätty sähköiseen Ipana- järjestelmään ja koulu-terveydenhuollossa pilotoitiin syksyllä sähköinen hyvinvointikysely, josta kokemukset olivat erinomaiset sekä koulussa että terveydenhuollossa.

5. Ehkäisevien ja korjaavien hyvinvointipalvelujen tavoitteena ovat kustannustehokkaat toimintatavat: tarpeenmukaiset peruspalvelut toteutetaan riittävällä volyyminä lähellä käyttäjiä.

Toteutuminen: Peruspalveluiden saatavuutta ja kustannustehokkuutta on lisätty sekä ehkäisevien että korjaavien hyvinvointipalveluiden puolella suunnitelman mukaisesti. Aikuisväestön mielenterveyshäiriöiden hoidossa on tehostettu lievien ja keskivaikeiden häiriöiden hoitoa perusterveydenhuollon mielenterveystyöryhmässä, ja intensiivistä hoitoa on pystytty tarjoamaan kustannustehokkaasti intensiiviyksikkö Avekissa omassa kunnassa.

6. Hoito- ja kuntoutumispalvelujen matalan kynnyksen toimintaa tukevana tavoitteena on parantaa hoito- ja kuntoutumispalvelujen tavoitettavuutta.

Toteutuminen: Hoito- ja kuntoutumispalvelujen ennaltaehkäisevien palvelujen valikoimaa, tavoitettavuutta ja osallistumismahdollisuuksia parantavia toimintatapoja on lisätty vuonna 2016. Ikääntyneille kuntalaisille suunnattua neuvontaa ja palveluohjausta on lisätty. Vastaanottotyypinen neuvonta ikäpisteessä on toteutunut säännöllisesti viikoittain. Kuntalaisille on järjestetty vuoden aikana myös erilaisia asiakasraateja sekä palvelujen esittelytilaisuuksia. Vapaaehtoistoiminta, vertaistukiryhmien toiminta ja muu yhteistyö järjestöjen, yhdistysten ja seurakunnan kanssa on lisääntynyt ja monipuolistunut merkittävästi vuoden aikana. Erilaisiin vertais- ja liikuntaryhmiin on osallistunut useita satoja henkilöitä vuoden aikana.

Hallinto ja erikoissairaanhoido

Vastuuhenkilö terveyst- ja sosiaalijohtaja Anne Santalahti

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue huolehtii perusturvan luottamusmiesshallinnosta sekä perusturvalautakunnan työskentelyyn liittyvistä asioista, perusturvaosaston keskitetystä hallinnosta ja toimistopalvelusta. Vastuualueella toimiva johtava hoitaja kehittää koko perusturvan hoitotyötä, potilasturvallisuutta ja hygieniakäytäntöjä. Lisäksi hän toimii perusturvaosaston henkilöstövastaavana ja Ylöjärven kaupungin hyvinvointikoordinaattorina.

Vastuualue hoitaa Pirkanmaan sairaanhoitopiiristä hankittavan erikoissairaanhoidon tilaamisen ja toiminnan seurannan. Vuonna 2016 sairaanhoitopiiristä tilattavan erikoissairaanhoidon osalta käytiin uudistettu hankintasopimusneuvottelu. Tilaus perustuu nyt kunnan neljän vuoden käyttöön ja hoitopolkuajatteluun. Sairaanhoitopiiri ja kunta sitoutuvat tilaukseen aiempaa tiukemmin.

Tavoite: Vastuualueen keskeinen tavoite on sairaanhoitopiiristä tilatun erikoissairaanhoidon tilauksen toteutuminen +/- 1 %:n tarkkuudella. Hoitotyön yhtenäisten hoitokäytäntöjen varmistaminen koko perusturvaa koskeviksi toimintatavoiksi on vuoden 2016 erityisenä tavoitteena.

Toimintaympäristön muutokset

Valmisteilla oleva sote-uudistus vaikutti vuoden 2016 aikana merkittävästi hallinnon toimintaan, koska keväällä työstettiin toiminnan nykytilan kuvauksia ja syksyllä aloittivat työnsä varsinaiset sote-valmistelutyöryhmät. Koko perusturvaosaston työtyytyväisyys kohosi hieman viime vuodesta ollen 3,79. Hallinnossa valmisteltiin johtavan hoitajan vetovastuulla laaja koko kaupungin toiminnat kattava hyvinvointikertomus vuosille 2017-2020. Se hyväksyttiin valtuustossa lokakuussa 2016 ja saatiin Pirkanmaan kunnista ensimmäisenä valmiiksi. Hallinnossa valmisteltiin työllisyyden hoitoon liittyvien asioiden siirto sosiaalityön vastuualueelta keskushallinnon työllisyyden hoitoyksikköön ja toisaalta perustoimeentulon siirto KELA:lle.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Hoitotyön yhtenäisten käytäntöjen varmistaminen toteutui johtavan hoitajan osallistumisena eri vastuualueiden johtoryhmien työskentelyyn, hygieniatyöryhmän työn jäsentymisenä entistäkin tiiviimmäksi osaksi kaikkien vastuualueiden toimintaa ja hiljaisen raportoinnin levitessä vastuualueiden toimintamalliksi ja yhtenäisten kirjauskäytäntöjen toteutumisena. Sairaanhoitopiirin tilauksen toteutumista seurattiin kuukausittain ja Sydänkeskuksen kanssa pidettiin useampia kokouksia, koska toiminta pyrkii ylittämään tilauksen. Tilaus toteutui koko sairaanhoitopiirin osalta 99,4 % tarkkuudella, sisätautien ja kuntoutuksen tilaukset alittuivat merkittävästi. Tähän syynä voidaan pitää oman geriatritoiminnan uudistettuja prosesseja. Samoin päivystyksen toimintamenot alittuivat, mikä kertoo oman päivystyksen parantuneesta toiminnasta. Kaikkiaan kulut alittivat TA:n varauksen noin 1,7milj€, mikä johtuu lähinnä kalliin hoidon varauksen ennakoitua pienemmästä tarpeesta.

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Suoritetavoitteet			
Sairaanhoidopiirin kustannukset €/asukas (sis. ensihoidon ja sairaankuljetuksen)	944	949	940
Henkilöstö	29	25,5	25,5

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Erikoissairaanhoidon ja kalliinhoidon tasaukseen varattu rahamäärä alittui merkittävästi eli 1,7 milj. euroa. Tämä ei ollut ennakoitavista normaalista kuukausiseurannasta.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	646 556	646 556	674 735	-28 179	104,4
Toimintakulut	-35 257 023	-35 292 113	-33 543 957	-1 748 156	95,0
Toimintakate	-34 610 467	-34 645 557	-32 869 222	-1 776 335	94,9

Sosiaalityön palvelut

Vastuuhenkilö sosiaalityön johtaja Marketta Tiihala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Sosiaalityön vastuualue tuottaa ja järjestää perussosiaalityön palvelut sisältäen aikuisten sosiaalityön ja toimeentuloturvan, lasten ja perheiden sosiaalityön, vammaispalvelujen ja päihdehuollon tehtäväalueet.

Palvelut ovat pääosin luonteeltaan viimesijaisia ja subjektiivisten oikeuksien perusteella järjestettäviä.

Tavoite: Lastensuojelun oman palvelutuotannon sisältö, tuottamistapa ja kohdentaminen arvioidaan ja laaditaan toimintasuunnitelma tarvittavista muutoksista.

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2016 aikana aikuissosiaalityössä valmistauduttiin perustoimeentulotuen siirtymiseen Kelalle 1.1.2017 alkaen ja arvioitiin jatkossa tarvittavat henkilöstöresurssit. Edelleen sovittiin työmarkkinatuen kuntaosuusmaksun ja kuntouttavan työtoiminnan rahoituksen ja päätöksenteon siirtymisestä työllisyyspalveluyksikköön.

Lastensuojelun palvelutarve jatkoi kasvuaan, mm. lastensuojeluilmoitusten ja kiireellisten sijoitusten määrä lisääntyi oleellisesti vuoteen 2015 verrattuna.

Vaikeavammaisten päivätoiminnan uudet tilat valmistuivat elokuussa mm. Juuritien ryhmäkodin asukkaiden käyttöön. Omaishoidon tukea vahvistettiin käyttösuunnitelman muutoksella.

Yhteistyössä terveyskeskuspalvelujen kanssa valmisteltiin päihdehuollon tehtäväalueen siirto terveyskeskuspalvelujen vastuualueelle.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Aikuissosiaalityössä lisättiin toimeentulotuen Kela-siirtoa koskevaa tiedotusta tiivistetyksi syksyä kohden. Osallisuutta osuuskunnista-hankkeeseen osallistumalla tuettiin heikossa työmarkkina-asemassa olevien työelämäosallisuutta.

Lastensuojelun avopalveluissa toteutettiin yhdessä perhetyön yksikön kanssa pilottihanke ammatillisen tukihenkilötyön tuottamisesta omana toimintana. Pilotin kautta saadut kokemukset osoittivat oman palvelun tuottamisen kannattavaksi. Kiiruksen osuutta lastensuojelun palveluiden seudullisessa kokonaisuudessa arvioitiin kevään aikana. Kiiruksen käyttöaste nousi edelleen v. 2015 verrattuna.

Vammaispalveluissa kehitysvammaisten laitoshoidon kyettiin edelleen purkamaan pitkäaikaisessa asumisessa. Kehyskuntien yhteistyössä kartoitettiin vammaispalvelujen henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä ja kustannukset. Vaikeavammaisten päivätoiminnan sisällöllinen kehittäminen aloitettiin uuden Tuulikello-yksikön avautumisen myötä.

Kaikissa sosiaalityön palveluissa aloitettiin palveluprosessien kuvaaminen yhteistyössä toimijaverkoston kanssa.

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Toimeentulotukimenot €/as	94	84	84
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17 - vuotiaat, huostassa 31.12.	55	60	53
Kiireellisten sijoitusten määrä vuoden ai- kana	39	36	52
Vammaispalvelujen menot €/as.	189	197	217
A-klinikat, asiakkaita vuoden aikana	33	38**	25**
Päihdehuollon ostopalvelumenot €/as.	22	20	20
Henkilöstö *)		61	61

*) vastuualue muodostui vasta vuoden 2015 alusta

***) Ylöjärven sivuvastaanotolla lisäksi 81 asiakasta

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Menojen osalta ylitystä selittävät ostopalvelumenot lastensuojelun ja vammaisten palveluissa. Menoja kompensoi kuitenkin arvioitua suurempi tulokehitys sekä lastensuojelussa (sisäistä laskutusta) sekä vammaispalveluissa (kotikuntakorvaukset ja asiakasmaksut). Arvioitua suuremman tulokertymän seurauksena nettomenojen toteuma ei ylitä talousarviovarausta.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	2 997 440	2 997 440	3 531 346	-533 906	117,8
Toimintakulut	-19 444 754	-20 397 144	-20 795 478	398 334	102,0
Toimintakate	-16 447 314	-17 399 704	-17 264 132	-135 572	99,2

Terveyskeskuspalvelut

Vastuuhenkilö johtava ylilääkäri Juuso Rajala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Terveyskeskuspalveluiden vastuualue tuottaa avoterveydenhuollon (lääkäripalvelut, sairaanhoitajapalvelut, röntgenpalvelut, avofysioterapiapalvelut, suun terveydenhuollon, neuvolapalvelut ja koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon) päivystysluonteiset ja ajanvarauksella annettavat vastaanottopalvelut.

Tavoite: Parannetaan yhteydensaantia ja ajanvarausmahdollisuuksia.

Toimintaympäristön muutokset

Vuonna 2016 Pirkanmaalla alettiin valmistautua tosissaan valtakunnalliseen sote-uudistukseen. Maakuntauudistuksen lakivalmistelu eteni pitkin vuotta ja myös henkilöstö alkoi pohtimaan uudistuksen vaikutuksia.

Markkinoille alkoi viimein tulla käyttökelpoisia digitaalisia sovelluksia, joka tulee näkymään terveydenhuollon palveluissa yhä enemmän jo lähivuosina.

Vuoden 2016 loppua leimasivat vahvasti päihdepalvelujen muutoksen suunnittelu, akuuttiosaston siirtyminen terveystieteidenkeskukseen sekä erinäiset seudulliset yhteishankkeet.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Terveystieteidenkeskuksen tavoitteena oli parantaa yhteydenotto- ja ajanvarausmahdollisuuksia. Tavoitteeseen pyrittiin laajentamalla sähköistä ajanvarausta suun terveydenhuoltoon sekä tehostamalla sähköistä asiointia koko terveystieteidenkeskuksessa. Kokonaisuudessaan asiakkaat ovat ottaneet vaihtelevasti vastaan sähköisen asiointin mahdollisuuden ja toistaiseksi käyttäjäryhmä on jäänyt liian pieneksi.

Keskeinen osa yhteydensaannin parantamista oli puhelinjärjestelmän siirron yhteyteen tehdyt suunnitelmat. Puhelinjärjestelmän siirto on kuitenkin viivästynyt alkuperäisestä kohta vuodelle uuden palveluntarjoajan vuoksi, eikä vanhan järjestelmän uusimiseen ole ollut mielekästä lähtä.

Ensiavun puhelimeen vastaamisen resurssia on lisätty, ja suun terveydenhuollossa otettiin käyttöön sekä sähköinen ajanvaraus, että matalan kynnyksen neuvontapuhelin.

Neuvolassa esitietoja on kerätty sähköiseen Ipana-järjestelmään ja kouluterveydenhuollossa pilotoitiin syksyllä sähköinen hyvinvointikysely, josta kokemukset olivat erinomaiset sekä koulussa että terveydenhuollossa.

Tavoitellut investoinnit saatiin pääosin toteutettua, sekä käynnistettyä loppuvuonna henkilöhälytysjärjestelmän rakentaminen terveystieteidenkeskukseen. Suun terveydenhuollon Kantaan siirtymiseen varattu 10.000 euroa jäi käyttämättä johtuen yllätyksenä tulleesta palvelimen siirtotarpeesta. Tämä summa tulee koitumaan vuodelle 2017 suun terveydenhuollon käyttötalouden tappioksi.

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Asiakaskontaktia lääkärillä / asukas (ei sisällä päivystystä perjantai-sunnuntai)	1,93	2,12	2,13
Asiakaskontaktia sairaanhoitajilla/asukas	1,56	1,48	1,79
Asiakaskontaktia terveydenhoitajilla/asukas	1,13	1,09	1,10
Suun terveydenhuolto yli 17-vuotiaiden osuus asiakkaista %	57,2	58,3	58
Asiakaskäyntien peittävyys väestöstä viimeisen 3 vuoden aikana	65	66	66
Henkilöstö *)		136	134

*) vastuualue muodostui vasta vuoden 2015 alusta

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tulojen lisääntyminen merkitsi suurinta poikkeamaa talousarvioon nähden. Asiakasmaksujen korotus vuoden 2016 alusta oli suurin myötävaikuttava tekijä. Lisäksi vaikutusta on ollut sairaanhoitajien käyntimaksun käyttöönotolla, valinnanvapauteen perustuvan ulkokuntalaskutuksen saattamisella ajan tasalle sekä hyvällä suoritekertymällä.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	1 757 200	2 257 200	2 375 824	-118 624	105,3
Toimintakulut	-14 368 896	-14 253 896	-14 268 269	14 373	100,1
Toimintakate	-12 611 696	-11 996 696	-11 892 445	-104 251	99,1

Ehkäisevät ja korjaavat hyvinvointipalvelut

Vastuuhenkilö ehkäisevien ja korjaavien hyvinvointipalvelujen johtaja

Paula Pasanen-Aro

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Palveluvalikoima muodostaa ennaltaehkäisevien, terveys- ja hyvinvointieroja kaventavien ja korjaavien, varhaisen puuttumisen, kuntalaisten omatoimisuutta tukevien ja asiakkaan valinnanvapautta lisäävien palvelujen kokonaisuuden. Vastuualue sisältää mielenterveyskeskuksen, perhekeskuksen, perhetyön ja terveyskioskin toiminnot.

PSHP:n psykiatristen sairaalapaikkojen vähentymisen vuoksi v. 2016 painopistealueena on aikuisten mielenterveyspalveluiden monipuolistaminen huolehtimalla kustannustehokkaat peruspalvelut omaan kuntaan. Tämä edellyttää terveyskeskuksen ja mielenterveyskeskuksen yhteistyön lisäämistä lievien ja keskivaikeiden mielenterveyshäiriöiden hoidon tehostamiseksi psykiatrista sairaanhoitajaresursia järjestämällä ja psykiatriaan erikoistuvan lääkärin viran perustamista. Erityisesti nuorten aikuisten mielenterveystyö vaatii jatkossa moniammatillisen työteen lisäämistä.

Mielenterveyspotilaiden asumis- ja hoitopalveluista on edelleen huolehdittava riittävän ostopalvelurahoituksen turvin, mutta avopuolen palveluita on monipuolistettava päivä- ja työtoimintaa järjestämällä, jalkautuvaa kotiitiimityypistä hoitoa tarjoamalla sekä omaa päiväosastotoimintaa kehittämällä. Näiden toimintojen tavoitteena on turvata kotona asuminen mahdollisimman pitkään toimintakykyä ylläpitämällä. Aikuisten puheterapian tarjoaminen kaupungin omassa kuntoutusyksikössä (Kumuke) tehostaa aivohalvauspotilaiden hoitoa ja vähentää erikoissairaanhoidon hoitopäiviä ja ostopalvelukustannuksia. Myös lasten puheterapioita pystytään jatkossa järjestämään enemmän omana toimintona, mikä vähentää ostopalveluiden käyttöä Tays:ssa ja lääkinnällisen kuntoutuksen kautta.

Ennaltaehkäisevässä toiminnassa perhetyön kehittäminen perhepuotimallin mukaisesti ja perhe- ja terveyskioskitoiminnan jatkaminen ja monipuolistaminen lisäävät perheiden mahdollisuutta saada tarpeenmukaisia palveluita arkeen.

Toimintaympäristön muutokset

Perhekeskuksessa on panostettu perheiden hoitoon pariterapian tarjontaa lisäämällä, perheneuvolan oikea aikaista vastaanottoa kehittämällä ja nopeiden ensiarvioaikojen saantia lisäämällä. Perheneuvolan ensimmäiselle käynnille päästiin keskimäärin 18 työpäivässä (tavoite alle 20). Puheterapeuttiresurssi on saatu täytettyä ja puheterapiapalveluita on tarjottu aiempaa enemmän aikuisväestölle, ja aivohalvauspotilaita voidaan siirtää Kumukkeeseen kuntoutukseen Valkeakosken sairaalan PSHP:N kuntoutusosaston sijaan.

Ihmeelliset vuodet vanhempain ohjausryhmä pienten lasten käytöshäiriöiden ehkäisemiseksi on toteutettu THL:n kanssa monialaisena koulutus- ja tutkimushankkeena (lastensuojelu, perhetyö ja perheneuvola). Perhetyöntekijät ja osa perhekeskuksen työntekijöistä saivat päätökseen neuropsykiatrisen valmentajan koulutuksen. Keväällä 2016 pilottina aloitettu ammatillinen tukihenkilötoiminta kahden sosionomin voimin tuotti n. 160 000 € säästöt lastensuojelun avohuollon

ostopalveluihin. Toiminta on tarkoitettu vakiinnuttamaan vuonna 2017.

Perhetyön toimintamallia on kehitetty ja monipuolistettu asukkaita paremmin palvelevaksi ja kotihoidon perhetyötä on pystytty tarjoamaan sosiaalihoitolaisten vaatimusten mukaisesti. Perhekioskilla oli kävijöitä 1 233 vuoden 2016 aikana. Perhekioskille on järjestetty 3. sektorin ja perhetyön, terveystieteiden ja perhekeskuksen työntekijöiden tuella matalan kynnyksen palveluita lapsiperheille ja nuorille. Perhekioskilla on annettu perhetyöntekijän matalan kynnyksen ohjantaa ja neuvontapalveluita ja perhetyö on verkottunut myös somemaailmaan.

Perusterveydenhuollon mielenterveyspalveluissa aloitti terveystieteiden psykologin tueksi v. 2016 alussa 2 psykiatrista sairaanhoitajaa, joilla on v. 2016 aikana toteutunut 1 519 potilaskäyntiä. Masennuksen sekä lievien ja keskivaikeiden mielenterveyshäiriöiden tehokas varhaisvaiheen hoito on tavoitteen mukaisesti vähentänyt mielenterveyskeskukseen lähettämistä ja häiriöiden vaikeutumista.

Mielenterveyskeskuksen toiminta on tehostunut intensiiviyksikkö Aveckin alettua toimintansa elokuussa 2016. Aveckissa hoidettiin 42 potilasta v. 2016 aikana. Potilaiden hoidon parantamiseksi kehitettiin kotiin jalkautuvaa työtä (32 kotikäyntiä) ja ryhmätoimintaa (34 ryhmätilaisuutta, 115 ryhmäkävijää). Noin 5 potilaan sairaalahoidolta vältyttiin ja n. 5 potilaan hoitajakso sairaalassa lyhenyi selvästi. Päiväosastohoitoa ei ostettu enää v. 2016 muilta kunnilta. Näiden arvioitu säästö nousee yli 150 000 €:n. Tehostetun asumisen kustannuksiin Aveckin lyhyt 4 kuukauden jakso ei ole todennäköisesti vielä vaikuttanut.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Tavoite: Kustannustehokkaat toimintatavat; tarpeenmukaiset peruspalvelut toteutetaan riittävällä volyyminä lähellä käyttäjiä.

Peruspalveluiden saatavuutta ja kustannustehokkuutta on lisätty sekä ehkäisevien että korjaavien hyvinvointipalveluiden puolella suunnitelman mukaisesti. Perhetyön lisääminen ja monipuolistaminen, oppilashuollon ja perheneuvolan tehostunut toiminta näkyy edelleen erikoissairaanhoidon tehtävien lähetteen vähäisyytenä varsinkin lastenpsykiatrian puolella, missä erikoissairaanhoidon käyttö on alittanut tilaukseen nähden yli 300 000 € verran.

Nuorten erikoissairaanhoidon käyttö ei ole vähentynyt ja tarve polikliiniseen hoitoon on lisääntynyt edelleen v. 2016. Kaupungin nuorisopsykiatrian 2,5 pv/vk paikka ei näytä riittävältä, ja osa nuorista ohjautuu erikoissairaanhoidon polikliinisiin kontroleihin. Toisaalta osastohoidossa olevien potilaiden hoitoaika on lyhyt ja entistä huonokuntoisempia nuoria palautuu perustason hoitoon.

Aikuisväestön mielenterveyshäiriöiden hoidossa on tehostettu lievien ja keskivaikeiden häiriöiden hoitoa perusterveydenhuollon mielenterveystyöryhmässä ja intensiivistä hoitoa on pystytty tarjoamaan kustannustehokkaasti intensiiviyksikkö Aveckissa omassa kunnassa.

Ikäihmisten mielenterveyshäiriöiden hoidossa on edelleen saatavuusongelmia (mm. elämäntilanteiden tuki).

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Mielenterveyskeskuksen asiakkaat	1 111	1 113	874
Perhekeskuksen asiakkaat, erityistyöntekijät	1 215	1 566	1 421
Perheneuvola keskim. jonoaika kiireetömälle ensikäynnille (arkivrk)	48	42	18
Perhetyö Asiakasperheiden määrä	328	309	366
Terveyskioskin käyntimäärät	8 776	8 697	7 889
Henkilöstö*) joista osa-aikaisia		41 2	48 2

*) vastuualue muodostui vuoden 2015 alusta

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Ehkäisevissä toiminnoissa talousarvion raamissa pysyttiin hyvin. Korjaavien toimintojen menot ylittyivät jälleen ostopalveluiden osalta, mutta tasapainottuivat sisäisten ostopalveluvarojen siirroilla ja lisätalousarviossa saadulla erällä. Edelleen tulevan vuoden talousarviossa varaus näyttää tämän vuoden perusteella olevan n. 200 000 € alakanttiin. Kokonaisuudessaan vastuualueen toteutuma on 100,6 % ylityksen ollessa 27 000 €.

Terveyskioskilla otettiin v. 2016 alussa käyttöön asiakasmaksu pienistä sairaanhoidollisista toimenpiteistä, mikä on saattanut vaikuttaa käyntimääriä alentavasti. Tuloja lisäsi myös terveyskioskin terveydenhoitajan osallistuminen Cosmos-tutkimushankkeen tutkimushoitajan työhön. Terveysneuvonnan tulot ylittyivät edellä olevien seikkojen takia 18 000 €:lla.

Mielenterveyskeskuksen ostopalvelumenojen nousu taittui jonkin verran edelliseen vuoteen verrattuna, vaikka loppuvuonna useampi potilas siirtyi tehostettuun asumispalveluun ja Resurssipajalta ostettiin palveluita jo 30 potilaalle (17 v. 2015). Vuoteen 2015 verrattuna kustannusten nousu oli 22 000 €. Myös Avekin toiminnan aloittamiseen liittyen kuluja lisäsivät esim. kalusteiden hankintaan liittyvät menot.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	201 700	201 700	219 567	-17 867	108,9
Toimintakulut	-4 358 920	-4 581 920	-4 627 059	45 139	101,0
Toimintakate	-4 157 220	-4 380 220	-4 407 491	27 271	100,6

Hoito- ja kuntoutumispalvelut

Vastuuhenkilö Hoito- ja kuntoutumispalvelujen johtaja Anu Kallio

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Hoito ja kuntoutumispalveluiden vastuualueella toteutetaan geriatrian poliklinikka- ja avotiimitoimintaa, muistisairaiden hoitoa ja kuntoutusta, sairaalahoittoa, vanhainkoti-, tehostettua ja tavallista palveluasumista, ikäihmisten päivätoimintaa ja lyhytaikaishoitoa, kotihoitoa ja siihen liittyviä tukipalveluja, omaishoidon palveluja sekä perhehoitoa ja yhteisöasumista.

Vastuualueen toiminnan tavoitteena on edistää oman terveydenhuollon ja sosiaalihuollon perustason ja erikoisosaamisen yhteistyöllä kotona asumista ja auttaa ennaltaehkäisevillä toimilla ja muilla palveluilla kotona asuvien pitkäaikaissairaiden ja ikääntyneiden kuntalaisten toimintakykyä ja elämänlaatua.

Vuonna 2016 vastuualueen eri palvelujen tavoitettavuutta parannetaan. Kehittämisen aiheina ovat keskitetyt palvelunumerot sekä uusien sähköisten yhteydenottotapojen luominen. Mittarina ovat vuosittaisten asiakaspalautteiden tulokset ja kaupungin muiden palautejärjestelmien kautta tulevien, aihetta koskeneiden palautteiden määrä ja sisältö.

Tavoite: Parannetaan tavoitettavuutta ja yhteydensaantia ja lisätään ryhmämuotoista palvelua, neuvontaa ja ohjausta.

Toimintaympäristön muutokset

Hoito- ja kuntoutumispalveluissa palvelurakenteiden kehittämistä ohjaa valmistautuminen SOTE-uudistukseen. Ylöjärven perusturvaosasto on mukana SOTEn valmisteluryhmissä sekä STM:n rahoittamissa kärkihankkeissa. Hoito- ja kuntoutumispalvelujen edustajat osallistuvat maakunnalliseen "KAAPO-Ikäneuvo" kärkihankkeeseen, joka sai valtiolta 2,34 miljoonan euron rahoituksen ajalle 1.11.2016 - 31.10.2018. Hankkeessa kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa. Valtionvarainministeriön rahoitti kuntakokeiluja vuosina 2015 - 2016, joissa Ylöjärvi oli mukana osiossa "Kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu". Hankkeessa kehitettyjä toimintamalleja vietiin osaksi asumispalvelujen ja kotihoidon valvontaa ja henkilöstöresurssien kohdentamista. Lainsäädännön muutosten myötä omaishoidon palveluja ja tukimuotoja sekä perhehoitoa laajennetaan.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Hoito- ja kuntoutumispalveluissa vuoden 2016 painopisteenä on ollut palvelujen tavoitettavuuden parantaminen. Tällä tarkoitetaan paitsi puhelinpalvelujen ja viestintätapojen parantamista, myös palveluyksiköiden eri toimintojen aiempaa helpompaa tavoitettavuutta. Neuvonnan ja palveluohjauksen tarjoajana Ikäpiste on vakiinnuttanut toimintansa vuonna 2016. Geriatrian poliklinikan moniammatillisen tiimin luomat toimintamallit ovat mahdollistaneet sen, että yksikön palvelut ovat nopeasti ja joustavasti saatavissa. Vastuualueen eri yksiköiden tekemä yhteistyö järjestöjen, yhdistysten, oppilaitosten ja seurakunnan kanssa on laa-

jentunut merkittävästi ja sen avulla on myös tuotu kuntalaisten ulottuville uusia matalan kynnyksen palveluja ja toimintoja. Erilaisille asiakasryhmille kohdennettuja ryhmätilaisuuksia ja palvelujen esittelyjä on lisätty vuoden 2016 aikana. Asiakasraadit ovat vakiintuneet osaksi vuosittaista toimintaa. Asumispalveluissa harraste- ja virkistystoimintaa on lisätty ja kehitetty yhdessä asukkaiden ja kulttuuritoimijoiden kanssa.

Hoito- ja kuntoutumispalvelujen palvelutuotannossa kotihoito ja asumispalvelut muodostavat asiakas- ja henkilöstömäärältään suurimmat kokonaisuudet. Kotihoidossa mobiiliteknologia hyödyntäminen on jatkossakin edellytyksenä palvelujen tehokkaalle tuottamiselle. Vastuualueella on panostettu kuntoutuksen kehittämiseen erityisesti geriatrian poliklinikan, kotihoidon ja kuntoutusosaston yhteistyönä. Toimiva oma kuntoutus ja geriatriset palvelut ovat osaltaan vaikuttaneet siihen, että ikääntyneiden erikoissairaanhoidossa kuntalaisten raskaampien palvelujen käytössä on tapahtunut laskua.

Hoito- ja kuntoutumispalveluiden vuosittaisissa asiakasmäärissä on tapahtunut pientä nousua. Kunnallisten palvelujen rinnalla yksityinen sektori on kasvattanut osuuttaan myös vuonna 2016. Esimerkiksi kotihoidon tukipalvelujen tarjonta yksityisillä markkinoilla on kasvusuuntaista ja asiakkaat ostavat useita palveluja suoraan yksityissektorilta. Ylöjärvellä on tarjolla myös yksityisiä päivätoiminnan palveluja. Kunnan myöntämän palvelusetelin käyttö päivätoiminnan hankinnassa on yleistynyt. Asumispalveluissa palveluntuottajien ja tarjonnan määrä Ylöjärven alueella on kasvanut ja monipuolistunut. SOTE-uudistus tulee asemoimaan uudelleen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen markkinoita ja tämä on asettanut myös asumispalvelutuotannon uudenlaiseen arviointiin.

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Kotona asuvat 75-v. täyttäneet % (N)	92,1 % (1 860)	91,8 % (1 875)	92,0 % (1 955)
Säännöllisessä kotihoidossa 75-v. täyttäneet % (N)	14,5 % (294)	17,1 % (350)	15,5 % (329)
Tehost. palveluasumisessa 75-v. täyttäneet % (N)	5,7 % (116)	6,6 % (134)	6,6 % (140)
Ostetun palveluasumisen asiakasmäärä 31.12:			
tehostettu	36	58	66
tavallinen	42	38	37
Keskimääräinen hoitoaika tk-sairaalassa vrk	12,5	13,2	10,8
Omaishoidon tuen saajien määrä vuoden aikana*)	102	120	126
Henkilöstö **)		259	250

*) vuoden 2016 omaishoidon luvussa ovat mukana vain ne tuensaajat, jotka ovat iältään vähintään 30v->, lasten omaishoidon tukea saavia on heidän lisäksi ollut vuonna 2016 yht. 26)

***) vastuualue muodostuu vasta vuoden 2015 alusta

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Hoito- ja kuntoutumispalvelujen vastuualueella pääosa vuoden 2016 budjettiylityksestä muodostuu akuuttiosaston ja kuntoutusosaston kustannuksista. Hoitoyksiköiden kustannusylitykseen ovat vaikuttaneet hoidettujen potilaiden määrä ja hoitoon liittyvät tarvikekulut. Ikääntyneiden kuntalaisten hoito ja kuntoutus on toteutunut kunnan omissa yksiköissä, eikä potilaita ole ohjautunut entisessä määrin erikoissairaanhoidon puolella. Kustannusten säästö erikoissairaanhoidon puolella on ollut suurempi kuin hoitoyksiköiden budjetin ylitys. Talouden toteumaan vaikuttaa myös kotihoidon vuoden 2016 tulokertymän yliarviointi. Talousarvion laadinnan jälkeen tulleet maksulainsäädännön muutokset laskivat asiakkaiden tulosidonnaisia maksuja, vaikka muut lakisääteiset maksut nousivat. Kotihoidon tulojen toteuma on jäänyt vuoden 2015 tasolle, vaikka asiakasmäärissä on ollut myös kasvua.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	4 747 000	4 757 000	4 636 209	120 791	97,5
Toimintakulut	-21 630 240	-21 851 240	-22 311 204	459 964	102,1
Toimintakate	-16 873 240	-17 094 240	-17 674 995	580 755	103,4

Sivistyslautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Yhteispalvelut

Laaditaan yhteistyössä perusturvan kanssa selvitys lakisääteisen oppilas- ja opiskeluhuollon hallinnollisesta asemoinnista osana lasten ja nuorten tukipalvelujen kokonaisuutta. Selvitys laaditaan 1.8.2016 mennessä.

Toteutuminen: Selvitys päätettiin jättää tekemättä sekä tulossa olevan sote-uudistuksen että hiljattain toteutetun perusturvan organisaatio-uudistuksen takia. Sote-uudistuksessa oppilas- ja opiskeluhuollon järjestäminen on jäämässä kuntiin.

2. Varhaiskasvatus

Laaditaan ja otetaan käyttöön uusi esiopetussuunnitelma 1.8.2016 lukien.

Toteutuminen: Tavoite on toteutunut.

3. Perusopetus

Koulut käynnistävät "Liikkuva koulu"-hankkeet 1.8.2016 lukien.

Toteutuminen: Tavoite on toteutunut, eri kouluissa eri tavoin.

4. Koululaisten iltapäivätoiminta

Toimipisteille määritellään toiminnan sisällölliset painopistealueet otettavaksi käyttöön 1.8.2016 lukien.

Toteutuminen: Tavoite on toteutunut.

5. Lukio

Valmistellaan hakemus Opetus- ja kulttuuriministeriölle ns. erityisen koulutustehtävän saamiseksi (yrittäjäyyskoulutus) Ylöjärven lukiolle. Valmistelun takaraja tarkentuu myöhemmin annettavassa ministeriön ohjeessa.

Toteutuminen: Opetus- ja kulttuuriministeriö ei ole avannut hakua. Ministeriölle on lähetetty asiaa koskeva tiedustelu 2/2017.

Yhteispalvelut

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Matti Hursti

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Yhteispalvelut-vastuualue tuottaa sivistysosaston hallinto- ja opiskeluhuollon palveluja, maastouttaa kaupunkistrategiaa sekä vastaa toimialansa kehittämishankkeista ja seutuyhteistyöstä.

Toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristön keskeisimpiä muutoksia olivat edelleen toimintavolyymin kasvu ja tiukentunut toiminnan ohjaus erityisesti käyttötaloudessa. Sen sijaan kehittämishankkeiden volyyymi sekä rahoitus supistuivat valtion toimenpiteiden johdosta.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat tyydyttävästi ja talousarvio toteutui suunnitellusti.

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Toiminnan laajuus: kehittämishankkeet *yli 50 000 € ja **alle 50 000 € hankkeet, joissa ulkopuolinen rahoitus	8	*5 ja **9	2* ja 8**
Henkilöstö	5	5	5

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Talousarvio toteutui suunnitellusti.

Talous	Talousarvio	Ta + muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	200 000	200 000	175 820	24 180	87,9
Toimintakulut	-942 299	-893 634	-869 678	-23 956	97,3
Toimintakate	-742 299	-693 634	-693 858	224	100

Peruskoulutus

Vastuuhenkilö opetuspäällikkö Tarja Suhonen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Perusopetuksessa järjestetään vuosiluokkien 1-10 opetus perusopetuslain mukaisesti. Perusopetuksen tehtävänä on tarjota yksilöille mahdollisuus hankkia yleisivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus, antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa.

Perusopetus tukee oppilaan kasvua, oppimista ja terveen itsetunnon kehittymistä, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja, saada valmiudet jatko-opintoihin sekä osallistua aktiivisena kansalaisena demokraattisen yhteiskunnan kehittämiseen.

Toimintaympäristön muutokset

Metsäkylän koulun laajennusosa valmistui syksyksi 2016 ja siellä aloitti ensimmäiset yläkoulun 7.-luokkalaiset. Ent. lukion peruskorjaus (Teppari) valmistui myös syksyksi ja siellä aloitti opiskelunsa Veittijärven 5. luokkien oppilaita. Lisäksi Tepparin tiloissa opiskelee Moision yläkoulun oppilaita.

Kurun Yhtenäiskoululla toimi syyslomaan asti maahanmuuttajien valmistava opetus. Maahanmuuttajien opetus siirtyi sen jälkeen joulukuun asti lisäopetuksen yhteyteen Valoon.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite toteutui suunnitellusti.

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Peruskoulun päättäneistä jatkopai- kan saaneet:	99,5 %	99,4 %	98,4 %
Käyttömenot /oppilas	7 817 €	7 756 €	8 102 €
Toiminnan laajuus/ oppilasmäärät			
Alakoulut	2 913	2 913	2 983
Yläkoulut	1 306	1 346	1 400
Henkilöstö tehtäväalueittain			
Rehtorit ja opettajat	319	335	339
Kuraattorit	6	6	6
Toimistohenkilöstö	9,5	10	10
Koulunkäynninohjaajat (sisältää myös muilta kunnilta lasku- tettavat ohjaajat)	60	62	79*

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Menot ylittyivät arvioitua suuremmilla henkilöstökustannuksilla. Maahanmuuttajien valmistavaan opetuksen käyttömenoihin ei ollut varauduttu talousarviossa. Lisäksi koulukuljetuskustannukset laskivat arvioitua vähemmän, koska Nysse-liikenne ei ulottunutkaan kaikkialle Kurussa ja Viljakkalassa.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	716 000	1 190 000	1 315 194	-125 194	110,5
Toimintakulut	-34 217 454	-34 956 829	-35 509 879	553 050	101,6
Toimintakate	-33 501 454	-33 766 829	-34 194 686	427 857	101,3

Lukiokoulutus

Vastuuhenkilö rehtori Jarkko Tuomennoro

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Ylöjärven lukion tehtävänä on tarjota alueen nuorille 2. asteen päivälukiokoulutusta. Koulutuksen tavoitteena on antaa nuorille hyvät jatko-opintovalmiudet ja tukea heidän kasvuaan vastuullisiksi sekä aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi.

Toimintaympäristön muutokset

Sähköiset ylioppilaskirjoitukset käynnistyivät. Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2016 lukien. Koulukuljetustuki poistui 1.8.2016 lukien.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Tavoite ei toteutunut, koska opetus- ja kulttuuriministeriö ei avannut hakua erityislukioksi.

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Suoritetavoitteet			
Ylioppilaiden määrä/hylätyt	97/<4 %	125/4 %	125/<4%
Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet			
Opetuksen käyttömenot/opiskelija €	7 442	7 819	7 017
Toiminnan laajuus			
Lukiolaisten määrä	403	400	425
Henkilöstö			
-kokoaikaiset	24	24	26
-osa-aikaiset	4	7	5

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tulot ylittivät Tredulle myytävien lukiokurssien määrän kasvusta. Menot alituiivat lähinnä arvioitua pienemmistä henkilöstökuluista.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	146 000	196 000	220 228	-24 228	112,4
Toimintakulut	-3 293 433	-3 297 871	-3 202 663	-95 208	97,1
Toimintakate	-3 147 433	-3 101 871	-2 982 435	-119 436	96,1

Koululaisten iltapäivätoiminta

Vastuuhenkilö iltapäivätoiminnan koordinaattori Birgitta Korkala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Koululaisten iltapäivätoiminnan tavoitteena on tarjota lapselle mahdollisuus osallistua ohjattuun, virkistävään ja turvalliseen toimintaan koulupäivän jälkeen ammattitaitoisten ja tehtävään koulutettujen ohjaajien kanssa.

Koululaisten iltapäivätoiminnan volyyymi säilyy vuoden 2015 tasolla.

Toimintaympäristön muutokset

Toimintaan saatiin uusi palveluntuottaja Danny's Bollywood Dance Crew, joka järjestää toimintaa kahdella koululla, joissa molemmissa on kaksi ryhmää.

Kurussa aloitettiin elokuussa kokeilu, jossa varhaiskasvatuksen puolelta esiopetus toteuttaa iltapäivätoiminnan järjestämisen. Ryhmä muodostuu esiopetusikäisistä sekä iltapäivätoiminnan lapsista.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Jokainen toimipiste toteutti toiminnallisen tavoitteensa ja aloitti lukukauden niin, että toimipisteelle oli selkeä sisällöllinen painopiste.

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Suoritettavat			
Toiminnassa olevien lasten määrä			
- kaupunki	237	250	226
- seurakunta	153	140	148
- Danny's Bollywood Dance Crew			50
Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet			
Kustannukset vuodessa /oppilas €	1 475	1 523	1 455
Henkilöstö			
- kokoaikainen	1	1	1
- osa-aikainen	14	16	16

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Talousarvion tulot eivät sisältäneet sisäisiä tuloja vammaispalveluista.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	204 000	204 000	309 092	-105 092	151,5
Toimintakulut	-951 870	-952 812	-925 995	-26 817	97,2
Toimintakate	-747 870	-748 812	-616 903	-131 909	82,4

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö varhaiskasvatuksen johtaja Marjo Vesa

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen vastuualue järjestää koko- ja osa-aikaista varhaiskasvatusta päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa sekä vastaa esiopetuksen järjestämisestä. Lisäksi järjestetään avointa varhaiskasvatusta. Varhaiskasvatus vastaa yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksesta ja valvonnasta sekä palvelusetelipäivähoidon, lasten kotihoidontuen, yksityisen hoidon tuen sekä siihen liittyvän kuntalisän ja osittaisen/joustavan hoitorahan kustannuksista.

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2016 alussa toimintansa aloitti 84 paikkainen palvelusetelipäiväkoti Ve-karaMetsä ja syksyllä toimintansa aloitti 29 paikkainen International Early Education Center Oy, Ylöjärvi. Poikeluksen päiväkodin suljettiin 1.6.2016. Kyläsepän päiväkodin remontti valmistui syksyllä 2016 ja samalla luovuttiin väliaikaisessa käytössä olleista Vanhan koulun esiopetustiloista. Syksyllä 2016 luovuttiin myös Salorinteen päiväkodin ulkopuoliselta vuokralla olleista B-rakennuksen tiloista.

Varhaiskasvatuslain ja lasten päivähoidosta annetun asetuksen muutoksia valmisteltiin keväällä 2016. Ylöjärvellä rajoitettiin subjektiivista varhaiskasvatusoikeutta ja muutettiin yli 3-vuotiaiden lasten ja kasvattajien välistä mitoitusta 1.8.2016 alkaen. Samanaikaisesti laajennettiin aikaperusteinen laskutus perhepäivä-, osapäivä- ja vuorohoidosta myös päiväkotihoidon. Lasten hoitoaikojen ja poissaolojen ilmoittaminen otettiin käyttöön huoltajille Päikky-sovelluksen avulla. Lisäksi vuoden 2016 aikana varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön sähköisiä asiointipalveluja, liittyen mm. sähköiseen päätöksentekoon.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Vuoden 2016 toiminnallisena tavoitteena oli esiopetuksen opetussuunnitelman käyttöön ottaminen 1.8.2016. Lisäksi vuonna 2016 aloitettiin paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen. Valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet valmistuivat lokakuussa 2016 ja paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2017.

Varhaiskasvatuksen johtamiskokonaisuuksien uudelleen arviointi aloitettiin ja työtä jatketaan edelleen.

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
0-6 v lapset % asukkaista	10,6	10,5	10,2
Suoritettavatavoitteet (lasten lukumäärä)			
Päiväkodit			
Perhepäivähoito	1 799	1 785	1747
Avoin varhaiskasvatus	149	137	113
Ostopalvelut	355	278	148
Palveluseteli	54	22	22
Lasten kotihoidontuki	80	194	251
Yksityisen hoidon tuki	665	646	641
Osittainen hoitoraha/ Joustava hoitoraha	68 144	93 139	80 139
Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet			
Käyttöaste			
Päiväkodit	93	92	90
Perhepäivähoito	86	85	83
Henkilöstö			
- kokoaikainen	398	401	397
- osa-aikainen	1	1	

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Vuonna 2016 varhaiskasvatuksen tulot alittuivat alkuperäiseen talousarvioon nähden, koska tuloarviossa oli huomioitu uuden varhaiskasvatuksen asiakasmak-sulain tuomat korotukset. Laki ei tullut voimaan vuonna 2016. Tulot alittuivat myös siitä syystä, että lasten määrä varhaiskasvatuksessa ei kasvanut ennusteen mukaisesti ja myöskin syksyllä käyttöön otettu aikaperusteinen laskutus alensi tuloja.

Kaupungin päätöksen mukaisesti varhaiskasvatusoikeutta rajattiin 20 h/vko ja lasten ja kasvattajien välistä mitoitusta muutettiin. Näillä toimilla vastattiin ta-lousarviosta puuttuvaan määrärahatarpeeseen liittyen palvelutarpeen kasvuun ja saatiin säästöjä toimintakuluihin.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	3 725 000	3 200 000	3 210 079	-10 079	100,3
Toimintakulut	-25 841 688	-25 293 540	-25 354 494	60 954	100,2
Toimintakate	-22 116 688	-22 093 540	-22 144 415	50 875	100,2

Vapaa-aikalautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Tehdään selvitys urheilutalo - uimahallin vaihtoehtoisista toimintamalleista.

Toteutuminen: Selvitys vaihtoehtoisista toimintamalleista on laadittu laajapohjaisena yhteistyönä. Lautakuntaa on informoitu vuoden aikana asian edistymisestä useaan otteeseen.

2. Laaditaan nuorisopalvelujen palveluverkkosuunnitelma.

Toteutuminen: Nuorisopalvelujen auditoinnin toimeenpano-ohjelma sisältää yhtenä toimenpide-esityksenä suunnitelman nuorisopalvelujen palveluverkon kehittämiseksi.

3. Kuntalaisia osallistetaan vapaa-aikapalvelujen kehittämiseen jokaisella tehtäväalueella erikseen sovittavalla tavalla.

Toteutuminen: Toteutunut tehtäväaluekohtaisesti soveltuvalla tavalla (mm. asiakasraati, palautekyselyt, seuraparlamentti, auditoinnin tiekartta).

Kirjastopalvelut: Asukasilta Kurun kirjastossa ja asiakaskysely Kurun ja Viljakkalan kirjastojen omatoimikäytöstä.

Liikuntapalvelut: Yhteistyötä seurojen kanssa tiivistetty. Järjestetty yksi kuntalaistyöpaja lasten ja nuorten liikunnan edistämiseksi.

Nuorisopalvelut: Asiakastytyväisyyskysely nuorisotiloilla keväällä 2016 sekä Tampereen kaupunkiseudun nuorisokysely keväällä 2016.

4. Kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut tekevät aktiivista yhteistyötä osaamisen jakamiseksi, kustannustehokkuuden lisäämiseksi ja palvelujen monipuolistamiseksi.

Toteutuminen: Sekä sisäinen että 3. sektorin toimijoiden kanssa harjoitettava yhteistyö on ollut tehokasta. Yhdessä tuotettuja palveluja ja tapahtumia oli vuoden 2016 aikana lukuisia.

Kirjastopalvelut: Uusia avauksia tapahtumayhteistyössä, kuten yökirjasto Viljakkalan kirjastossa (kirjasto- ja nuorisopalvelut). Kurun kuntosalikorttien myynti Kurun kirjastosta.

Liikuntapalvelut: Museon satujumpat kesällä 2016.

Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö vapaa-aikajohtaja Sami Yli-Pihlaja

Vastuualueen toiminnan kuvaus ja keskeiset tunnusluvut

Vapaa-aikapalvelujen tehtävänä on järjestää, luoda edellytyksiä ja tuottaa itse ajanmukaisia liikunta-, kulttuuri-, nuoris-, kirjasto-, musiikkikoulutus- ja kansalaisopistopalveluja. Palvelujen keskeisenä päämääränä on taata sivistyksellinen ja kulttuurinen hyvinvointi sekä hyvä fyysinen toimintakyky.

Palvelujen tarkoitus on pitää kuntalaiset yhteiskunnan toiminnassa kiinni ja ennaltaehkäistä palvelutarpeita sosiaali- ja terveystoimessa. Laadukkailla vapaa-aikapalveluilla voidaan myös lisätä kaupungin vetovoimaisuutta ja profiloitua dynaamiseksi elinympäristöksi kaupunkiseudun sisällä.

Toimintaympäristön muutokset

Lähestyvän SOTE-uudistuksen vuoksi yhdyspintojen analysointi (Vapaa-aikapalvelut/SOTE-palvelut) ja palvelutarpeiden kartoitus aloitettiin koko vastuualueella uuteen tilanteeseen ennalta varautumiseksi.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toteutunut suunnitellusti.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Toimintakulujen arviointi onnistui hyvin. Toimintatulojen odotettua suurempi kasvu oli positiivinen asia.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	778 100	778 100	897 031	-118 931	115,3
Toimintakulut	-5 788 902	-5 792 206	-5 631 340	-160 866	97,2
Toimintakate	-5 010 802	-5 014 106	-4 734 309	-279 797	94,4

Kulttuuritoimi

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus ja keskeiset tunnusluvut

Kulttuuripalvelut luo edellytyksiä sekä tuottaa mahdollisuuksia monipuoliseen kulttuurin harrastamiseen Ylöjärvellä. Palveluiden painopisteenä on lastenkulttuuri. Kulttuuripalvelut järjestää vuosittain lukuisia tapahtumia yksin sekä yhdessä kaupungin muiden hallintokuntien ja paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa. Kulttuuripalvelut hallinnoi kulttuurihistoriallisesti arvokkaita museorakennuksia sekä kaupungin taidekokoelmaa.

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Taiteen perusopetuksen oppilaspaidat	244	269	260
Tapahtumat ja näyttelyt, kpl	221	229	210
€/asukas (ulkoiset)	9,50	9,54	9,01
Henkilöstö / vakanssien määrä			
kokoaikaiset	3	3	3
osa-aikaiset	7	8	7

Kirjastotoimi

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus ja keskeiset tunnusluvut

Kirjasto on kaupungin peruspalvelu, joka edistää ihmisten yhtäläisiä mahdollisuuksia elämyksiin, tietojen ja taitojen hankkimiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Kirjaston tehtävä on jäsentää tietoa luotettavasti ja tarjota asukkaiden käytettäväksi kokoelmat, ajanmukaiset tiedonhakumenetelmät ja kirjastotilat, verkkopalvelut sekä henkilökunnan asiantuntijapalvelut.

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Kokonaislainaus	676 562	676 929	677 888
Kävijämäärä/hlöä	290 883	296 312	301 635
Neuvonta ja opastus / Koulujen ja päiväkotien kirjastokäynnit / hlöä	3 168	2 071	2 690
Satutunnit ja tapahtumat / hlöä	1 930	2 989	3 074
€ /asukas	51,26	50,75	50,66
Henkilöstö / vakanssien määrä			
kokoaikaiset	20	21	21
osa-aikaiset	1	1	1

Liikuntatoimi

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus ja keskeiset tunnusluvut

Liikuntapalvelujen tehtävänä on huolehtia kuntalaisten mahdollisuuksista harrastaa omaehtoista liikuntaa sekä tuottaa ohjattua liikuntaa. Liikuntapalvelut koordinoi kaupungissa tapahtuvaa liikuntatoimintaa ja vastaa merkittävien liikuntalaitosten (mm. Urheilutalo) toiminnasta.

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Ohjausryhmien määrä/käyntikerrat	165/37 718	152/36 605	141/23 565
Tapahtumien määrä	58/ 2 387	52/ 1 655	52/1 400
Uimahallin kävijämäärä	109 213	112 684	112 711
€ / asukas (ulkoiset)	39,74	40,08	39,26
Henkilöstö / vakanssien määrä			
kokoaikaiset	9	9	9
osa-aikaiset	5	5	5

Nuorisotyö

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus ja keskeiset tunnusluvut

Nuorisotyö tuottaa ja järjestää palveluja nuorten kasvun ja elämänhallinnan tukemiseksi sekä osallisuuden lisäämiseksi.

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Leiritoiminta kpl/osallistujia	15/225	4/88	4/60
Erytisnuorisotyö kpl/osallistujat (tapaamiset, kokoontumiset)	94/125	182/626	240/726
Kouluysteistyö tapaamiser- ta/osallistujia	110/1 500	149/1 605	159/3446
Nuorisotilat, tilo- ja/käyntikertoja(vk)/eri kävijät (vk)	5/400	6/657/151	7/509/170
€ / asukas	25,54	26,92	26,07
Henkilöstö / vakanssien määrä			
kokoaikaiset	9	8	9
osa-aikaiset iltaohjaajat	7	10	10
lasten ja nuorten ohjaajat	2	2	1

Musiikkiopetus

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus ja keskeiset tunnusluvut

Pirkanmaan Musiikkiopisto on lakisääteistä taiteen perusopetusta antava oppilaitos, jossa annetaan taiteen laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikissa ja tanssissa. Vastuualue sisältää Pirkanmaan musiikkiopiston ostopalvelusopimuksen kustannukset.

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Päätötodistukset	13	16	10
Oppilasmäärä yhteensä	331	368	390
€ / asukas (ulkoiset)	4,75	5,86	7,43

Vapaa sivistystyö

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus ja keskeiset tunnusluvut

Tehtäväalue sisältää Tampereen seudun työväenopiston ostopalvelusopimuksen kustannukset sekä Tampereen kesäyliopiston jäsenmaksun.

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Suoritettavat			
Toteutuneiden kurssien määrä	398	385	401
Tehokkuus- / taloudellisuustavoitteet			
Toteutuneiden opetustuntien määrä:			
Ylöjärvi	9 056	8 570	8 327
Kuru	719	860	867
Viljakkala	781	679	660
Yhteensä	10 556	10 109	9 854
Kurssilaisten määrä	5 513	5 191	5 408
Toiminnan laajuus			
Tunnit opetusalueittain:			
Yleisluennot		17	18
Tieto (kasvatus, yhteiskunta, atk)	382	289	302
Terveyden edistäminen (terveys, liikunta, tanssi, kotitalous)	2 735	2 661	2 465
Kädentaito	2 191	2 196	2 259
Kuvataide	1 550	1 364	1 112
Taide, muut (teatteri- ja puheilmaisuus, musiikki)	2 634	2 622	2 626
Kielet	1 064	960	1 072
€ / asukas	7,16	5,92	6,96

Tekninen lautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Tekniikka- ja ympäristöosaston käynnistämiseen liittyvissä toimitissa onnistuminen
 - osaston vastuu- ja tehtäväalueiden toimintojen ja henkilöiden toimenkuvien viimeistely ja vakiinnuttaminen uuden järjestelyn mukaisesti
 - johtoryhmätyöskentelyn uudistaminen
 - osaston toimitilajärjestelyjen suunnittelu ja mahdollinen toteutus johtuen teknisen viraston nykyisestä rakennuksesta mahdollisesta luopumisesta (onnistunut siirtyminen mahdollisiin väistötiloihin ja suunnitelma lopullisesta ratkaisusta)
 - asiakaspalvelutoimintojen turvaaminen ja kehittäminen huomioiden toimitilajärjestelyjen muutokset
 - pyritään vaikuttamaan MAPSTO-kehitykseen siten, että sen ohjautuvuus investointien toteutuksessa kasvaisi

Toteutuminen:

Organisaatio on käyty perusteellisesti läpi ja tarpeelliset esimiesalaisyhteistyö sekä vastuu- ja tehtäväaluemuutokset on määritelty ja pantu toimeen. Henkilöiden toimenkuvia on muokattu muutosten mukaisesti, joista ainoastaan muutamia on vielä viimeistelyvaiheessa viimeisten rakenteellisten uudistusten jälkeen. Johtoryhmätyöskentelyä on muokattu sekä sisällön että työskentelytapojen suhteen. Henkilöstön edustus on otettu mukaan laajennetuissa johtoryhmäkokouksissa ja työturvallisuusasiat on otettu käsittelyyn joka kokouksessa. Teknisen viraston väistötilat on määritelty karkealla tasolla ja valmius väistötiloihin siirtymiseen on olemassa rakennushankkeen tarpeen mukaisessa aikataulussa. Valmistelu jatkuu tarkemmilla yksilötason työtilamäärittelyillä. Asiakaspalvelujärjestelyt suunnitellaan keskushallinnon asiakaspalvelu huomioiden. MAPSTO:n osalta otettiin käytäntöön esivalmisteluvaihe tekniikka- ja ympäristöosaston osalta yhtenä kokonaisuutena, joka mahdollisti aiempaa sujuvamman yli-toimialaisen tarkastelun. MAPSTO:n käsittely viivästyi kuitenkin kuukaudella tavoitteesta, mihin tullaan jatkossa kiinnittämään erityistä huomiota.

2. Energiatehokkuuden, kustannusvastaavuuden ja kustannusrakenteen seuranta ja kehitys yhdessä seutukunnan kehityshankkeissa mukana olevien kuntien kanssa

Toteutuminen:

Ylöjärven kaupunki on ollut mukana Kunta-alan energiaterveys- ja energiaterveys sopimuksessa (KETS-sopimus). Sopimuskausi on ollut 2008-2016. Sopimuksen tilanteesta ja tehdyistä toimenpiteistä on raportoitu ministeriölle vuosittain

kaupungin energiayhdyshenkilön toimesta. Toimenpiteinä ovat olleet kiinteistöjen lämmitystapamuutokset, talotekniikan uusimiset, rakenteiden energiatalouden parantamistyöt sekä käytöstä poistettujen kohteiden purkaminen. Uusi energiatehokkuussopimus on hyväksyntävaiheessa. Uuden kauden pituus on 2017-2025.

TAPRE-hankkeen (Tampereen alueen palvelurakennukset energiatehokkaiksi) kohteena on ollut Metsäkylän koulun laajennus 1-vaihe, missä on käytetty TAPRE:n periaatteita hankkeen suunnittelussa sekä suunnittelun ohjauksessa. TAPREN periaatteita ovat mahdollisimman selkeästi asetetut energiatehokkuusvaatimukset, koskien yksittäisiä materiaaleja, rakenteita, koneita, laitteita, järjestelmiä ja palveluita. Tämän lisäksi todenneetaan em. vaatimukset mittaamalla projektin edetessä/ vastaanottovaiheessa.

Tampereen seudun kuntien kiinteistöjen sisäisten ylläpito- ja pääomavuokrien laskentaperiaatteiden yhtenäistämistä jatketaan ja työssä hyödynnetään Kuntaliiton julkaisua sisäisistä vuokrasta

3. Osallistuminen aktiivisesti seutuyhteistyöhön kunnallisteknisessä työryhmässä sisältäen tuotteistukseen liittyvät toimenpiteet. Ryhmä on toteuttanut konsulttityönä Liikenneväylien kunnossapidon tuotteistuksen seutukunnan kahdeksassa kunnassa. Tarkoitus on jatkaa tuotteistusta seuraavassa vaiheessa puistojen, leikkikenttien, ulkoilu- ja urheilualueiden sekä yleisten alueiden hoito- ja kunnossapitotöiden tuotteistuksella.

Toteutuminen:

Liikenneväylien kunnossapidon tuotteistus:

Liikenneväylien kunnossapidon tuotteistus-asiakirjat on toteutettu seudullisesti 2015. Tuotteistus koski sekä ajoneuvo- että kevyenliikenteenväyliä. Ylöjärven osalta tuotteistuksen mukaiset väyläluokitukset ja toimintatavat on vahvistettu teknisessä lautakunnassa käyttöön kesällä 2016.

Puistojen, leikkikenttien, ulkoilu- ja urheilualueiden sekä yleisten alueiden hoito- ja kunnossapitotöiden tuotteistus:

Ulkoliikuntapaikkojen ja viheralueiden tuotteistaminen on käynnistynyt. Konsultin kilpailuttaminen on käynnissä.

4. Nostaa konekeskuksen kaluston käyttöastetta kaluston käytön erityistarkkailulla ja tehtäväalueiden välistä yhteistyötä kehittämällä.

Toteutuminen:

Sähköinen ajoneuvojen seurantajärjestelmä on otettu käyttöön ja sen avulla on pystytty seuraamaan ajoneuvo- ja konekohtaisia ajokilometri/käyttötuntimääriä päivä ja kk-tasolla aiempaa selvästi paremmin, mikä helpottaa käyttöasteen parantamistyötä.

Kunnallisteknisten palveluiden osalta yhteistyön kehittäminen tarkoittaa sitä, että kaupungin omaa ajoneuvo- ja konekalustoa pyritään käyttämään kaikissa eri tehtäväalueiden toiminnoissa ensisijaisesti aina, kuin se konekeskuksen kaluston varaus- ja työtilanne huomioiden on mahdollista. Tehostamiseen on päästy etenkin aktiivisella työjohtotason henkilöiden keskinäistä yhteydenpitoa digitaalisilla apukeinoilla, mm. työjohtajan Whatsapp-ryhmällä, jossa muiden työasioiden lisäksi voi työjohto selvittää konekeskuksen kaluston käyttötilannetta ja tehdä varauksia kalustoon tai pyytää kalustoon liittyviä työsuorituksia tehtäväksi omilla tehtäväalueillaan.

Muiden T&Y osaston vastuualueiden ja muiden kaupungin osastojen kanssa on yhteistyötä kehitetty erityisesti aiempaa runsaammin konekeskuksen palveluista ja koneista tiedottamalla sekä koneita vuokraamalla.

Ajoneuvojen seurantajärjestelmän antamia tietoja esitellään tarkemmin tekniselle lautakunnalle helmikuun kokouksessa toimintakertomuksen käsittelyn yhteydessä.

Hallinto ja kehittäminen

Vastuuhenkilö: Elinvoimajohtaja Pauli Piiparinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue käsittää tekniikka- ja ympäristöosaston yhteiset hallinto-, talous- ja henkilöstötoiminnot.

Hallintopalvelut sisältävät osaston yhteisten henkilöstöasioiden koordinoinnin ja hallinnon kehittämisen sekä teknisen virastotalon asiakaspalvelutehtävät. Hallintopalveluita myydään myös kaupungin vesilaitokselle.

Talouspalvelut sisältävät osaston talousasioiden koordinoinnin, mukaan lukien talousseurannan ja -raportoinnin kehittämisen. Talouspalveluita myydään vesilaitokselle tarpeen mukaan.

Vastuualueelle kuuluu myös osaston yleiset kehittämistehtävät.

Henkilöstö

Kokoaikainen	6
Osa-aikainen	0

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2016 aikana hallintopalveluista siirrettiin henkilöstöä muille vastuualueille ja tehtäviä uudelleen järjesteltiin muutoinkin useiden henkilöiden osalta. Vesilaitoksen yhtiöittämisselvitys ja vuoden lopussa tapahtunut yhtiöittäminen vaikuttivat myös henkilöiden tehtäviin ja muutoinkin toimintaan vuoden kuluessa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Vastuualueen painopisteisiin kuuluivat itseensä kohdistuneiden uudelleenjärjestelyiden lisäksi mm. osaston vastuualueiden rajapintojen määrittely ja organisaation uudelleenjärjestelyjen koordinointi sekä osaston johtoryhmätyöskentelyn uudistaminen, jotka toteutettiin suunnitellulla tavalla.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Henkilösiirrot vaikuttivat talousarviossa pysymiseen, mutta muutokset huomioitiin muutostalousarvion yhteydessä. Yksi henkilö eläköityi vuoden kuluessa, mikä jätettiin täyttämättä.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	268 392	160 707	125 829	34 878	78,3
Toimintakulut	-804 571	-742 502	-622 527	-119 975	83,8
Toimintakate	-536 179	-581 795	-496 698	-85 097	85,4

Yhdyskuntatekniset palvelut

Vastuuhenkilö Yhdyskuntatekniikan päällikkö Mirko Harjula

Vastuualueen toiminnan kuvaus ja keskeiset tunnusluvut

Yhdyskuntatekniset palvelut kattavat ulkoilu- ja urheilualueiden, asemakaava-alueiden liikenneväylien, puistojen ja yleisten alueiden rakentamisen, yllä- ja kunnossapidon sekä maa- ja metsätilojen hoitotoimenpiteet sekä talousmetsien puukaupan.

Vastuualue huolehtii myös jätehuollon osalta Metsäkylän vanhan kaatopaikan jälkihoitotoimenpiteistä, vanhojen maankaatopaikkojen jälkihoitotöistä sekä mahdollisten pilaantuneiden alueiden saneerauksista sekä romuajoneuvoihin ja katulupiin liittyvistä viranomaistoimenpiteistä

Toimintaympäristön muutokset

Sisäiset muutokset:

Vastuualueen sisällä on 2016 tapahtunut joitakin sisäisiä organisaatiomuutoksia. Muutosten seurauksena mm Urheilu- ja ulkoilualueet, Metsät, Puistot ja muut yleiset alueet tehtäväalueet yhdistettiin yhdeksi Yleiset alueet-tehtäväalueeksi.

Ulkoiset muutokset:

Vuonna 2016 toteutettiin normaaliin kaupungin kasvuun liittyviä rakentamistoimenpiteitä. Vesilaitoksen yhtiöittämissä valmisteluun osallistuttiin esim. yhteistyöperiaatteiden valmistelun muodossa ja käytännön asioita sopien.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Liikenneväylät:

Uusia kaavateitä on asemakaavojen toteuttamisen yhteydessä rakennettu 1,4 km ja kevyen liikenteen väyliä 1,2 km.

Uusia kaavateitä rakennettiin pääasiassa Työlänajan alueella Metsäkylässä, sekä Viljakkalassa Särkänmäen alueella.

Kaavateiden kunnossapitokorjauksia tehtiin suunnitellusti ja teiden peruskorjauksia tehtiin investointiohjelman mukaisesti.

Liikenneväylien osalta aiemmin rakennettujen tai vuonna 2015 peruskorjattujen teiden viimeistelyjä toteutettiin pääasiassa Kangasniemen/Metsäkylän alueella sekä Siivikkalan, Vihattulan ja Vuorentaustan alueella.

Yleiset alueet

Ulkoilu- ja urheilualueet:

Räikän kentän peruskorjaus aloitettiin ja saatetaan loppuun vuonna 2017.

Veittijärven ranta-alueen ulkoilureittiä peruskorjattiin ja sen valaistusta uusittiin. Reitti viimeistellään vuonna 2017.

Soppeen harjun kuntoreitille hankittiin ja asennettiin ulkoliikuntakäyttöön tarkoitettuja liikuntavälineitä. Soppeenharjulle sijoittuvan Malminmäen alueelle rakennettiin laajennetun huoltorakennuksen yhteyteen WC:t mm. koululaisten

ja ryhmien käyttöön.

Valmisteltiin ja toteutettiin Ulkoilu- ja urheilualueiden kunnossapidon www-pohjaista tiedotusjärjestelmää.

Puistot ja muut yleiset alueet:

Katuviheralueet ovat lisääntyneet asemakaavoitettujen teiden rakentamisen yhteydessä 1,2 ha.

Viheralueiden kunnossapitoa sekä leikkikenttien kunnostusta on suoritettu voimassa olevan hoitoluokituksen mukaisesti.

Leikkikenttien kunnostamista toteutettiin määrärahojen puitteissa. Leikkikenttien määrä pysyi ennallaan.

Yleisten puistoalueiden kesäaikainen hoito tapahtui hoitoalueilla vakituisen henkilökunnan, kausityöntekijöiden ja koululaisten toimesta hyväksytyin hoitoluokituksen mukaisesti.

Maa- ja metsätilat:

Eri kaava-alueilla puistometsiä siistittiin raivaamalla.

Puun myynti oli n. 790 000 €. Talousarvion myyntitavoite oli 650 000 €, mutta muutostalousarvion yhteydessä korjattiin tavoitetta ylöspäin 750 000 euroon, koska puunmyynnin tuloutuksen nähtiin muodostuvan tavoitetta selkeästi suuremmaksi. Puuta myytiin pääasiassa Kurun, Viljakkalan, Elovainion ja Metsäkylän sekä Kolmenkulman alueilta. Suurin osa puun myynnistä liittyy kaupungin laajenemisalueiden hakkuisiin.

Kolmannen sektorin koordinointi:

Vuoden 2016 aikana tehtäviä uudelleen järjesteltiin siten, että kolmannen sektorin aktivoimiseksi ja ehdotusten selvittelyjen koordinoimiseksi nimettiin koordinaattori. Toiminta on vielä sisäänajovaiheessa, mutta saatiin käynnistettyä syksyllä 2016.

Jätehuolto:

Metsäkylän vanhan kaatopaikan viimeistelytyöt saatettiin loppuun ja alue on siirtynyt tarkkailu- ja kunnossapitovaiheeseen.

Pirkanmaan jätehuolto sulki Viljakkalan jäteaseman vuoden 2016 alussa, jonka jälkeen alueella on toiminut korvaavia jätetoimintoja.

Elovainion jäteaseman osalta Pirkanmaan jätehuollon kanssa päästiin vuoden 2016 lopussa jäteaseman toimintaa koskevissa neuvotteluissa tilanteeseen, jonka seurauksena jäteaseman aukioloaika laajenee vuoden 2017 alusta.

Vuoden 2016 lopussa lainvoimaistuivat seudullisen jätehuoltoviranomaisen päätökset koskien sakokaivolietteen keräystä- ja kuljetusta. Toiminnassa siirrytään vuoden 2017 alusta kunnalliseen lietteen keräykseen- ja kuljetukseen. Toiminnasta vastaa Pirkanmaan jätehuolto Oy.

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Suoritettavatavoitteet			
- uusien liikenneväylien (tiet/klvt) hoidon lisäys /km	1,4/0,7	2,0/0,9	1,4/1,2
- teiden peruskorjaus / km	1,1	2,5	0,8
- hoidettavien puisto- ja viheralueiden lisäys/ha	-	0,5	-
- leikkikenttien peruskorjaus / kpl	3	2	2
- uusien leikkikenttien rakentaminen /kpl	-	-	-
- uusien urheilu- ja vapaa-alueiden rakentaminen /kpl	-	1,7 km	-
- uusien katuviheralueiden hoito /ha	0,5	1,2	1,2
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
- kaavateiden hoito €/km	-	9 837	7 669
- yksityisteiden hoito €/km (2016 keskim. avustus/avustettu tie-km)	1 370	4593	400
- metsänmyyntitulot 1.000 €	571	816	800
Toiminnan laajuus			
Liikenneväylät			
- kaavateitä /km (*km tark. 2016)	176,2	178,2	223,6
- kevyen liikenteen väyliä /km (*km tark. 2016)	59,2	60,1	88,6
Yleiset alueet			
- talousmetsiä /ha	1 176	1 150	1 150
- leikattavia puistoja / ha	26	24	25
- Katuviheralueita / ha	15,5	17,2	18,4
- Kaava-alue puistometsiä / ha	467,5	469,5	469,5
- torit	2	2	2
- leikkikenttä / kpl	39	39	39
- luistinratoja	21	21	21
- urheilukeskuksia	2	2	2
- pallokenttiä	21	21	21
- monitoimikenttiä	-	-	-
- EU-uimarantoja	5	5	5
- muita uimarantoja	5	5	5
- matonpesupaikkoja	9	9	10
- venerantoja	7	7	7
- hiihtolatuja/retkeilyreittejä / km	130	130	130
- valaistuja kuntoratoja / km	32	32	34
- moottorikelkkareittejä / km	60	60	60
Henkilöstö tehtäväalueittain			
Yleiset alueet			
- kokoaikainen	19	19	19
- osa-aikainen (htv)	5	5	5
Liikenneväylät			
- kokoaikainen	9	11	3,4
Konekeskus	2	2	10,3
Varikko	1	1	1,3

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Suurin poikkeama talousarviosta tuli metsien myynnistä, jonka tuotto ylitti alkuperäisen talousarvion tavoitteen noin 150 t€:lla ja muutostalousarvion tuotto-odotuksen vielä reilulla 50 t€:lla.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	3 146 200	3 146 200	3 251 461	-105 261	103,3
Toimintakulut	-5 520 810	-5 545 756	-13 432 462	7 886 706	242,2
Toimintakate	-2 374 610	-2 399 556	-10 181 001	7 781 445	424,3

Tilapalvelut

Vastuuhenkilö tilapalvelupäällikkö Ulla Siuko

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Tilapalvelut vastaa Ylöjärven kaupungin omistamien kiinteistöjen hoidosta ja ylläpidosta, siivouksesta ja ruokahuollosta tehokkaasti ja taloudellisesti.

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2016 syyslukukaudelle valmistuivat Metsäkylän koulun laajennus ja Moisio koulun saneeraus. Kyläseppän päiväkodin saneeraus otettiin käyttöön kesällä 2016.

Ruokapalveluissa edellisten lisäksi muutoksia seuraavissa kohteissa: Terveyskeskuksen ja Tiuravuoren vanhainkodin yhdistyminen keittiöverkkoselvityksen mukaan. Ns. Teppari-luokan aloitus Moisio koululla.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Kiinteistöhoito, siivouksen ja ruokapalveluiden toteutuminen on onnistunut resurssien sallimissa puitteissa suunnitellusti.

Ruokapalveluiden osalta Jamix-ohjelma on otettu käyttöön valmistuskeittiöissä. Jamix-ohjelma on ammattikeittiöiden tuotannonohjausjärjestelmä. Järjestelmän avulla laaditaan ruokalista ja lasketaan niihin tarvittavien elintarvikkeiden määriä. Näin voitaneen osin vähentää hävikin määrää ruokapalveluissa.

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Ruokapalvelut			
Ateriamäärä vuodessa, milj. kpl	1,8	1,8	1,75
Palvelukeittiössä suoritetta/ työntekijä/työtunti	13	13	12,5
Valmistuskeittiössä suoritetta/ työntekijä/työtunti	24	25	27
Siivouspalvelut			
Siivousteho keskimäärin: koulut, kirjastot, virastot ja päiväkodit, m ² /h	188,7	192,5	186
Siivouspinta-ala, m ²	110 000	105 000	109 000

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Lauha talvi aiheutti säästöjä lämmitys-, aeraus- ja hiekoituskustannuksissa. Ulkoisia tiloja on karsittu vuoden 2016 aikana.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	29 099 564	29 099 564	28 875 636	223 928	99,2
Toimintakulut	-19 014 374	-18 702 100	17 313 726	-1 388 374	92,6
Toimintakate	10 085 190	10 397 464	11 561 910	-1 164 446	111,2

Rakennuttamispalvelut

Vastuuhenkilö rakennuspäällikkö Jukka Nurmi

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Rakennuttamisessa vastataan kaupungin kiinteistöomaisuudesta ja omistajuudesta sekä toimitilarakentamisen ja peruskorjaamisen kustannustehokkuudesta ja laadukkuudesta. Rakennuttamisessa vastataan toimialaansa kuuluvien töiden suunnittelusta, suunnitteluttamisesta, rakentamisesta ja rakennuttamisesta vuosiohjelman mukaisesti teknisen lautakunnan vahvistamissa rajoissa. Lisäksi rakennuttamisessa vastataan rakennusten purkamisesta.

Teknisen huollon ja kunnossapidon tehtäväalueella vastataan käyttötalouden korjausten ja teknisen huollon kustannustehokkuudesta ja laadukkuudesta. Lisäksi tehtäväalueella vastataan kiinteistöjen korjausten ja teknisen huollon elinkaaren aikaisten kustannusten optimoinnista.

Toimintaympäristön muutokset

Raportointikauden aikana tilakeskus on muuttunut rakennuttamispalveluiden ja tilapalveluiden vastuualueiksi ja edelleen toimitilat vastuualueeksi 1.1.2017 alkaen. Raportit eivät ole eri vuosien osalta täten vertailukelpoisia. Rakennuskanta on lisääntynyt Metsäkylän koulun vaiheen 1 valmistuttua. Suurimmat valmistuneet peruskorjaushankkeet olivat Moisio koulun vanhan lukion saneerauksen valmistuminen ja Kyläsepän päiväkodin saneeraus. Rakennuttamisen ja teknisen huollon vastuualueella energiaa säästäviä korjauksia ja toimenpiteitä on tehty Kurun yhtenäiskoululla, Moisio koululla, Kuntoutus- ja muistikeskuksesta ja nuorisotila Olkassa. Kiinteistöillä tapahtuvaa energian säästötoimintaa on tehostettu edelleen.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Rakennuttamisen vastuualueen käyttötalouden menot ylittyivät rakennusten kunnossapidon osalta, mutta vastuualueen tulot pitivät vastuualueen nettotuloksen positiivisena. Investointiprojektit valmistuivat laadittujen aikataulujen ja budjetin mukaisesti.

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Kiinteistökanta			
Rakennusten tilavuus m ³	567 000	576 800	586 800
Huoneistojen tilat m ³	48 500	47 600	47 600
Kaikkien tilojen m ³	616 300	624 400	634 400
Lämmön kulutus MWh	19 000	19 600	19 000
Sähkön kulutus MWh	12 100	12 000	12 100
Veden kulutus m ³	72 800	75 400	73 100
Toiminnan laajuus			
Investoinnit, menot	6 515 000	5 576 800	5 941 900

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Siivikkalan koulun vaiheen 2 rakennusurakan takuutöiden kustannukset kohdistuivat rakennuttamispalveluiden teknisen huollon tehtäväalueelle. Vastaava summa saatiin tulona vakuuden antajalta rakennusurakoitsijan konkurssista johtuen.

Vaikeasti kehitysvammaisten toimintatilan saneerauksen osa kustannuksista kohdistui rakennuttamisen tehtäväalueelle. Kustannukset on laskutettu edelleen tilat omistavalta kiinteistöyhtiöltä ja näkyy tulona rakennuttamisen tehtäväalueella.

Investointien osalta ei merkittäviä poikkeamia talousarviosta.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	562 320	269 320	381 025	-111 705	141,5
Toimintakulut	-1 708 535	-1 711 772	1 822 290	110 519	106,5
Toimintakate	1 146 215	1 442 452	1 441 265	-1 187	99,9

Maankäyttö ja ympäristöpalvelut

Vastuuhenkilö kaupunginarkkitehti Timo Rysä

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue vastaa maankäytön suunnittelusta, maankäytön ja kiinteistötoimitusten valmistelusta, rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta, ympäristöterveydenhuollosta ja eläinlääkintähuollosta.

Toimintaympäristön muutokset

Osaston toiminnan käynnistyessä oli tarpeen käydä läpi vastuualueen tehtävät ja sisäiset järjestelyt vastuualueiden välillä, tehtäväalueittain ja henkilötasollakin. Räikän alueen kehittymisen valmistelu edellytti kokonaiskoordinointia kaavoituksen ja muiden vastuualueiden välillä sekä asemakaavoituksen ja katusuunnitelmien valmistumista. Aiemmat kuntaliitokset aiheuttivat tarpeen rakennusjärjestysten yhdistämiselle.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Organisaatio käytiin läpi ja tarpeelliset muutokset pantiin toimeen. Räikätien alueen asemakaava ja katusuunnitelmat saatiin valmiiksi ja alueen kehittymisen kokonaisuakataulus laadittiin, minkä päivitys on parhaillaan menossa. Rakennusjärjestyksen yhdistäminen saatiin päätöksentekovaiheeseen. Maapoliittisen ohjelman valmistelu siirrettiin vuodelle 2017 johtuen seudullisten maapoliittisten toimintatapojen valmisteluakataulusta ja käytössä olleesta asiantuntijahenkilökapasiteetista. Sähköinen rakennuslupamenettely otettiin käyttöön loppuvuonna 2016.

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Suoritetavoitteet			
Rakennuslupien määrä	352	305	307
Rakennuslupien kerrosalat	34 649	36 363	45 299
Ympäristötarkastukset	137	145	152
Asemakaavavaranto		kaupun- ki/yht.	kaupun- ki/yht
- kerrostalotonttien kerrosala (k-m ²)	25 500	24403/24783	38913/39293
- rivitalotonttien kerrosala (k-m ²)	38 900	17174/34179	20299/37304
- omakotitonttien lukumäärä	230	186/407	186/401
- yritystonttien lukumäärä	40	121/150	145/173

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	632 444	632 444	697 325	-64 881	110,3
Toimintakulut	-2 918 380	-2 919 198	-2 583 235	-335 963	88,5
Toimintakate	-2 285 936	-2 286 754	-1 885 910	-400 844	82,5

Ympäristölautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Tekniikka- ja ympäristöosaston käynnistämiseen liittyvissä toimitissa onnistuminen
 - osaston vastuu- ja tehtäväalueiden toimintojen ja henkilöiden toimenkuvien viimeistely ja vakiinnuttaminen uuden järjestelyn mukaisesti
 - johtoryhmätyöskentelyn uudistaminen
 - osaston toimitilajärjestelyjen suunnittelu ja mahdollinen toteutus johtuen teknisen viraston nykyisestä rakennuksesta mahdollisesta luopumisesta (onnistunut siirtyminen mahdollisiin väistötiloihin ja suunnitelma lopullisesta ratkaisusta)
 - asiakaspalvelutoimintojen turvaaminen ja kehittäminen huomioiden toimitilajärjestelyjen muutokset
 - pyritään vaikuttamaan MAPSTO-kehitykseen siten, että sen ohjaavuus investointien toteutuksessa kasvaisi

Toteutuminen: Organisaatio on käyty perusteellisesti läpi ja tarpeelliset esimies-alaissuhde sekä vastuu- ja tehtäväaluemuutokset on määritelty ja pantu toimeen. Henkilöiden toimenkuvia on muokattu muutosten mukaisesti, joista ainoastaan muutamia on vielä viimeistelyvaiheessa viimeisten rakenteellisten uudistusten jälkeen. Johtoryhmätyöskentelyä on muokattu sekä sisällön että työskentelytapojen suhteen. Henkilöstön edustus on otettu mukaan laajennetuissa johtoryhmäkokouksissa ja työturvallisuusasiat on otettu käsittelyyn joka kokouksessa. Teknisen viraston väistötilat on määritelty karkealla tasolla ja valmius väistötiloihin siirtymiseen on olemassa rakennushankkeen tarpeen mukaisessa aikataulussa. Valmistelu jatkuu tarkemmilla yksilötason työtilamäärityillä. Ympäristölautakunnan alaisissa toiminnoissa väistötilajärjestelyt vaikuttaa käytännössä vain muutamaaan työntekijään yhdyskuntateknisessä suunnittelussa. Asiakaspalvelujärjestelyt suunnitellaan keskushallinnon asiakaspalvelu huomioiden. MAPSTO:n osalta otettiin käytäntöön esivalmisteluvaihe tekniikka- ja ympäristö-osaston osalta yhtenä kokonaisuutena, joka mahdollisti aiempaa sujuvamman yli-toimialaisen tarkastelun. MAPSTO:n käsittely viivästyi kuitenkin kuukaudella tavoitteesta, mihin tullaan jatkossa kiinnittämään erityistä huomiota.

2. Osallistuminen aktiivisesti seutuyhteistyöhön toimialaa koskevissa työryhmissä (maankäyttö ja asuminen, ilmastoverkosto, rakennustarkastajat ja ympäristöasiantuntijat)

Toteutuminen: Tampereen kaupunkiseudun ja valtion välinen MAL3 sopimus (maankäytön-, asumisen ja liikenteen aiesopimus) saatiin hyväksyntävaiheeseen ja sopimus allekirjoitettiin 9.6.2016. Tampereen seudun il-

mastostrategian 2030 päästövaikutusten arviointi saatiin valmiiksi. Yhteisen rakennusjärjestys-asiakirjamallin valmistelu saatiin valmisteltua päätöksentekoon ja seutuhallitus hyväksyi asiakirjamallin kokouksessaan 26.10.2016 ja samalla esitti jäsenkunnille, että kunnat hyödyntäisivät asiakirjamallia rakennusjärjestyksiä uudistaessaan.

3. Osallistuminen aktiivisesti Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 valmisteluun eri työryhmissä

Toteutuminen: Maakuntakaava-ehdotus on valmistunut päätöksentekovaiheeseen vuodenvaihteessa 2016/2017. Ylöjärven kaupunginhallitus on lausunut maakuntakaavasta kokouksessaan huhtikuussa. Maakuntahallitus käsittelee ehdotusta helmikuussa 2017 ja maakuntavaltuustossa tn. maaliskuussa 2017.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot			251	-251	
Toimintakulut	-25 498	-25 498	-24 474	-1 024	96,0
Toimintakate	-25 498	-25 498	-24 223	-1 275	95,0

Ylöjärven Vesi liikelaitos

vastuuhenkilö toimitusjohtaja Jouni Vähäkyttä

Konsernihallinnon asettamat strategiset tavoitteet:

1. Vesi liikelaitos ei voi ylittää kaupunginvaltuuston päättämä vesiliikelaitoksen investointien kokonaismäärää.

Toteutuminen: Toteutui.

2. Korke sijoitetulle pääomalle 6 % positiivisella tuloksella.

Toteutuminen: Toteutui.

3. Liikelaitos valmistelelee alkuvuoden 2016 aikana yhtiöittämisselvityksen.

Toteutuminen: Toteutui.

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Ylöjärven Vesi liikelaitos huolehtii vanhan Ylöjärven ja Viljakkalan alueiden puhtaan veden (pohjaveden) käsittelystä ja jakelusta kuluttajille sekä jätevesien johtamisesta Ylöjärveltä Tampereen ja Viljakkalasta Hämeenkyrön jäteveden puhdistamoille. Kurussa puhtaan veden käsittelystä ja jakelusta huolehtii Kurun vesiosuuskunta ja jätevesien johtamisesta ja käsittelystä Ylöjärven Vesi liikelaitos.

Ylöjärvellä toimii lisäksi 11 vesiosuuskuntaa sekä 7 vesihuolto-osuuskuntaa, jotka huolehtivat osuuskunnan osakkaiden vesihuollosta sekä verkoston ja laitteiden hoidosta, kunnossapidosta ja rakentamisesta.

Toimintaympäristön muutokset

Ylöjärven kaupunginvaltuuston ja Vahantajoen vesihuolto-osuuskunnan päätöksien mukaisesti entinen Vahantajoen vesihuolto-osuuskunnan liiketoiminta ja verkosto siirtyivät Ylöjärven Vesi liikelaitoksen operoitavaksi 1.3.2016 alkaen. Verkostoa siirtyi noin 15 kilometriä ja linjapumppaamoja 18.

Saurion uuden vedenkäsittelylaitoksen rakentaminen alkoi loppukesästä 2016. Uusi laitos parantaa valmistuttuaan vesihuoltolaitoksen verkostoon jakaman veden laatua. Lisäksi uusi laitos antaa lisää varmuutta pohjaveteen ns. Nikron tontilta pääsien liuottimien puhdistamiseen.

Uusia verkostoja rakennettiin Työlänojan alueella Metsäkylässä, Särkantiellä Viljakkalassa ja Vastamäen alueella Takamaalla. Verkostoa saneerattiin pääasiassa Vuorentaustassa.

Ylöjärven Vesi liikelaitoksen toiminta päättyi vesihuoltolaitoksen osakeyhtiöittämissen myötä 31.12.2016.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toiminnan painopisteinä ovat olleet veden laadukas tuotanto ja jakeluvarmuus sekä vuotovesien määrän vähentäminen. Ylöjärven Vesi liikelaitos toimitti jatkuvasti Sosiaali- ja terveysministeriön laatuvaatimukset täyttävää talousvettä, poikkeamia ei ollut.

Veden jakelussa oli yksi pidempi katkos Mutalan alueella, kun Näsijärven pohjaan sijoitettu runkovesijohto hajosi elokuun alussa. Alueen noin sadan vesihuoltolaitoksen asiakkaan vedenjakelu oli katkenneena noin kolmen vuorokauden ajan.

Vuotovesien määrää saatiin vähennettyä saneeraamalla verkostoa.

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Suoritetavoitteet			
- veden myynti 1000 m ³ (sis. sisäisen myynnin)	1 272	1 264	1 266
- jätevesilaskutus 1000 m ³ (sis. sisäisen myynnin)	1 275	1 293	1 250
- uusia liittyjiä vesilaitokseen	70	82	85
- uusia liittyjiä viemärlaitokseen	60	76	81
Tehokkuus- /taloudellisuustavoitteet			
- liikevaihto vesilaitos 1 000 €	2 840	2 715	3 199
- liikevaihto viemärlaitos 1 000 €	3 967	3 980	4 882
Toiminnan laajuus			
Henkilöstö			
Kokoaikaiset	14,8	15	15
Osa-aikaiset	1		

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Toimintatuotot ylittyivät liittymismaksujen budjetoitua suuremman määrän vuoksi. Muuten talousarvio toteutui suurin piirtein budjetoidusti.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	7 373 068	7 373 068	7 666 148	-293 080	104,0
Toimintakulut	-3 787 717	-3 787 717	-3 883 272	95 555	102,5
Toimintakate	3 585 351	3 585 351	3 782 876	-197 525	105,5

Vahantajoen vesiosuuskunta

Vastuuhenkilö toimitusjohtaja Jouni Vähäkyttä

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vahantajoen vesihuolto-osuuskunnalta liiketoimintakaupalla hankitun liiketoiminnan ja verkoston operointi ja ylläpito. Entisen Vahantajoen vesihuolto-osuuskunnan alueen asukkaiden jätevesihuollon palveluiden tuottaminen.

Toimintaympäristön muutokset

Vahantajoen vesihuolto-osuuskunnan verkosto siirtyi Ylöjärven Vesi liikelaitoksen operoitavaksi 1.3.2016. Linjapumppaamoiden kaukovalvontajärjestelmä on päivitetty Ylöjärven Vesi liikelaitoksen olevaan kaukovalvontajärjestelmään. Vesi-osuuskunta siirtyi osana liiketoimintakauppaa 31.12.2016 Ylöjärven vesi Oy:lle.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Verkosto ja liiketoiminta saatiin vastaanotettua ja laskutus aloitettua.

Talous

Toimintakulut sisältävät osuuskunnan oman pääoman purkukirjaukset 783 087 euroa liiketoimintakauppaan liittyen.

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	235 516	-235 516	*****
Toimintakulut	0	0	-872 310	872 310	*****
Toimintakate	0	0	-636 794	636 794	*****

7.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Toimintatulot					
Myyntitulot	28 821	-191	28 631	29 878	-1 247
Maksutulot	11 091	-125	10 966	10 953	13
Tuet ja avustukset	2 344	414	2 758	2 942	-184
Muut toimintatulot	22 646	1 500	24 146	23 989	157
Valmistus omaan käyttöön	6 342	0	6 342	3 001	3 341
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-87 061	401	-86 660	-85 983	-677
Palvelujen ostot	-91 261	-1 581	-92 842	-87 743	-5 098
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 380	-44	-10 424	-10 980	557
Avustukset	-11 687	200	-11 487	-11 027	-460
Muut toimintamenot	-23 086	-51	-23 137	-31 409	8 272
Toimintakate	-152 229	524	-151 705	-156 379	4 674
Verotulot	122 800	600	123 400	124 584	-1 184
Valtionosuudet	41 500	500	42 000	42 155	-155
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot muilta	12	0	12	10	2
Muut rahoitustulot muilta	975	0	975	1 144	-169
<i>Korvaus peruspääomasta liikelaitoksiin</i>	423		423	423	0
Korkomenot	-792	0	-792	-610	-182
Muut rahoitusmenot	-1 403	0	-1 403	-1 425	22
Vuosikate	11 286	1 624	12 910	9 902	3 008
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 878	0	-11 878	-13 068	1 190
Arvonalentumiset				-107	107
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot				22 462	-22 462
Tilikauden tulos	-592	1 624	1 032	19 188	-18 156
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	363	0	363	363	0
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	240		240	-13 884	14 124
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11	1 624	1 635	5 667	-4 032

Verotulojen erittely (1 000 €)

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Verotulot					
Kunnan tulovero	110 300	550	110 850	112 243	-1 393
Kiinteistövero	8 000	-650	7 350	7 280	70
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 500	700	5 200	5 062	138
Verotulot yhteensä	122 800	600	123 400	124 584	-1 184

Tuloveron määräytymisen perusteet 2011-2016

	Tulovero- prosentti	Verotettavat tulot milj. €	Verotettavien tulojen muutos -%
Verovuosi 2011	19,75	496,8	
Verovuosi 2012	19,75	515,5	3,8
Verovuosi 2013	19,75	535,8	3,9
Verovuosi 2014	20,50	540,9	1,0
Verovuosi 2015	20,50	556,6	2,9
Verovuosi 2016	20,50		

Kiinteistövero vuonna 2016

- yleinen kiinteistövero	0,90 %
- vakituiset asunnot	0,50 %
- muut asuinrakennukset	1,00 %
- rakentamattomat tontit	3,00 %
- yleishyöd. yhteisöjen kiinteistövero	0,90 %

Valtionosuuksien erittely (1 000 €)

	Alkuper. TA	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus	41 500	500	42 000	53 705	-11 705
Verotul. perustuva valtionos. tasaus				-6 532	6 532
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet				-5 018	5 018
Valtionosuudet yhteensä	41 500	500	42 000	42 155	155

7.3. Investointien toteutuminen

Talonrakennusinvestoinnit 2016

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio- muutokset 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama 2016	Kustannus- arviosta käytetty	Selvitykset	
8342 Elokaari	60 000	0	60 000	0	59 946	54	59 946	Massanvaihto ja asfaltin uusimista piha-alueella	
8343 Tiuravuoren keittiö	35 000	0	35 000	0	32 629	2 371	32 629	Uudet kylmiöt keittiölle	
8344 Ryhmäkoti Fröökynä	50 000	0	50 000	0	45 242	4 758	45 242	Ryhmäkodin muutostyöt mielenterveys- kuntoutujien käyttöön	
8351 Siltatien päiväkoti	120 000	0	120 000	0	52 076	67 924	52 076	Alustavan tilaohjelman laadinta ja tontin käyttöluonnokset	
8360 Kyliäsepän päiväkoti	1 380 000	368 543	980 000	0	979 750	250	1 348 293	Päiväkodin saneeraus, ei laajennusta sekä lämmitystavan muutos	
8361 Salorinteen päiväkoti	25 000	0	25 000	0	24 825	175	24 825	Piha-alueen liikennejärjestelut ja etupihan valaistuksen parantaminen	
9430 Leija kirjasto	38 000	0	38 000	0	37 648	352	37 648	Sisävalaistuksen uusiminen LED- valaistukseksi	
8460 Soppeenharjun koulu	15 000	0	15 000	0	14 773	227	14 773	Kameravalvonnan lisäys ja parantaminen	
8461 Moision koulu	2 855 000	757 081	2 015 000	0	2 014 130	870	2 771 211	Moision koulun vanhan lukion saneeraus perusopetuksen käyttöön	
8472 Metsäkylän koulu laajennus 2	300 000	0	300 000	0	226 858	73 142	226 858	Hankesuunnitelman, TP-materiaalin laatiminen sekä maaliämpöjärjestelmän rakentaminen	
8473 Metsäkylän koulu laajennus 1	5 530 000	2 955 412	2 500 000	0	2 329 794	170 206	5 285 206	Laajennuksen 1. vaiheen toteutus	
8475 Kurun yhtenäiskoulu	125 000	0	125 000	0	124 221	779	124 221	Ilmanvaihdon lämmön talteenoton toteutus, taloautomaatio järjestelmän osittainen uusiminen sekä ikkunoiden vaihtotyö.	
8631 Talonrakennus kohdenta mattomat			47 000			47 000		Määräraha on käytetty eri kohteisiin teknisen lautakunnan päätöksillä.	
			10 533 000	4 081 036	6 310 000	0	5 941 892	368 108	10 022 928

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2016	Ta-Tot. 2016	TA-%
Liikenneväylät					
9018 Räikäntien ympäristö					
Kulut	-320 000	-20 000	-13 934	-6 066	69,7
Netto	-320 000	-20 000	-13 934	-6 066	69,7
9024 Myllytanhuantie					
Kulut	-40 000	-30 000	-30 815	815	102,7
Netto	-40 000	-30 000	-30 815	815	102,7
9029 Linjatien alue/Vehmaantie					
Kulut	-60 000	-60 000	-17 371	-42 629	29,0
Netto	-60 000	-60 000	-17 371	-42 629	29,0
9030 Linjana II hanke					
Kulut	-40 000	-45 000	-39 316	-5 684	87,4
Netto	-40 000	-45 000	-39 316	-5 684	87,4
9032 Kivilähteen alue					
Kulut	-300 000	-90 000	-65 034	-24 966	72,3
Netto	-300 000	-90 000	-65 034	-24 966	72,3
9033 Mastontien kevyen liikent.väyl					
Kulut	-60 000	-60 000	-53 836	-6 164	89,7
Netto	-60 000	-60 000	-53 836	-6 164	89,7
9034 Myllytanhuan-Asemantien liittyy					
Kulut	-370 000	-210 000	-216 735	6 735	103,2
Netto	-370 000	-210 000	-216 735	6 735	103,2
9035 Akselintanhua					
Kulut	-50 000	0	0	0	0,0
Netto	-50 000	0	0	0	0,0
9036 Tiikontanhua					
Kulut	-110 000	-110 000	-92 439	-17 561	84,0
Netto	-110 000	-110 000	-92 439	-17 561	84,0
9038 lisakintanhua					
Kulut	-65 000	-65 000	-37 907	-27 093	58,3
Netto	-65 000	-65 000	-37 907	-27 093	58,3
9101 Keijärventien peruskorjaus					
Kulut	-40 000	-100 000	-91 262	-8 738	91,3
Netto	-40 000	-100 000	-91 262	-8 738	91,3
9102 Haavikon alue					
Kulut	-35 000	-35 000	-27 480	-7 520	78,5
Netto	-35 000	-35 000	-27 480	-7 520	78,5
9150 Vihattula, Kuuratie					
Kulut	-110 000	-110 000	-100 180	-9 820	91,1
Netto	-110 000	-110 000	-100 180	-9 820	91,1
9152 Vasamakaaren alue					
Kulut	-35 000	-35 000	-21 060	-13 940	60,2
Netto	-35 000	-35 000	-21 060	-13 940	60,2

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2016	Ta-Tot. 2016	TA-%
9201 Taksvärkkitie					
Kulut	-30 000	-40 000	-34 791	-5 209	87,0
Netto	-30 000	-40 000	-34 791	-5 209	87,0
9204 Muurainkorventie					
Kulut	-35 000	-35 000	-27 515	-7 485	78,6
Netto	-35 000	-35 000	-27 515	-7 485	78,6
9205 Palsttien peruskorjaus					
Kulut	-200 000	0	0	0	0,0
Netto	-200 000	0	0	0	0,0
9206 Rantajätkäntien p-al. laajennus					
Kulut	-20 000	-20 000	-10 672	-9 328	53,4
Netto	-20 000	-20 000	-10 672	-9 328	53,4
9249 Aholan alue					
Kulut	-80 000	-60 000	-51 494	-8 506	85,8
Netto	-80 000	-60 000	-51 494	-8 506	85,8
9250 Aholan alue/eteläosa					
Kulut	-25 000	-25 000	-18 277	-6 723	73,1
Netto	-25 000	-25 000	-18 277	-6 723	73,1
9255 Työlänojan II vaihe					
Kulut	-1 050 000	-1 050 000	-781 257	-268 743	74,4
Netto	-1 050 000	-1 050 000	-781 257	-268 743	74,4
9402 Särkäntien alue					
Kulut	-100 000	-200 000	-131 701	-68 299	65,9
Netto	-100 000	-200 000	-131 701	-68 299	65,9
9701 Liikenneturvallisuus hankkeet					
Kulut	-50 000	-65 000	-54 530	-10 470	83,9
Netto	-50 000	-65 000	-54 530	-10 470	83,9
9703 Kevyenliikenteenväylät					
Kulut	-50 000	-50 000	-42 863	-7 137	85,7
Netto	-50 000	-50 000	-42 863	-7 137	85,7
9704 kohdentamattomat määrärahat					
Kulut	-35 000	0	0	0	0,0
Netto	-35 000	0	0	0	0,0
9705 Katuval. pkorj urakoitu					
Kulut	-50 000	-50 000	-49 908	-92	99,8
Netto	-50 000	-50 000	-49 908	-92	99,8
9706 Liikennev. päällystykset					
Kulut	-320 000	-350 000	-350 882	882	100,3
Netto	-320 000	-350 000	-350 882	882	100,3
9710 Katuval. uudisrakentaminen					
Kulut	-50 000	-50 000	-40 192	-9 808	80,4
Netto	-50 000	-50 000	-40 192	-9 808	80,4

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2016	Ta-Tot. 2016	TA-%
Liikenneväylät yhteensä					
Tuotot	0	0	0	0	
Kulut	-3 730 000	-2 965 000	-2 401 451	-563 549	81,0
Netto	-3 730 000	-2 965 000	-2 401 451	-563 549	81,0

Muut kiinteät rakenteet ja laitteet

9718 Maankaaatopaikan rakentaminen

Tuotot	0	0	0	0	0,0
Kulut	-50 000	-50 000	-26 930	-23 070	53,9
Netto	-50 000	-50 000	-26 930	-23 070	53,9

9721 Haverin alueen pienparannukset

Tuotot	0	0	0	0	0,0
Kulut	-20 000	-20 000	-19 017	-983	95,1
Netto	-20 000	-20 000	-19 017	-983	95,1

9730 Leikkikentät

Tuotot	0	0	0	0	0,0
Kulut	-50 000	0	0	0	0,0
Netto	-50 000	0	0	0	0,0

9731 Kuruntien reunakiveys

Tuotot	0	0	0	0	0,0
Kulut	-50 000	-70 000	-64 908	-5 092	92,7
Netto	-50 000	-70 000	-64 908	-5 092	92,7

9732 Räikän kenttä

Tuotot	0	0	0	0	0,0
Kulut	-250 000	-250 000	-234 513	-15 487	93,8
Netto	-250 000	-250 000	-234 513	-15 487	93,8

9733 Maunussuon kuntor.WC ja koneha

Tuotot	0	0	0	0	0,0
Kulut	-75 000	-75 000	-68 215	-6 785	91,0
Netto	-75 000	-75 000	-68 215	-6 785	91,0

9734 Mutalan matonpesupaikka

Tuotot	0	0	0	0	0,0
Kulut	-50 000	-50 000	-47 919	-2 081	95,8
Netto	-50 000	-50 000	-47 919	-2 081	95,8

9735 Veittijärven ulkoilureitti

Tuotot	0	0	0	0	0,0
Kulut	0	-50 000	-50 253	253	100,5
Netto	0	-50 000	-50 253	253	100,5

9736 Soppeenmäen kuntoreitti

Tuotot	0	0	0	0	0,0
Kulut	0	-30 000	-26 658	-3 342	88,9
Netto	0	-30 000	-26 658	-3 342	88,9

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2016	Ta-Tot. 2016	TA-%
9737 Soppeenharjun kenttä					
Tuotot	0	0	0	0	0,0
Kulut	0	-25 000	-22 947	-2 053	91,8
Netto	0	-25 000	-22 947	-2 053	91,8

Muut kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä					
Tuotot	0	0	0	0	
Kulut	-545 000	-620 000	-561 360	-58 640	90,5
Netto	-545 000	-620 000	-561 360	-58 640	90,5

Maa- ja vesialueet					
Tuotot			0	0	
Kulut	-900 000	-900 000	-1 268 181	368 181	140,9
Netto	-900 000	-900 000	-1 268 181	368 181	140,9

Osakkeiden ostot ja myynnit					
Tuotot	0	0	0	0	
Kulut	0	-14 825	-421 585	406 760	*****
Netto	0	-14 825	-421 585	406 760	*****

Koneet ja kalusto

8810 Perusturvaosasto

Kulut	-141 000	-141 000	-129 336	-11 664	91,7
Netto	-141 000	-141 000	-129 336	-11 664	91,7

8820 Sivistysosasto

Kulut	-320 000	-320 000	-304 376	-15 624	95,1
Netto	-320 000	-320 000	-304 376	-15 624	95,1

8853 Tekninen osasto

Kulut	-205 000	-205 000	-204 950	-50	100,0
Netto	-205 000	-205 000	-204 950	-50	100,0

Koneet ja kalusto yhteensä

Tuotot	0	0	0	0	
Kulut	-666 000	-666 000	-638 662	-27 338	95,9
Netto	-666 000	-666 000	-638 662	-27 338	95,9

Ylöjärven Vesi

9807 Saurion vedenottamo

Kulut	-500 000	-500 000	-603 621	103 621	120,7
Netto	-500 000	-500 000	-603 621	103 621	120,7

9808 Vesi Räikäntien ympäristö

Kulut	-150 000	0	0	0	0,0
Netto	-150 000	0	0	0	0,0

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2016	Ta-Tot. 2016	TA-%
9809 Kivilähde radan varsi					
Kulut	-100 000	0	0	0	0,0
Netto	-100 000	0	0	0	0,0
9823 Vesijohtov.pk Vuorentausta					
Kulut	0	-12 000	-11 495	-505	95,8
Netto	0	-12 000	-11 495	-505	95,8
9824 Vesij.uusi syöttölinja Sopp-Vu					
Kulut	0	-65 000	-64 003	-997	98,5
Netto	0	-65 000	-64 003	-997	98,5
9826 Palsttien vesijohtosaneeraus					
Kulut	-90 000	0	0	0	0,0
Netto	-90 000	0	0	0	0,0
9827 Täihongantie vesij.saneeraus					
Kulut	-70 000	-54 000	-55 324	1 324	102,5
Netto	-70 000	-54 000	-55 324	1 324	102,5
9852 Työlänojan II vaihe					
Kulut	-600 000	-550 000	-354 081	-195 919	64,4
Netto	-600 000	-550 000	-354 081	-195 919	64,4
9853 Palstatie viem. saneeraus					
Kulut	-200 000	-165 000	-161 760	-3 240	98,0
Netto	-200 000	-165 000	-161 760	-3 240	98,0
9872 Vastamäen viemäriverkosto					
Kulut	-300 000	-200 000	-138 462	-61 538	69,2
Netto	-300 000	-200 000	-138 462	-61 538	69,2
9875 Vedenjakelun varmistus					
Kulut	0	-50 000	-47 565	-2 435	95,1
Netto	0	-50 000	-47 565	-2 435	95,1
9879 Osuus Hämeenkyrön puhdistamosta					
Kulut	-235 000	-277 000	-276 486	-514	99,8
Netto	-235 000	-277 000	-276 486	-514	99,8
9880 Särkantie vesijohtoverkos					
Kulut	-80 000	-80 000	-116 170	36 170	145,2
Netto	-80 000	-80 000	-116 170	36 170	145,2
9885 Viemäriv. ja kaivojen saneeraus					
Kulut	-50 000	-50 000	0	-50 000	0,0
Netto	-50 000	-50 000	0	-50 000	0,0
9890 Laitosten ja pumpp pkorj.					
Kulut	-80 000	-80 000	-108 110	28 110	135,1
Netto	-80 000	-80 000	-108 110	28 110	135,1
9891 Laitosautomaatiikan rakentaminen					
Kulut	-40 000	-40 000	-51 525	11 525	128,8
Netto	-40 000	-40 000	-51 525	11 525	128,8

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2016	Ta-Tot. 2016	TA-%
9893 Verkoston peruskorjaus					
Kulut	-70 000	-185 000	-203 516	18 516	110,0
Netto	-70 000	-185 000	-203 516	18 516	110,0
9897 Treen Seudun Keskuspuhdistamo					
Kulut	0	-107 360	-152 388	45 028	141,9
Netto	0	-107 360	-152 388	45 028	141,9
Ylöjärven Vesi yhteensä					
Tuotot	0	0	0	0	
Kulut	-2 565 000	-2 415 360	-2 344 506	-70 854	97,1
Netto	-2 565 000	-2 415 360	-2 344 506	-70 854	97,1

Investoinnit yhteensä					
Tuotot					
Kulut	-14 716 000	-13 891 185	-13 945 745	-6 255 440	100,4
Netto	-14 716 000	-13 891 185	-13 945 745	-6 255 440	100,4

7.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	11 286	1 624	12 910	9 902	3 008
Satunnaiset erät		0		22 462	-22 462
Tulorahoituksen korjauserät	-1 520	-1 500	-3 020	5 416	-8 436
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-14 716	825	-13 891	-28 227	14 336
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 875		1 875	28 913	-27 038
Toiminta ja investoinnit, netto	-3 075	949	-2 126	38 466	-40 592
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-60		-60	-31 132	31 072
Antolainasaamisten vähennys	20		20	263	-243
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	17 500		17 500	14 000	3 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 400		-14 400	-15 046	646
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-2 000	2 000
Oman pääoman muutokset				481	-481
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja po muutokset				-91	91
Vaihto-omaisuuden muutokset				2	-2
Saamisten muutos				607	-607
Korottomien velkojen muutos				-4 789	4 789
Rahoituksen rahavirta	3 060	0	3 060	-37 706	40 766
Rahavarojen muutos	-15	949	934	759	174

7.5 Yhteenveto sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Toimintakate					
	1 000 €	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA						
Keskusvaalilautakunta		-1	0	-1	-1	0
Tarkastuslautakunta		-58	0	-58	-54	-4
Kaupunginhallitus						
Hallintopalvelut	-3 336	1 509	-1 827	-1 810	-17	
Henkilöstöhallinto	-1 360	80	-1 280	-1 084	-197	
Talousohjelmat	-2 084	-40	-2 125	-2 211	86	
Kehityspalvelut	-2 808	0	-2 808	-2 527	-281	
Asukaslautakunta		-66	0	-66	-56	-10
Perusturvalautakunta						
Perusturvan hallinto ja erik.sairaanh.	-34 610	-35	-34 646	-32 869	-1 776	
Sosiaalityön palvelut	-16 447	-952	-17 400	-17 264	-136	
Terveyskeskuspalvelut	-12 612	615	-11 997	-11 892	-104	
Ehkäisevät ja korj. hyvinvointipalv.	-4 157	-223	-4 380	-4 407	27	
Hoito- ja kuntoutumispalvelut	-16 873	-221	-17 094	-17 675	581	
Sivistyslautakunta						
Yhteisöpalvelut	-742	49	-694	-694	0	
Peruskoulutus	-33 501	-265	-33 767	-34 195	428	
Lukiokoulutus	-3 147	46	-3 102	-2 982	-119	
Koululaisten iltapäivätoiminta	-748	-1	-749	-617	-132	
Varhaiskasvatus	-22 117	23	-22 094	-22 144	51	
Vapaa-aikalautakunta						
Vapaa-aikapalvelut	-5 011	-3	-5 014	-4 734	-280	
Tekninen lautakunta						
Hallinto ja kehittäminen	-536	-46	-582	-497	-85	
Yhdyskuntatekniset palvelut	-2 375	-25	-2 400	-10 181	7 781	
Tilapalvelut	10 085	312	10 397	11 562	-1 164	
Rakennuttamispalvelut	-1 146	-296	-1 442	-1 441	-1	
Maankäyttö- ja Ympäristöpalvelut	-2 286	-1	-2 287	-1 886	-401	
Ympäristölautakunta		-25	0	-25	-24	-1
Ylöjärven Vesi liikelaitos	3 585	0	3 585	3 783	-198	
Vahantajoen vesiosuuskunta				-637	637	
Liikelaitos, Viisari		149	0	149	161	-12
TULOSLASKELMAOSA						
Verotulot	122 800	600	123 400	124 584	-1 184	
Valtionosuudet	41 500	500	42 000	42 155	-155	
Korkotuotot	12	0	12	10	2	
Muut rahoitustulot	1 398	0	1 398	1 144	253	
Korkomenot	-792	0	-792	-610	-182	
Muut rahoitusmenot	-1 403	0	-1 403	-1 002	-400	
Satunnaiset erät				22 462	-22 462	
INVESTOINTIOSA						
Osuudet ja osuudet						
Kaupunginhallitus						
Osakkeiden ostot ja myynnit		15	-15	-11 510	11 496	
Maa- ja vesialueet						
Maa-alueet	-900	0	-900	-877	-23	
Muut rakennukset						
Rakennukset						
Elokaaren palvelukeskus	-60	0	-60	-60	0	
Tiuravuoren keittiö	-35	0	-35	-33	-2	
Ryhmäkoti Fröökynän muutostyöt	-50	0	-50	-45	-5	
Siltatien päiväkotitoiminta	-120	0	-120	-52	-68	
Kyläseppän päiväkodin saneeraus	-980	0	-980	-980	0	
Salorinteen päiväkotitoiminta	-25	0	-25	-25	0	
Leija kirjasto	-38	0	-38	-38	0	
Soppeenharjun koulu	-15	0	-15	-15	0	
Moision koulun saneeraus	-2 015	0	-2 015	-2 014	-1	
Metsäkylän koulun laajennus 2.	-300	0	-300	-227	-73	
Metsäkylän koulun laajennus 1.	-2 500	0	-2 500	-2 330	-170	
Kurun Yhtenäiskoulu	-125	0	-125	-124	-1	
Talonrakenn. kohdentamattomat mr	-47	0	-47	0	-47	
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Liikenneväylät						
	-3 730	765	-2 965	-2 401	-564	

	Toimintakate					
	1 000 €	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Yleiset alueet						
Maankaatopaikan rakentaminen	-50	0	-50	-27	-23	
Haverin alueen pienparannukset	-20	0	-20	-19	-1	
Leikkikentät	-50	50	0	0	0	
Kuruntien reunakivitys	-50	-20	-70	-65	-5	
Räikän kenttä	-250	0	-250	-235	-15	
Maunussuon kuntoradan WC	-75	0	-75	-68	-7	
Mutalan matonpesupaikka	-50	0	-50	-48	-2	
Veittijärven ulkoilureitti		-50	-50	-50	0	
Soppeenmäen ulkoilureitti		-30	-30	-27	-3	
Soppeenharjun kenttä		-25	-25	-23	-2	
Koneet ja kalusto						
Perusturvalautakunta	-141	0	-141	-129	-12	
Sivistysosasto	-320	0	-320	-304	-16	
Tekninen osasto	-205	0	-205	-205	0	
Kuljetusvälineet myynti				16	-16	
Vesi- ja viemärlaitos, menot	-2 565	150	-2 415	-2 345	-71	
Vesi- ja viemärlaitos, tulot	0	0	0	5 024	-5 024	
Vahantajoen vesiosuuskunta	0	0	0	2 873	-2 873	
RAHOITUSOSA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-60		-60	-31 132	31 072	
Antolainasaamisten vähennykset	20	0	20	263	-243	
Lainakannan muutokset					0	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	17 500	0	17 500	14 000	3 500	
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-14 400	0	-14 400	-15 046	646	
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-2 000	2 000	
Oman pääoman muutokset				481	-481	
Vaikutus maksuvalmiuteen				-4 271	4 271	
YHTEENSÄ	-370	2 478	2 079	-21 703	23 781	

Tilinpäätöslaskelmat

8. Tilinpäätöslaskelmat

8.1. Ylöjärven kaupungin tuloslaskelma 2016 (ulkoiset)

	1.1.-31.12.2016		1.1.-31.12.2015	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	15 320 691,31		14 232 306,15	
Maksutuotot	10 870 634,45		10 260 134,40	
Tuet ja avustukset	2 942 462,04		3 212 927,44	
Muut toimintatuotot	<u>5 365 911,84</u>	34 499 699,64	<u>5 164 648,46</u>	32 870 016,45
Valmistus omaan käyttöön		3 001 014,92		3 498 068,69
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-66 969 535,70	-85 983 412,57	-66 322 775,03	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-14 600 452,37		-14 944 586,40	
Muut henkilösivukulut	-4 413 424,50	-19 013 876,87	-3 876 143,41	
Palvelujen ostot	-73 265 433,62		-71 625 050,45	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 751 605,55		-10 679 477,92	
Avustukset	-11 014 095,30		-10 498 537,59	
Muut toimintakulut	<u>-12 865 232,09</u>	<u>-193 879 779,13</u>	<u>-4 640 529,17</u>	<u>-182 587 099,97</u>
Toimintakate		-156 379 064,57		-146 219 014,83
Verotulot		124 584 094,85		120 315 497,81
Valtionosuudet		42 155 199,00		38 234 693,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	9 618,08		2 526,65	
Muut rahoitustuotot	1 144 151,63		1 230 876,79	
Korkokulut	-609 576,28		-865 534,26	
Muut rahoituskulut	<u>-1 002 321,28</u>	<u>-458 127,85</u>	<u>-1 039 855,50</u>	<u>-671 986,32</u>
Vuosikate		9 902 101,43		11 659 189,66
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 068 423,94		-12 407 391,30	
Arvonalentumiset	<u>-107 467,62</u>	-13 175 891,56	<u>0,00</u>	-12 407 391,30
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot		<u>22 461 740,40</u>		<u>0,00</u>
Tilikauden tulos		19 187 950,27		-748 201,64
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		363 245,98		368 020,10
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		-13 884 120,00		
Tilikauden yli-/alijäämä		5 667 076,25		-380 181,54

8.2 Ylöjärven kaupungin rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 902 101,43	11 659 189,66
Satunnaiset erät	22 461 740,40	
Tulorahoituksen korjauserät	-17 046 005,85	-2 666 003,45
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-28 227 284,66	-12 031 057,55
Rahoitusosuudet investointimenoihin		378 516,16
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	51 375 075,20	2 893 888,37
Toiminnan ja investointien rahavirta	38 465 626,52	234 533,19
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-31 131 934,17	-62 413,46
Antolainasaamisten vähennys	262 529,33	15 482,85
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 000 000,00	15 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 046 243,60	-14 024 338,85
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 000 000,00	
Oman pääoman muutokset	480 710,19	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-91 495,68	-177 265,48
Vaihto-omaisuuden muutos	1 623,52	16 807,85
Saamisten muutos	607 026,92	1 473 448,54
Korottomien velkojen muutos	-4 788 538,33	-596 873,18
Rahoituksen rahavirta	-37 706 321,82	1 644 848,27
Rahavarojen muutos	759 304,70	1 879 381,46
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	20 244 912,60	19 485 607,90
Rahavarat 1.1.	19 485 607,90	17 606 226,44
	<u>759 304,70</u>	<u>1 879 381,46</u>

8.3. Ylöjärven kaupungin tase

VASTAAVAA	2016	2015	VASTATTAVAA	2016	2015
A PYSYVÄT VASTAAVAT	228 008 093,35	208 416 364,76	A OMA PÄÄOMA	104 611 296,65	98 268 415,05
I Aineettomat hyödykkeet	141 097,65	882 722,44	I Peruspääoma	65 787 440,52	65 787 440,52
1. Aineettomat oikeudet	112 852,43	94 423,26	II Edellisten tilikausien ylijäämä	33 156 779,88	32 861 156,07
2. Muut pitkävaikutteiset menot	28 245,22	788 299,18	III Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 667 076,25	-380 181,54
II Aineelliset hyödykkeet	159 962 337,67	182 006 297,68	B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	21 653 462,66	8 327 683,80
1. Maa- ja vesialueet	37 483 683,20	36 606 949,16	1. Poistoero	6 120 462,66	6 678 803,80
2. Rakennukset	101 621 429,32	98 406 379,53	2. Vapaaehtoiset varaukset	15 533 000,00	1 648 880,00
3. Kiinteät rakennukset ja laitteet	17 139 484,77	39 696 028,70	C PAKOLLISET VARAUKSET	8 266 582,25	266 582,25
4. Koneet ja kalusto	2 068 564,74	2 347 321,85	1. Muut pakolliset varaukset	8 266 582,25	266 582,25
5. Muut aineelliset hyödykkeet	68 221,79	68 221,79	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMA¹	574 982,25	665 763,91
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 580 953,85	4 881 396,65	1. Valtion toimeksiannot	23 563,89	20 017,25
III Sijoitukset	67 904 658,03	25 527 344,64	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	30 811,99	30 611,59
1. Osakkeet ja osuudet	35 905 100,83	24 397 192,28	3. Muut toimeksiant. pääomat	520 606,37	615 135,07
2. Osakkuusyhteisöosuudet	295 532,64	295 532,64	E VIERAS PÄÄOMA	121 638 435,38	129 473 217,31
3. Muut lainasaamiset	31 301 599,56	279 671,34	I Pitkäaikainen	73 123 802,49	75 939 355,48
4. Muut saamiset	402 425,00	554 948,38	1. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	69 135 000,00	70 486 332,60
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	106 425,06	105 711,04	2. Lainat julkisyhteisöiltä	11 500,00	81 064,19
1. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	30 811,99	30 611,59	3. Saadut ennakot	3 972 651,35	4 041 113,35
2. Muut toimeksiantojen varat	75 613,07	75 099,45	4. Liittymismaksut ja muut velat	4 651,14	1 330 845,34
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	28 630 240,78	28 479 586,52	II Lyhytaikainen	48 514 632,89	53 533 861,83
I Vaihto-omaisuus	127 866,56	129 490,08	1. Joukkovelkakirjalainat	12 000 000,00	
1. Aineet ja tarvikkeet	127 866,56	129 490,08	2. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	14 797 500,00	28 407 833,40
II Saamiset	8 257 461,62	8 864 488,54	3. Lainat julkisyhteisöiltä	69 564,19	84 577,60
Pitkäaikaiset saamiset	1 019 022,67	339 622,24	4. Saadut ennakot	596 894,17	556 916,39
1. Lainasaamiset	963 582,67		5. Ostovelat	6 229 398,01	8 368 397,35
2. Siirtosaamiset	55 440,00	339 622,24	6. Liittymismaksut ja muut velat	1 994 042,66	2 036 742,49
Lyhytaikaiset saamiset	7 238 438,95	8 524 866,30	7. Siirtovelat	12 827 233,86	14 079 394,60
1. Myyntisaamiset	3 404 842,30	3 653 033,70	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>256 744 759,19</u>	<u>237 001 662,32</u>
2. Lainasaamiset	68 827,33				
3. Muut saamiset	1 022 728,37	1 683 949,61			
4. Siirtosaamiset	2 742 040,95	3 187 882,99			
III Rahoitusarvopaperit	15 443 645,16	14 748 003,00			
1. Sijoitukset rahamarkkina- instrumentteihin	15 436 466,27	14 704 067,86			
2. Muut arvopaperit	7 178,89	43 935,14			
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 801 267,44	4 737 604,90			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>256 744 759,19</u>	<u>237 001 662,32</u>			

8.4 Ylöjärven kaupungin konsernituloslaskelma

	2016	2015
Toimintatuotot	81 901 223,93	80 381 649,19
Toimintakulut	-234 337 923,66	-223 246 464,53
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	33 326,25	6 945,01
Toimintakate	-152 403 373,48	-142 857 870,33
Verotulot	124 556 960,04	120 281 915,66
Valtionosuudet	42 155 199,00	38 234 693,00
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	8 713,66	24 268,07
Muut rahoitustuotot	1 153 835,63	1 240 434,28
Korkokulut	-755 856,44	-1 051 383,33
Muut rahoituskulut	-1 243 298,19	-1 277 096,44
Vuosikate	13 472 180,22	14 594 960,91
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 566 529,51	-14 551 988,76
Omistuksen eliminointierot		143 157,11
Satunnaiset erät	138 968,99	
Tilikauden tulos	-1 955 380,30	186 129,26
Tilinpäätössiirrot	-181 954,62	737 648,19
Tilikauden verot	-111 298,88	146 641,85
Laskennalliset verot	-18 274,98	10 510,62
Vähemmistöosuudet	-149 333,86	55 894,36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 416 242,64	1 136 824,28

8.5 Ylöjärven kaupungin konsernin rahoituslaskelma

	2016	2015
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	13 472 180,22	14 594 960,91
Satunnaiset erät	138 968,99	
Tilikauden verot	-111 298,88	146 641,85
Tulorahoituksen korjauserät	5 491 785,36	-2 904 511,65
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-22 079 576,79	-16 123 911,24
Rahoitusosuudet investointimenoihin	10 988,13	378 516,16
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	2 942 501,68	3 233 308,73
Toiminnan ja investointien rahavirta	-134 451,28	-674 995,24
Rahoituksen rahavirta		
Antolainan muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-159 616,93	-62 413,46
Antolainasaamisten vähennys	262 529,33	15 482,85
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 950 000,00	15 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 791 134,42	-14 785 074,12
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 297 729,98	-25 674,35
Oman pääoman muutokset	461 045,13	42 441,63
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutok.	-73 138,93	-135 466,84
Vaihto-omaisuuden muutos	65 298,32	1 348,12
Saamisten muutokset	1 865 836,74	1 254 624,32
Korottomien velkojen muutokset	526 520,12	30 221,83
Rahoituksen rahavirta	4 809 609,38	1 335 489,98
Rahavarojen muutos	4 675 158,10	660 494,74
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	28 125 186,64	23 450 028,54
Rahavarat 1.1.	23 450 028,54	22 789 533,80
	<u>4 675 158,10</u>	<u>660 494,74</u>

8.6 Ylöjärven kaupungin konsernitase

VASTAAVAA	2016	2015	VASTATTAVAA	2016	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT	228 759 635,01	222 654 312,90	OMA PÄÄOMA	107 170 282,62	108 773 350,43
Aineettomat hyödykkeet	2 532 608,57	2 213 803,32	Peruspääoma	65 787 440,52	65 787 440,52
Aineettomat oikeudet	1 007 853,67	930 490,42	Yhdistysten ja Säätiöiden peruspo	13 135,82	10 185,82
Muut pitkävaikutteiset menot	1 524 754,90	1 275 741,70	Arvonkorotusrahassto	19 306,92	19 306,92
Ennakkomaksut		7 571,20	Muut omat rahastot	180 030,33	193 180,22
Aineelliset hyödykkeet	210 116 320,54	205 192 515,85	Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	43 586 611,65	41 626 412,66
Maa- ja vesialueet	38 544 613,83	37 222 641,74	Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 416 242,62	1 136 824,28
Rakennukset	119 874 045,59	117 184 560,94	VÄHEMMISTÖOSUUDET	719 104,76	687 905,80
Kiinteät rakenteet ja laitteet	40 533 197,16	39 913 454,32	PAKOLLISET VARAUKSET	10 449 649,22	2 358 052,14
Koneet ja kalusto	3 953 192,85	4 247 991,06	Muut pakolliset varaukset	10 449 649,22	2 358 052,14
Muut aineelliset hyödykkeet	85 026,06	83 108,56	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 130 594,66	1 112 479,74
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 126 245,06	6 540 759,23	VIERAS PÄÄOMA	149 353 354,09	146 921 566,48
Sijoitukset	16 110 705,90	15 247 993,73	Pitkäaikainen korollinen vieras po	81 732 768,69	78 269 832,70
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	20 159,99		Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	8 865 666,17	5 421 322,82
Osakkuusyhteisöosuudet	713 431,27	347 023,58	Lyhytaikainen korollinen vieras po	27 509 144,35	29 110 944,74
Muut osakkeet ja osuudet	14 531 966,67	14 175 653,14	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	31 245 774,89	34 119 466,22
Joukkovelkakirjalainasaamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	268 822 985,35	259 853 354,59
Muut lainasaamiset	187 692,19	147 238,14			
Muut saamiset	657 455,79	578 078,86			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	435 198,26	343 944,40			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	39 628 152,07	36 855 097,28			
Vaihto-omaisuus	697 900,49	763 198,81			
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset	79 586,79	347 094,54			
Lyhytaikaiset saamiset	10 725 478,16	12 294 775,39			
Rahoitusarvopaperit	15 691 048,99	14 994 885,70			
Rahat ja pankkisaamiset	12 434 137,64	8 455 142,84			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	268 822 985,35	259 853 354,59			

Tilinpäätöksen liitetiedot

9. Tilinpäätöksen liitetiedot

9.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman muutoksen 11.10.2012 92 § 1.1.2013 alkaen. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihintamenetelmällä, eli merkitty vaihto-omaisuuden hankintamenoiksi toteutuneiden hankintamäärillä painotettujen hankintamenojen keskiarvo.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia sekä Swaptio -sopimuksia. Sopimukset on tehty suojaamaan joko yksittäisen lainan tai lainasalkun korkoriskiä. Kunnalla on jatkuva lainojen uudelleenrahoitustarve sekä uudelleenrahoitukseen sisältyvä korkoriski, jota koronvaihtosopimuksella suojataan.

Osa sopimuksista sisältää ennenaikaista purkamisoikeutta koskeva erityisehdon. Kyseessä on erityisehto, joka antaa molemmille sopijapuolille oikeuden purkaa johdannaissopimus ennenaikaisesti markkina-arvoonsa. Johdannaissopimus, joka sisältää ennenaikaista purkamisoikeutta koskevan erityisehdon, solmitaan lähtötilanteessa aina niin, että sopimuksen on tarkoitus olla voimassa koko sovitun sopimusajan. Erityisehto ei siten vaikuta suojauksen tehokkuuteen.

Ennenaikaista purkamisoikeutta koskevan erityisehdon sisällyttäminen sopimusehtoihin on kansallisesti ja kansainvälisesti markkinakäytäntö, ja vastaa via sopimuksellisia erityisehtoja käytetään myös muissa pitkissä sopimusvas- tuissa kuten mm. luotonannossa ja vuokrasopimuksissa. Erityisehdon mahdol- listaman oikeuden käyttämisen arviointi, ei välttämättä johda johdannaisso- pimuksen purkamiseen, koska sopijapuolet voivat neuvotella johdannaisso- pimuksen uudelleen hinnoittelusta tai muuttamisesta muulla tavalla niin, et- tä siitä ei välttämättä seuraa ennenaikaista kassavirtavaikutusta kummalle- kaan sopijapuolelle.

Todennäköisyyttä sille, että pankki käyttäisi erityisehdon mahdollistamaa oi- keutta, ei voida pitää normaalitilanteessa merkittävänä.

Ylöjärven kaupungin kaikkien sopimusten yhteenlaskettu korkopisteen arvo on 130 152 euroa. Esimerkiksi +/- 0,50 prosentin muutos koroissa vaikuttaa sopimusten markkina-arvoon noin +/- 6 507 600 euroa. Korkomuutos tarkoittaa sopimusta vastaavan maturiteetin korkoa, eli esimerkiksi 25 vuoden ko- ronvaihtosopimuksen arvoa muuttaa 25 vuoden koronvaihtosopimuskoron muutokset.

Sopimuskohtaiset tiedot johdannaisso- pimuksista löytyvät liitteestä 41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitus- avustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon Vesi liikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvät, suuruudeltaan huomattavat erät, jotka ovat sekä tulosvaikutteisia (satunnaiset tuotot) sekä rahoituslas- kelma ja tase vaikutteisia (mm. investointimenot, pysyvien vastaavien luo- vutustulot, antosaamisten lisäykset, pysyvien vastaavien vähennykset). Vesi liikelaitoksen taseella ollut poistoero 195.095,16 euroa on purettu edel- listen tilikausien ylijäämään.

9.2. Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat virheiden korjaukset

Tasetilit 2592 KUEL palkkaperusteinen eläkemaksu ja 2596 Työnantajan työttömyysvakuutusmaksut ja taloudellisen tuen maksut ovat jääneet aikai- semmilta tilikausilta täsmäämättä. Vuoden 2016 tilinpäätös sisältää korjaus- kirjauksena em. eron nettovaikutuksen kirjauksen edellisten tilikausien yli- alijäämään. Nettona kirjaus lisää edellisten tilikausien ylijäämää 480 710,19 euroa.

9.3. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty viisi kaupunkikonsernin tytäryhteisöä ja kaksi osakkuusyhteisöä. Kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä, yhdisteltiin jäsenosuuden mukaisessa suhteessa.

Kaupungin omistama tytär As Oy Ylöjärven Aureenrivi, on jätetty yhdistelemättä konserniin, koska sen merkitys on vähäinen ja kaupungin tarkoitus on myydä asunto-osakkeet. Kaupungin omistamista osakkuusyhteisöistä jätettiin yhdistelemättä As Oy Viljakkalan Männistönrivi ja Kuntien Hankintapalvelut Kuha. Osakkuusyhtiöt voidaan jättää yhdistelemättä konserniin, jos yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja konsernitasetta laadittaessa. Samoin konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kuntakonsernin sisällä käytetyt erilaiset poistosuunnitelmat on jätetty yhdenmukaistamatta, mikäli tytäryhteisö kirjaa omassa kirjanpidossaan hyödykkeen hankintamenon vaikutusaikanaan poistoina kuluksi ennalta vahvistetun suunnitelman mukaan ja poistosuunnitelma vastaa hyödykkeen taloudellista pitoaikaa ja vastaisia tulonodotuksia.

Mikäli kiinteistötytäryhtiö ei ole tehnyt suunnitelman mukaisia poistoja on aineellisten hyödykkeiden poistot oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan tytäryhteisöillä sekä niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden tulokseen.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Konsernirakenteen muutosten käsittely

Uutena tytäryhtiönä toimintansa aloitti Ylöjärven vesi Oy 31.12.2016.

10. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Yleishallinto	4 161 445,03	33 036 671,09	3 926 185,03	4 861 693,62
Sosiaali- ja terveystuotot	56 498 062,82	46 444 132,34	10 299 421,41	9 491 234,62
Opetus- ja kulttuurituotot	6 385 432,93		5 945 501,73	6 481 069,61
Yhdyskuntatuotot	4 092 674,03	900 845,76	3 564 982,35	2 312 771,56
Ylöjärven Vesi liikelaitos	7 318 567,07		7 318 567,07	6 276 551,26
Viisari työterveyshuollon liikelaitos	3 445 042,05		3 445 042,05	3 446 695,78
Kunnan toimintatuotot yhteensä	81 901 223,93	80 381 649,19	34 499 699,64	32 870 016,45

7) Verotulojen erittely		
	2016	2015
Kunnan tulovero	112 242 729,18	107 307 496,20
Kiinteistövero	7 279 769,88	7 432 879,64
Osuus yhteisöverotuotosta	5 061 595,79	5 575 121,97
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	124 584 094,85	120 315 497,81

8) Valtionosuuksien erittely		
	2016	2015
Kunnan peruspalv. valtionosuus (ilman tasauksia)	53 704 980,00	48 868 539,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-6 532 164,00	-5 486 784,00
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-5 017 617,00	-5 147 062,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	42 155 199,00	38 234 693,00

9) Palvelujen ostojen erittely		
	2016	2015
Asiakaspalvelujen ostot	49 387 379,29	49 110 735,60
Muiden palvelujen ostot	23 878 054,33	22 514 314,85
Ulkoiset palvelujen ostot yhteensä	73 265 433,62	71 625 050,45
Sisäiset palvelujen ostot	14 477 652,94	14 520 428,70
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	87 743 086,56	86 145 479,15

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poistomenetelmä	Poistoaika	Poisto %
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5	
Tietokoneohjelmistot	tasapoisto	2	
Muut pitkävaikutteiset menot			
Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto	2	
Liiketarve	tasapoisto	2	
Muut	tasapoisto	2	
Muut esine 9810963	tasapoisto	10	
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset			
Asuinrakennukset	tasapoisto	30	
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	20-30	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20	
Muut rakennukset /talousrakennukset	tasapoisto	10	
Rakennusten peruskorjaukset	tasapoisto	*	
Vanhana ostetut rakennukset	tasapoisto	*	
Kiinteät rakennukset ja laitteet			
Maa- ja vesirakenteet			
Kadut, tiet, torit, puistot	menojäännöspoisto		15-20
Sillat, laiturit, uimalat	menojäännöspoisto		15-25
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto		20
Johtoverkostot ja laitteet			
Vedenjakelu verkosto	menojäännöspoisto		8-10
Viemäriverkosto	menojäännöspoisto		8-10
Kaukolämpöverkko	menojäännöspoisto		15
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto		20
Puhelin- ja tietoliikenneverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännöspoisto		22
Maakaasuverkko	menojäännöspoisto		15
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto		20

	Poistomenetelmä	Poistoaika	Poisto %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet			
Sähkö-, vesi- ja lämpölaitosten laitteet	tasapoisto	10-20	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	tasapoisto	15	
Liikenteen ohjauslaitteet	tasapoisto	10	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasapoisto	10	
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet			
Rautaiset alukset	tasapoisto	15	
Puiset alukset ja uivat työkoneet	tasapoisto	8	
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	4	
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	5	
Muut raskaat koneet /kuorma-autot	tasapoisto	10	
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5	
Laituskoneet ja laitteet			
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	tasapoisto	5	
Mittauslaitteet ja optiset instrumentit	tasapoisto	3	
Atk-laitteet	tasapoisto	3	
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3-5	
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukaan		

Investointiraja 10 000 €.

Ensikertaisen kalustamisen osalta ei noudateta rakennusten poistoaikaa vaan kaluston.

- * Hyödykkeen perusparannusmeno lisätään hyödykkeen poistamattomaan hankintamenuun ja poistetaan jäljellä olevan poistoajan kuluessa, jollei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä. Perusparannusmenon poikkeavaa poistoaikaa koskeva määrittely tehdään perusparannushankkeen taloudelliseen merkitykseen perustuen hankesuunnitelman yhteydessä.

12) Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Kaatoaikan maisemointivaraus 1.1	170 000,00	170 000,00	170 000,00	170 000,00
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Kaatoaikan maisemointivaraus 31.12	170 000,00	170 000,00	170 000,00	170 000,00
Maaperän puhdistamisvaraus 1.1	96 582,25	460 444,53	96 582,25	460 444,53
Lisäykset tilikaudella	8 000 000,00		8 000 000,00	
Vähennykset tilikaudella		363 862,28		363 862,28
Maaperän puhdistamisvaraus 31.12	8 096 582,25	96 582,25	8 096 582,25	96 582,25
Muut pakolliset varaukset 1.1.	34 650,77	37 345,12		
Lisäykset tilikaudella	70 175,07			
Vähennykset tilikaudella	6 251,11	2 694,35		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	98 574,73	34 650,77		
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1. (ky)	2 056 819,12	2 034 155,39		
Lisäykset tilikaudella	27 673,12	22 663,72		
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12	2 084 492,24	2 056 819,12		

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	2 569 165,45	2 548 255,47	2 569 165,45	2 548 255,47
Muut myyntivoitot	58 669,53	277 308,69	15 100,00	1 000,00
Luovutusvoitot yhteensä	2 627 834,98	2 825 564,16	2 584 265,45	2 549 255,47
Muut toimintakulut				
Osakkeiden myyntitappiot		247 114,30		247 114,30
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	46 796,13	15 185,26		
Luovutustappiot yhteensä	46 796,13	262 299,56	0,00	247 114,30

14) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Satunnaiset tuotot				
Ylöjärven Vesi liikelaitoksen yhtiöittäminen			22 461 740,40	
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ky	138 968,99			
Satunnaiset tuotot yhteensä	138 968,99	0,00	22 461 740,40	0,00

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2016	2015
Osinkotuotot muista yhteisöistä	93 011,74	70 158,99
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	223 236,35	223 236,35
Yhteensä	316 248,09	293 395,34

16) Erittely poistoeron muutoksista		
	2016	2015
Investoinvaraukseen liittyvä poistoeron muutos	363 245,98	368 020,10
Poistoeron muutokset yhteensä	363 245,98	368 020,10

11. Tasetta koskevat liitetiedot

11.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19) Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat olkeudet	Muut pitkävaikuttiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.er.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	94 423,26	788 299,18		882 722,44	36 606 949,16	98 406 379,53	39 696 028,70	2 347 321,85	68 221,79	4 881 396,65	182 006 297,68
Lisäykset tilikauden aikana	92 035,59	321 727,81		413 763,40	1 276 017,29	5 602 942,77	5 513 964,76	550 835,90		2 945 675,66	15 889 436,38
Rahoitusosuudet tilikaudella											
Vähennykset tilikauden aikana		-959 308,57		-959 308,57	-399 283,25		-23 121 580,92			-1 433 841,61	-24 954 705,78
Siirrot erien välillä						4 100 814,69	711 462,16			-4 812 276,85	0,00
Tilikauden poisto	-73 606,42	-122 473,20		-196 079,62		-6 382 361,38	-5 660 389,93	-829 593,01			-12 872 344,32
Arvonlennukset ja niiden palautukset						-106 346,29					-106 346,29
Aktioidut korkomenot											
Poistamaton hankintameno 31.12.	112 852,43	28 245,22		141 097,65	37 483 683,20	101 621 429,32	17 139 484,77	2 068 564,74	68 221,79	1 580 953,85	159 962 337,67
Arvonkorotukset											
Kirjanpitoarvo 31.12.	112 852,43	28 245,22		141 097,65	37 483 683,20	101 621 429,32	17 139 484,77	2 068 564,74	68 221,79	1 580 953,85	159 962 337,67
Olennaiset lisäpoistot											
Erittely olennaisista lisäpoistoista											

19) Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 966 574,35	295 532,64	8 969 474,76	13 461 143,17				834 619,72	834 619,72
Lisäykset	11 502 500,00			421 584,88				31 061 714,17	31 061 714,17
Vähennykset				-415 055,00				-192 309,33	-192 309,33
Siirrot erien välillä				0,00				0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	13 469 074,35	295 532,64	8 969 474,76	13 467 673,05				31 704 024,56	31 704 024,56
Arvonlennukset									
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 469 074,35	295 532,64	8 969 474,76	13 466 551,72				31 704 024,56	31 704 024,56

19) Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	305 128,73	304 462,49	141 488,58	164 688,68
Muut maa- ja vesialueet	38 239 485,10	36 918 179,25	37 342 194,62	36 442 260,48
Maa- ja vesialueet yhteensä	38 544 613,83	37 222 641,74	37 483 683,20	36 606 949,16

19) Olennaiset kuntayhtymäosuusien arvon muutokset						
	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspää- omasta	Ero
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ky	8 913 994,94			8 913 994,94	8 929 454,04	-15 459,10
Tampereen kaupunkiseudun ky	11 167,00			11 167,00	11 167,00	0,00
Pirkanmaan liitto	44 312,82			44 312,82	44 312,82	0,00

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

22) Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Kuntakonsernin osuus (1000 €)						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
Ylöjärven Yrityspalvelu Oy	Ylöjärvi	100	100	189	68	38
Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat	Ylöjärvi	100	100	38	1 112	-27
Asunto Oy Viljakkalan Viertotie	Ylöjärvi	65,55	65,55	395	0	2
Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut	Ylöjärvi	100	100	80	1 001	0
Ylöjärven Jäähalli Oy	Ylöjärvi	99,90	99,90	717	539	3
Ylöjärven Vesi Oy	Ylöjärvi	100	100	11 503	37 282	0
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Asunto Oy Ylöjärven Aureenrivi	Ylöjärvi	55	55	36	1	0
Kuntayhtymät						
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ky	Tampere	5,90	5,90	12 781	19 924	969
Pirkanmaan liitto	Tampere	5,27	5,27	89	54	5
Tampereen kaupunkiseudun ky	Tampere	6,87	6,87	29	25	0
Osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Viljakkalan Liikekeskus	Ylöjärvi	26,26	26,26	75	0	0
Asunto Oy Viljakkalan Elorinne	Ylöjärvi	25,25	25,25	251	0	2
Yhdistelemättömät Osakkuusyhteisöt						
Asunto Oy Viljakkalan Männistönrivi	Ylöjärvi	18,00	18,00	31	84	0
Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy	Pirkkala	21,30	21,30	139	16	4

23) Saamisten erittely				
	2016		2015	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		9 514,74		23 603,01
Lainasaamiset	963 582,67	68 827,33		
Yhteensä	963 582,67	78 342,07	0,00	23 603,01
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		28 793,66		8 785,80
Siirtosaamiset		223 236,55		225 569,45
Yhteensä	0,00	252 030,21	0,00	234 355,25
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteis- yhteisöiltä				
Myyntisaamiset				194,46
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	194,46
Saamiset yhteensä	963 582,67	330 372,28	0,00	258 152,72

* Korjattu vertailuvuoden 2015 lukua kunta, Saamiset kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä, siirtosaamiset

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Danske Bank Oyj johdannaissopimus		339 622,24		339 622,24
Ylojarv3 koronvaihtosopimus	55 440,00		55 440,00	
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	55 440,00	339 622,24	55 440,00	339 622,24
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	210 065,41	210 065,41	223 236,35	223 236,35
Kelan korvaus työterveyshuollosta	559 079,69	556 608,92	400 000,00	400 000,00
Muut siirtosaamiset muilta	789 797,61	1 080 688,42	462 101,89	796 162,38
Muut siirtosaamiset jäsenkuntayhtymiltä	0,00	2 333,10	0,00	2 333,10
Siirtosaamiset kunnilta	169 718,22	149 427,56	169 718,22	149 427,56
Tuet ja avustukset valtiolta	324 859,93	665 670,99	284 810,42	512 340,35
Menoennakot	1 202 174,07	1 104 383,25	1 202 174,07	1 104 383,25
Tulojäämät yhteensä	3 255 694,93	3 769 177,65	2 742 040,95	3 187 882,99
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	3 255 694,93	3 769 177,65	2 742 040,95	3 187 882,99

* Korjattu vertailuvuoden 2015 lukua konserni, Siirtyvät korot

11.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Peruspääoma 1.1.	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	10 185,82	10 237,62		
Lisäykset	2 950,00			
Vähennykset		51,80		
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	13 135,82	10 185,82		
Arvonkorotusrahasasto 1.1.	19 306,92	19 405,09		
Lisäykset				
Vähennykset		-98,17		
Arvonkorotusrahasasto 31.12.	19 306,92	19 306,92		

Muut omat rahastot 1.1.	193 180,22	240 549,04		
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	13 149,89	47 368,82		
Muut omat rahastot 31.12.	180 030,33	193 180,22		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	42 913 296,46	42 650 671,76	32 480 974,53	32 861 156,07
Rakennemuutokset		-1 024 259,10		
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	673 315,19		675 805,35	
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	43 586 611,65	41 626 412,66	33 156 779,88	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 416 242,62	1 136 824,28	5 667 076,25	-380 181,54
Oma pääoma yhteensä	107 170 282,61	108 773 350,43	104 611 296,65	98 268 415,05

26) Erittely poistoerosta		
	2016	2015
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	6 120 462,66	6 678 803,80
Poistoero yhteensä	6 120 462,66	6 678 803,80

27) Pitkäaikaiset velat		
	2016	2015
Kotimaisilta talletuspankeilta	0,00	487 499,00
Kuntarahoitus Oyj	23 970 000,00	25 210 000,00
Saadut ennakot muilta	932 323,35	1 181 253,35
Liittymismaksuvelat ja muut velat	0,00	1 330 845,34
Pitkäaikaiset velat yhteensä	24 902 323,35	28 209 597,69

Velat, jotka erääntyvät 1.1.2022 tai sen jälkeen.

28) Joukkovelkakirjalainat		
	2016	2015
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistusslainat	12 000 000,00	14 000 000,00
korke ajalle 28.12.2016 - 16.1.2017 - 0,09 %	-570,03	241,11
erääntyy 16.1.2017	12 000 000,00	14 000 000,00

29) Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut pakolliset varaukset				
Metsäkylän kaatopaikan jälkihoito	170 000,00	170 000,00	170 000,00	170 000,00
KOY Nikron alueen maaperän puhdistaminen	2 496 582,25	96 582,25	2 496 582,25	96 582,25
Haverin alueen maaperän puhdistaminen	5 600 000,00		5 600 000,00	
Muut pakolliset varaukset	98 574,72	34 650,77		
Potilasvahinkovastuuvaraus (ky)	2 084 492,25	2 056 819,11		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	10 449 649,22	2 358 052,14	8 266 582,25	266 582,25

30) Vieras pääoma				
	2016		2015	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		8 827,39		13 968,96
Yhteensä	0,00	8 827,39	0,00	13 968,96
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		247 064,28		2 086 911,80
Yhteensä	0,00	247 064,28	0,00	2 086 911,80
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		61,05		
Yhteensä	0,00	61,05	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	255 952,72	0,00	2 100 880,76

* Korjattu vertailuvuoden 2015 lukua kunta, Velat kuntayhtymille, ostovelat

31) Maksuliiketililimiitti		
	2016	2015
Luottollisen maksuliiketilin limiitti 31.12.	1 500 000,00	1 500 000,00
- siitä käyttämättä	1 500 000,00	1 500 000,00

32) Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut velat				
Liittymismaksut	4 459 019,20	1 330 845,34		1 326 344,20
Muut velat	408 990,35	0,00	4 651,14	4 501,14
Muut velat yhteensä	4 868 009,55	1 330 845,34	4 651,14	1 330 845,34

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilöstösivukulujen jaksot	14 094 814,58	17 482 300,67	10 164 051,25	11 055 253,04
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 998 279,51		1 706 148,17	2 001 605,52
Tulospalkkiovaraus	349 840,00	121 112,00	349 840,00	121 112,00
Korkojaksotukset	126 097,70	166 203,75	98 616,02	152 119,61
Potilasvahinkovakuutus seur.vuoden lyhennys	244 571,52	256 227,56		
Jaksotetut tuet ja avustukset	458 427,41	124 947,37		
Muut siirtovelat	1 220 908,69	1 708 547,61	508 578,42	749 304,43
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	18 492 939,41	19 859 338,96	12 827 233,86	14 079 394,60
Siirtovelat yhteensä	18 492 939,41	19 859 338,96	12 827 233,86	14 079 394,60

* Korjattu vertailuvuoden 2015 lukua konserni, Muut siirtovelat, poistettu rivi peruspääoman korko jäsenkunnille

12. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 110 213,73	519 986,37		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	2 433 063,20			
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	3 543 276,93	519 986,37	0,00	0,00

37) Vakuudet				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Pankkitakauksen vastasitoumus				
Valuuttatermiini-, valuuttaoptio-, koronvaihto-, korko-optio-, hyödyketermiini- ja hyödykkeen vaihtosopimukset	33 500 000,00	33 500 000,00	33 500 000,00	33 500 000,00
Kiinteistö- ja yritysliikennitykset	2 360 000,00	2 360 000,00		
Vakuudet yhteensä	35 860 000,00	35 860 000,00	33 500 000,00	33 500 000,00

* Lisätty vertailuvuoden 2015 kohtaan kunta 33 500 000,00, liitetieto 39 kohdasta Vastuusitoumukset, takaukset muiden puolesta

38) Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voim.	31 113 265,97	2 646 168,43	28 094 270,00	
- seuraavalle tilikaudelle maksettava osuus	1 271 046,84	40 637,27	1 219 782,00	
Leasingvastuut yhteensä	4 840 025,84	4 776 106,06	3 799 530,19	3 323 523,24
- seuraavalle tilikaudelle maksettava osuus	1 538 006,86	2 675 869,27	1 257 092,78	1 223 286,45
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingin vast	1 624 986,97	1 452 582,82	1 169 989,27	
Yhteensä	35 953 291,81	7 422 274,49	31 893 800,19	3 323 523,24

39) Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 550 000,00	2 839 283,24	2 550 000,00	2 839 283,24
Jäljellä oleva pääoma	1 518 167,60	1 492 977,56	1 518 167,60	1 492 977,56
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	14 044 631,06	14 084 631,06	14 010 475,61	14 050 475,61
Jäljellä oleva pääoma	10 559 662,58	11 193 549,89	10 557 324,01	11 190 216,06
Yhteensä	12 077 830,18	12 686 527,45	12 075 491,61	12 683 193,62

* Poistettu vertailuvuoden 2015 kohdasta 33 500 000,00 kunta, siirretty liitetieto 37 kohtaan Vakuudet, omasta puolesta annetut vakuudet

40) Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2016	2015
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	157 861 900,00	153 844 689,76
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	109 630,61	109 630,61

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Sopimusvastuut				
Sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet	927 937,91	983 229,25		
Maankäyttö sopimus	0,00	520 380,00		
Potilasvakuutusvastuu	469 103,80	470 847,90		
Sopimusvastuut yhteensä	1 397 041,71	1 974 457,15		
Arvonlisäveron palautusvastuut	3 526,12	5 456,72		

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Johdannais sopimukset				
Koronvaihtosopimukset,				
Koronvaihtosopimukset on tehty yksittäisten lainojen korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksilla muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainojen ja koronvaihtosopimusten pääomat, eräpäivät sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Lainojen alkusaldot yhteensä ovat 34 250 000,00 euroa.				
1) Sopimus erääntyy 19.11.2018				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on	1 600 000,00	2 400 000,00	1 600 000,00	2 400 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-54 621,00	-110 055,38	-54 621,00	-110 055,38
2) Sopimus erääntyy 12.11.2019				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on	3 000 000,00	4 000 000,00	3 000 000,00	4 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-148 211,00	-238 930,52	-148 211,00	-238 930,52
3) Sopimus erääntyy 29.6.2020				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on	1 750 000,00	2 250 000,00	1 750 000,00	2 250 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-107 510,00	-158 819,16	-107 510,00	-158 819,16
4) Sopimus erääntyy 16.11.2022				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on	9 000 000,00	10 500 000,00	9 000 000,00	10 500 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-359 370,00	-352 540,65	-359 370,00	-352 540,65
Swaptiosopimus,				
Preemio päättyy 25.4.2018				
	2 225 000,00	2 225 000,00	2 225 000,00	2 225 000,00
Jatko-oikeudellisella koronvaihtosopimuksella muutetaan tulevien lainojen vaihtuva korko kiinteäksi ajalle 24.10.2018-24.4.2043, mikä edellyttää preemion maksajan optio-oikeuden käyttämistä. Sopimus alkaa 27.4.2018 ja erääntyy 24.4.2043.				
Laskennallinen pääoma 30.000.000,00 euroa				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-9 503 682,46	-5 754 052,64	-9 503 682,46	-5 754 052,64
OTC koronvaihtosopimus,				
Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimus erääntyy 4.1.2021.				
Laskennallinen pääoma 5 000 000,00 euroa				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-141 594,28	169 440,44	-141 594,28	169 440,44
Kynnyksellinen koronvaihtosopimus,				
Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella on sopijapuolilla vaihtuva korko.				
Sopimus tulee voimaan 4.1.2021 ja sopimus erääntyy 4.1.2049.				
Laskennallinen pääoma 25 000 000,00 euroa				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-7 680 703,34	-5 479 961,93	-7 680 703,34	-5 479 961,93
Koronvaihtosopimus korkolattialla,				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan kiinteän koron muuttamiseksi vaihtuva korkoiseksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.12.2026.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on	14 000 000,00		14 000 000,00	

Laskennallinen pääoma 14 000 000,00 euroa Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	16 673,84		16 673,84	
Koronvaihtosopimukset, konserni Sopimukset erääntyy 1.5.2017 - 27.1.2045 Sopimusten nimellisarvo 31.12.	4 179 100,33	2 152 629,67		
Käypä arvo	-340 555,57	1 853 378,93		
Koronvaihtosopimukset, konserni myöhemmin alkavat sopimukset Sopimusten nimellisarvo 31.12.	1 153 777,80			
Käypä arvo	45 880,35			
Koronvaihtosopimukset, konserni OTC Cap sopimukset, korkokatolla Sopimusten nimellisarvo 31.12.	1 557 113,49			
Käypä arvo	-237,71			
Mutalan koulu / Ylöjärven seurakunnan huonetila				
Ylöjärven kaupunki ja Ylöjärven seurakunta ovat 11.4.2005 sopineet, että seurakunta voi luopua vuokratun tilan hallinnasta ennen 20 vuoden pituisen määräaikaisen sopimuksen päättymistä. Tällöin Ylöjärven kaupunki palauttaa ko. tiloihin pääomavuokrana tehdyn investoinnin jäännösarvon Ylöjärven seurakunnalle. Palautettava jäännösarvo on 7 000 euroa kokonaista kalenterivuotta kohden.			60 083,35	67 083,35
Takamaan koulu / Ylöjärven seurakunnan huonetila				
Ylöjärven kaupunki ja Ylöjärven seurakunta ovat 2.6.2009 sopineet, että seurakunta voi luopua vuokratun tilan hallinnasta ennen 20 vuoden pituisen määräaikaisen sopimuksen päättymistä. Tällöin Ylöjärven kaupunki palauttaa ko. tiloihin pääomavuokrana tehdyn investoinnin jäännösarvon Ylöjärven seurakunnalle. Palautettava jäännösarvo on 9 800 euroa kokonaista kalenterivuotta kohden.			122 500,00	132 300,00

13. Ympäristövastuut

Ympäristötuotot ja -kulut		
	2016	2015
Ympäristötuotot		
Viranomaistoiminnan tuotot	42 319,00	46 192,58
Muut ympäristötuotot	65 543,23	68 000,00
Siitä: ympäristönsuojeluun saadut avustukset	0,00	0,00
Ympäristökulut		
Viranomaistoiminnan kulut	-158 956,57	-154 568,08
Siitä: ympäristönsuojeluun annetut avustukset	-3 600,00	-3 600,00
Muut ympäristökulut:		
Nikron alueen kunnostus,	-276 030,23	-279 545,43
Metsäkylän kaatopaikan kunnostus	-56 810,54	-76 142,11
Ympäristökulut, netto	-383 935,11	-396 063,04

Ylöjärven kaupungin omistamalla alueella tiedetään olevan kolme aluetta, joilla maaperä on pilaantunut ja joiden puhdistamisesta voi aiheutua kustannuksia kaupungille. Ne ovat teollisuuskiinteistö Metallin ja Nikron, vanha kaatopaikka-alue Tiura sekä entisen Haverin kaivoksen jätealue, joka on vain osin kaupungin omistuksessa. Kohteiden kunnostuksiin on mahdollista saada valtion avustusta/EU-rahaa. Lisäksi vanhaa kaatopaikka-aluetta maisemoidaan kaatopaikan sulkemissuunnitelman mukaisesti.

Kiinteistöt Metallin ja Nikron

Ylöjärven kaupungin omistamilla kiinteistöillä Metallin RN:o 1:266 ja Nikron RN:o 1:115 Mäkkylän kylässä on todettu maaperän pilaantuminen, mistä on aiheutunut myös pohjaveden pilaantumista. Maaperässä on todettu raskasmetalleja, öljyä ja liuottimia. Pohjavedessä on todettu suuria pitoisuuksia liuottimia ja niitä on todettu myös läheisellä Saurion vedenottamolla pieniä määriä. Maaperän pilaantuminen on aiheutunut kiinteistöillä harjoitetusta vanhasta teollisesta toiminnasta.

Maaperän kunnostustyöt (metallit ja öljyinen maa) on tehty pääosin massanvaihdolla, joka saatiin suoritettua vuoden 2013 aikana. Vuodesta 2015 alkaen kunnostustyötä on jatkettu huokosilmakunnostuksella ja kemiallisella puhdistuksella. Kiinteistöjen Metallin ja Nikron kunnostustöiden kustannukset olivat vuonna 2016 lähes 280 000 €.

Pohjaveden suojapumppaus on aloitettu vuoden 2007 keväällä turvaamaan Saurion vedenottamon veden laatua ja suojapumppaus jatkuu edelleen. Vuosittaiset kustannukset ovat olleet lähes 130 000 euroa.

Maaperän ja pohjaveden kunnostustyön loppuun saattamiseksi alueella on tehty lisätutkimuksia ja valtiolle on tehty hanke-esitys Nikron alueen kunnos-

tuksen saamiseksi pilaantuneiden maa-alueiden kunnostus- ja kokeiluhankkeeksi. Kunnostustyöt on tarkoitus saada päätökseen vuonna 2018. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä on tehty Nikron alueen kunnostukseen 2,4 miljoonan euron varaus.

Tiura

Ylöjärven kaupungin alueella ja kaupungin omistuksessa oleva vanha kaatopaikka Kuusiston kylässä kiinteistöllä Tiura RN:o 2:288 kunnostettiin vuoden 2012 aikana ja alue maisemoitiin vuoden 2013 aikana. Puhdistustöiden yhteydessä todettuja liuottimia ei saatu puhdistettua maaperästä kokonaan ja niiden osalta maaperän puhdistamisesta päätetään meneillään olevan seurannan tulosten ja riskinarvion perusteella. Mahdollisista kunnostuskustannuksista liuottimien osalta ei ole toistaiseksi tietoa.

Haverin kaivoksen jätealue

Haverin entisen kaivoksen jätealue sijoittuu Viljakkalanselän Kirkkojärven rantaan. Alue sijoittuu Inkulan kylään osin kaupungin omistamalle kiinteistölle RN:o 11:0 ja osin osakaskuntien alueelle. Alustavien selvitysten mukaan alueelta pääsee ympäristöön siinä määrin epäpuhtauksia, että alueen kunnostamiseksi tulee ryhtyä toimenpiteisiin. Tehdyn alustavan kunnostussuunnitelman mukaan jätealueen kunnostus maksaisi 2,8-5,6 milj. euroa tehtävien toimenpiteiden laajuuden mukaan. Kiireellisimmät työt ovat rikkoutuneen padon kunnostustyöt. Kirjanpitovaraus kunnostukseen tehtiin kustannusarvion tarkentumisen myötä vuoden 2016 tilinpäätöksestä, yhteensä 5,6 miljoonaa euroa. Kaivosmäen alueella on niin ikään pilaantunutta maata, mutta sen osalta ei ole tehty kunnostussuunnitelmaa eikä kustannuksista ole vielä tietoa.

14. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2016	2015
Yleishallinto	81	194
Kaupunkikehitysosasto		51
Sosiaali- ja terveystoimi	505	507
Opetus- ja kulttuuritoimi	901	898
Yhdyskuntapalvelut	280	104
Muut palvelut		
Liiketoiminta	38	68
Yhteensä	1 805	1 822

43) Henkilöstökulut		
	2016	2015
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	85 983 412,57	85 143 504,84
*) Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	387 839,80	385 940,17
Henkilöstökulut yhteensä	85 595 572,77	84 757 564,67

*) Investointien henkilöstökulut on kirjattu käyttötalouteen, josta ne siirretään investointeihin Valmistus omaan käyttöön -tilin kautta.

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2016	2015
Kristillisdemokraatit	1 130	1 406
Keskusta	3 894	4 965
Kokoomus	11 308	12 732
Peussuomalaiset	4 351	5 752
Sosiaalidemokraatit	9 483	10 900
Vasemmisto	4 033	5 183
Vihreät	3 743	4 464
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	37 942	45 402

45) Tilintarkastajien palkkiot		
	2016	2015
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	38 186,39	36 020,88
Tilintarkastajien lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	11 516,04	8 720,95
Muut palkkiot	2 595,00	4 380,30
Palkkiot yhteensä	52 297,43	49 122,13

15. Eriytetyt tilinpäätökset

Työterveyshuollon liikelaitos Viisari

Tilinpäätös 2016

Työterveyshuollon liikelaitos Viisari
Vastuhenkilö Viisarin vt. toimitusjohtaja Seija Porola

Konsernihallinnon asettamat strategiset tavoitteet:

1. Sitova taloudellisuustavoite: Korke sijoitetulle pääomalle on 5 %.

Toteutuma: Toteutui

2. Valmistaudutaan Viisarin toimintamalliselvityksen mukaisiin toimenpiteisiin

Toteutuma: Toimenpiteet tehtiin ja Viisarin toiminta päättyi 31.12.2016

Viisari mahdollisiin yli 10 000 euron investointeihin antaa luvan tarvittaessa kaupunginhallitus.

Vastualueen toiminnan kuvaus

Työterveysliikelaitos tuottaa viiden kunnan alueella, kunnan järjestämistä vastuulla olevat työterveyspalvelut sekä kyseisille kunnille että alueen yksityissektorille.

Toimintaympäristön muutokset

Vuosi 2016 oli Viisarin kymmenes toimintavuosi. Vuoden 2016 aikana tehtiin päätös Viisarin toiminnan lakkauttamisesta ja työterveyshuollon toiminnot kilpailutettiin. Kilpailutuksen voitti Suomen Terveystalo Oy.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Viisarin vuoden 2016 painopisteet rakentuivat strategian mukaisesti neljään näkökulmaan: Asiakkuus, talous, osaaminen ja kehittäminen sekä henkilöstönäkökulma.

Painopisteistä tärkein oli yritys- ja yksilöasiakkaiden tarpeista lähtevä hyvien työterveyshuoltokäytäntöjen mukainen palvelu.

Toiminta pidetään taloudellisesti kannattavana ja omavaraisena, samalla pitäen kustannustaso kohtuullisena asiakkaalle. Haasteita taloudelle ja toiminnalle toi toimintaympäristön muutokseen valmistautuminen. Taloudelliset tavoitteet saavutettiin ja tilinpäätös on positiivinen.

Palveluiden ja laadun kehittäminen jatkui muutostilanteesta huolimatta.

Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehdittiin ja annettiin tukea muutokseen. Työergonomiaa parannettiin yksilöllisen tarpeen mukaisesti.

Keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2014	TP2015	TP2016
Yritysassiakkaat	1 198	1 200	1 196
- kokonaisvaltainen sopimus	750	709	693
- lakisääteinen sopimus	448	491	503
Henkilöasiakkaat, yhteensä	13 331	12 780	12 490
- kokonaisvaltaisen sopimuksen piirissä	11 464	11 081	10 573
- lakisääteisen sopimuksen piirissä	1 865	1 699	1 917
Henkilöstö tehtäväalueittain			
Kokoaikaiset	42	42	38
Osa-aikaiset	3	3	0

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Toimintatuotoissa ja -menoissa jäätii talousarvioon nähden, mutta siitä huolimatta tilikauden tulos on 135 456 € positiivinen. Palveluiden ostossa on suurimmat ylitykset ja ne kohdistuvat asiantuntijapalveluiden ostoon. Henkilöstömenoissa on suurin alitus (lääkäri työvoimaa on hankittu ostopalveluna).

Talous	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	4 425 356	4 425 356	4 282 873	142 483	96,8
Toimintakulut	-4 276 706	-4 276 706	-4 121 797	-154 909	96,4
Toimintakate	148 650	148 650	161 076	-12 426	108,4

Tilikauden tuloksen käsittely:

Kaupunginhallitus esittää tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tilikauden ylijäämä 135 445,70 siirretään liikelaitoksen taseeseen yli-/alijäämä- tilille.

Työterveyshuollon liikelaitos Viisarin talousarvion toteutumisvertailu

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuper. TA	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Liikevaihto	4 405	0	4 405	4 262	143
Liiketoiminnan muut tuotot	20		20	21	-1
Toimintakulut					
Ostot tilikauden aikana	-60		-60	-60	0
Palvelujen ostot	-1 079		-1 079	-1 578	499
Henkilöstökulut	-2 773		-2 773	-2 152	-621
Poistot ja arvonalentumiset	-6		-6	-6	0
Liiketoiminnan muut kulut	-365		-365	-332	-32
Liikeylijäämä (alijäämä)	143	0	143	155	-12
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot				0	0
Korvaus peruspääomasta	-20		-20	-20	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	123	0	123	135	-13
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	123	0	123	135	-13
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	123	0	123	135	-13

Työterveyshuollon liikelaitos Viisarin tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2016		1.1.-31.12.2015	
Liikevaihto		4 262 302,08		4 244 158,59
Liiketoiminnan muut tuotot		20 570,78		31 326,59
Tuet ja avustukset kunnilta/kuntayhtymiltä				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-60 067,17		-61 647,38	
Palvelujen ostot	-1 577 634,43	-1 637 701,60	-1 527 979,65	-1 589 627,03
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 737 061,82		-1 925 173,89	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-257 509,94		-342 227,66	
Muut henkilösivukulut	-157 176,43	-2 151 748,19	-113 072,00	-2 380 473,55
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-5 904,03		-18 142,05
Liiketoiminnan muut kulut		<u>-332 346,79</u>		<u>-325 969,33</u>
Liikeylijäämä (alijäämä)		155 172,25		-38 726,78
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	273,45		212,62	
Korvaus peruspääomasta	-20 000,00	-19 726,55	-20 000,00	-19 787,38
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		135 445,70		-58 514,16
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		135 445,70		-58 514,16
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		135 445,70		-58 514,16
Liikelaitoksen tunnusluvut				
Sijoitetun pääoman tuotto, %		26,3		-7,0
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		26,3		-7,0
Voitto, %		3,2		-1,4

Työterveyshuollon liikelaitos Viisarin rahoituslaskelma

	2016	2015
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	155 172,25	-38 726,78
Poistot ja arvonalentumiset	5 904,03	18 142,05
Rahoitustuotot ja -kulut	-19 726,55	-19 787,38
	<u>141 349,73</u>	<u>-40 372,11</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	141 349,73	-40 372,11
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta/ky:ltä	-140 042,29	75 187,00
Saamisten muutos muilta	97 585,23	-36 023,96
Korottomien velkojen muutos muilta	-98 892,67	1 209,07
Rahoituksen rahavirta	<u>-141 349,73</u>	<u>40 372,11</u>
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	155 521	62 363
Investointien tulorahoitus, %	0,0	0,0
Pääomamenojen tulorahoitus, %	0,0	0,0
Lainanhoitokate	0,0	0,0
Kassan riittävyys, pv	81	66
Quick ratio	2,2	1,8
Current ratio	2,2	1,8

Kassan riittävyys on laskettu yhdytilistä ei pankkitilistä.

Työterveyshuollon liikelaitos Viisarin tase

	2016	2015
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	0,00	5 904,03
Aineelliset hyödykkeet	0,00	5 904,03
Koneet ja kalusto		5 904,03
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 211 828,88	1 169 371,82
Saamiset	1 211 828,88	1 169 371,82
Lyhytaikaiset saamiset	1 211 828,88	1 169 371,82
Myyntisaamiset	266 281,68	319 972,91
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	923 748,75	783 706,46
Muut saamiset	14 508,45	22 905,54
Siirtosaamiset	7 290,00	42 786,91
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>1 211 828,88</u>	<u>1 175 275,85</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	657 661,17	522 215,47
Peruspääoma	400 000,00	400 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	122 215,47	180 729,63
Tilikauden yli-/alijäämä	135 445,70	-58 514,16
VIERAS PÄÄOMA	554 167,71	653 060,38
Lyhytaikainen	554 167,71	653 060,38
Ostovelat	120 883,84	151 771,56
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	51 963,14	51 984,61
Siirtovelat	381 320,73	449 304,21
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>1 211 828,88</u>	<u>1 175 275,85</u>
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuus, %	54,3	44,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	12,9	15,3
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	257,7	122,2
Lainakanta 31.12., 1 000 €	0,0	0,0
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0,0	0,0

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1 . Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain		
	2016	2015
Työterveyshuoltomaksut	3 421 334,04	3 398 889,03
Muut myyntituotot muilta	21 930,36	45 918,75
Liiketoiminnan muut tuotot	1 777,65	1 888,00
Ulkoiset toimintatuotot	3 445 042,05	3 446 695,78
Sisäiset toimintatuotot	837 830,81	828 789,40
Toimintatuotot yhteensä	4 282 872,86	4 275 485,18

9) Palvelujen ostot		
	2016	2015
Asiakaspalvelujen ostot	260 551,82	251 976,01
Muiden palvelujen ostot	1 186 337,41	1 147 024,96
Sisäiset palvelujen ostot	130 745,20	128 978,68
Palvelujen ostot yhteensä	1 577 634,43	1 527 979,65

19) Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet		
	Aineelliset hyödykkeet	
	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	5 904,03	5 904,03
Tilikauden poisto	5 904,03	5 904,03
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Menoennakot		23 888,75
Siirtosaamiset muilta		3 097,70
Siirtosaamiset valtiolta	7 290,00	15 800,46
Tulojäämät yhteensä	7 290,00	42 786,91
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	7 290,00	42 786,91

25) Oman pääoman erittely		
	2016	2015
Peruspääoma 1.1.	400 000,00	400 000,00
Peruspääoma 31.12.	400 000,00	400 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	122 215,47	180 729,63
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	122 215,47	180 729,63
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	135 445,70	-58 514,16
Oma pääoma yhteensä	657 661,17	522 215,47

30) Vieras pääoma				
	2016		2015	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		17 373,13		18 205,28
Yhteensä	0,00	17 373,13	0,00	18 205,28
Vieras pääoma yhteensä	0,00	17 373,13	0,00	18 205,28

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2016	2015
Lyhyt aikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	381 320,73	449 304,21
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	381 320,73	449 304,21
Siirtovelat yhteensä	381 320,73	449 304,21

44) Leasinginvestuiden yhteismäärä		
	2016	2015
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	0,00	22 543,11
Myöhemmin maksettavat	0,00	38 031,50
Yhteensä	0,00	60 574,61

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2016	2015
Sosiaali- ja terveystoimi	38	45
Yhteensä	38	45

43) Henkilöstökulut		
	2016	2015
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2 151 748,19	2 380 473,55
Henkilöstökulut yhteensä	2 151 748,19	2 380 473,55

Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Työterveyshuollon liikelaitos Viisari

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.-31.12.2016

Ylöjärvellä 27.3.2017

Ylöjärven kaupunginhallitus

Jarkko Sorvanto, kaupunginjohtaja

Esko Arola

Pasi Kallio

Minna Mustakallio-Sorvari

Minna Sarvijärvi

Antti Teivaala

Katja Luojus, hallituksen puheenjohtaja

Mauri Heiska

Rauno Kesseli

Tomi Saaristo

Minna Sorsa

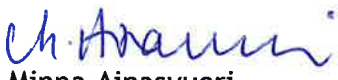

Riitta Virtanen

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Ylöjärvellä 10.5.2017

BDO Audiator Oy, JHTT-yhteisö

Minna Ainasvuori
tilintarkastaja, JHTT

Liikelaitosten vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen

	Sitovuustarkastelu		Eliminoinnit		Kokonais-
	Talousarvion toteutuminen				tarkastelu
	Kunta	Liikelaitoikset yhteensä	Kunta	Liikelaitoikset yhteensä	Tuloslaskelma kunnan tilinpäätöksessä
Toimintatuotot					
Myyntituotot, ulkoiset	11 877 195	3 443 497			15 320 692
Myyntituotot, sisäiset	13 719 338	837 831	-13 719 338	-837 831	
Maksutuotot, ulkoiset	10 870 634				10 870 634
Maksutuotot, sisäiset	82 012		-82 012		
Tuet ja avustukset	2 942 462				2 942 462
Muut toimintatuotot, ulkoiset	5 364 367	1 545			5 365 912
Muut toimintatuotot, sisäiset	18 623 528		-18 623 528		
Valmistus omaan käyttöön	3 001 015				3 001 015
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-83 831 664	-2 151 748			-85 983 412
Palvelujen ostot, ulkoiset	-71 818 544	-1 446 889			-73 265 433
Palvelujen ostot, sisäiset	-14 346 908	-130 745	14 346 908	130 745	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana, ulkoiset	-10 691 774	-59 832			-10 751 606
Ostot tilikauden aikana, sisäiset	-228 648	-236	228 648	236	
Avustukset, ulkoinen	-11 009 095	-5 000			-11 014 095
Avustukset, sisäinen	-12 461		12 461		
Muut toimintakulut, ulkoinen	-12 646 287	-218 945			-12 865 232
Muut toimintakulut, sisäinen	-18 435 310	-108 402	18 435 310	108 402	
Toimintakate	-156 540 141	161 076	598 449	-598 448	-156 379 065
Verotulot	124 584 095				124 584 095
Valtionosuudet	42 155 199				42 155 199
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot, ulkoiset	9 618				9 618
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	1 143 878	273			1 144 151
Muut rahoitustuotot, sisäiset	422 518		-422 518		
Korkokulut, ulkoiset	-609 576				-609 576
Muut rahoituskulut, ulkoiset	-1 002 321				-1 002 321
Muut rahoituskulut, sisäiset	-402 518	-20 000		20 000	
Vuosikate	9 760 752	141 350	175 931	-578 448	9 902 101
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 062 520	-5 904			-13 068 424
Arvonalentumiset	-107 468				-107 468
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	22 461 740				22 461 740
Tilikauden tulos	19 052 505	135 446	175 931	-578 448	19 187 950
Poistoerojen vähennys/lisäys	363 246				363 246
Vapaaehtoisten varausten vähennys/lisäys	-13 884 120				-13 884 120
Tilikauden yli-/alijäämä	5 531 631	135 446	175 931	-578 448	5 667 076

Liikelaitosten vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen

	Sitovuustarkastelu		Eliminoinnit		Kokonais-
	Talousarvion toteutuminen				tarkastelu
	Kunta	Liikelaitok- set yhteensä	Kunta	Liikelaitok- set yhteensä	Rahoituslaskelma kunnan tilinpäätöksessä
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	9 760 752	141 350			9 902 101
Satunnaiset erät	22 461 740				22 461 740
Tulorahoituksen korjauserät	5 415 735				5 415 735
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-28 227 285				-28 227 285
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	28 913 335				28 913 335
Toiminnan ja investointien rahavirta	38 324 277	141 350			38 465 627
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-31 131 934				-31 131 934
Antolainasaamisten vähennykset	262 529				262 529
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 000 000				14 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 046 244				-15 046 244
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 000 000				-2 000 000
Oman pääomien muutokset	480 710				480 710
Toimeksiant. varojen ja PO muutokset	-91 496				-91 496
Vaihto-omaisuuden muutos	1 624				1 624
Saamisten muutos muilta	509 442	97 585			607 027
Saamisten muutos kunnalta	140 042	-140 042	-140 042	140 042	
Korottomien velkojen muutos	-4 689 646	-98 893			-4 788 538
Rahoituksen rahavirta	-37 564 972	-141 350	-140 042	140 042	-37 706 322
Rahavarojen muutos	759 305	0	-140 042	140 042	759 305

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista sekä tositelajeista

Pääkirja
Päiväkirja
Tasekirja
Talousarvion toteutusvertailu

Pysyvästi säilytettävät
Tasekirja
Talousarvion toteutusvertailu
Tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus
Toimintakertomus
Tililuettelo

10 vuotta säilytettävät
Pääkirja
Tase-erittelyt
Päiväkirjat
Tilikauden tositteet *)

*) ESR:n rahoittamien kohteiden tositteet 10 vuotta viimeisestä maksutuksesta ohjelmakauden päättymisestä laskien.

Tosite	Nimitys	Numerosarja	
ALKUSA	Alkusaldot	1001 - 1008	
BUD	Talousarvio	2001 - 2032	
BUDL	Lisätalousarvio	3001 - 3027	
BUDKS	Käyttösuunnitelma	5001 - 5001	
MUIST1	Muistiotositteet ulkoiset	10001 - 11985	
MUIST4	Saatavien poistot	13001 - 13002	
MUIST2	Rahastokirjaukset	14001- 14235	
MUISIS	Muistiotositteet sisäiset	20001 - 20229	
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	34001 - 34571	
SISROP	Sisäiset laskut Rondo	40001 - 41440	
KOMMUI	Käyttöomaisuus	48000 - 48061	
HAAHTE	Sisäiset vuokrat Haahtela	50001 - 53667	
PALKAT	Palkkatositteet	100001 - 100531	
VARAST	Varasto Sonet	111001 - 117025	
PANKKI	Pankkien tiliotteet	101001 - 112999	
EFFSOS	Effica sosiaalitoimi	113001 - 113545	
KONE2	Kone ja kuljetus tositteet	116001 - 116012	
OSTOT	Ostolaskut	8000001 - 8045894	
OMAKSU	Ostomaksut	8990001 - 8990315	
YMRMAN	MR Manuaalisuoritukset	5110001 - 5113112	
YMRVII	MR Viitesuoritukset	5210001 - 5210306	
YMRHYV	MR hyvityslaskut, kuittaukset	5310001 - 5311797	
YMRK	MR Tileistä poisto	5410001 - 5411991	
YMR10	MR Laskulaji 10	Vuokrat	10000001 - 10000457
YMR11	MR Laskulaji 11	Viisarin yleislaskut	11000001 - 11000014
YMR12	MR Laskulaji 12	Maanvuokrat	12000001 - 12000417
YMR13	MR Laskulaji 13	Yleislaskut	13000001 - 13006055
YMR14	MR Laskulaji 14	Työllisyyspalvelut	14000001 - 14000380
YMR15	MR Laskulaji 15	Timmi tilavuokrat	15000001 - 15000492
YMR19	MR Laskulaji 19	Hammashoito	19000001 - 19019558
YMR30	MR Laskulaji 30	Fysioterapia	30000001 - 30001675
YMR31	MR Laskulaji 31	Röntgen	31000001 - 31001280

YMR32	MR Laskulaji 32	Ehta palvelut	32000001 - 32001750
YMR33	MR Laskulaji 33	Poliklinikka	33000001 - 33030586
YMR34	MR Laskulaji 34	Viisari	34000001 - 34005106
YMR35	MR Laskulaji 35	Terveyskeskus/akuuttios.	35000001 - 35001745
YMR36	MR Laskulaji 36	Kehitysvammahuolto	36000001 - 36000701
YMR37	MR Laskulaji 37	Geriatrian pkl ja Kumuke	37000001 - 37001219
YMR53	MR Laskulaji 53	Päivähoito	53000001 - 53015029
YMR54	MR Laskulaji 54	Laitoshoidto	54000001 - 54003748
YMR58	MR Laskulaji 58	Kotipalvelumaksut	58000001 - 58006026
YMR64	MR Laskulaji 64	Vesihuolto	64000001 - 64025630
YMR73	MR Laskulaji 73	Rakennusvalvonta	73000001 - 73000717

MR = Myyntireskontra

Aditro CPM kuntakonserni

- tositteet
- pääkirja
- päiväkirja
- konserniyhteenvedo

Datwin, lainahallinta

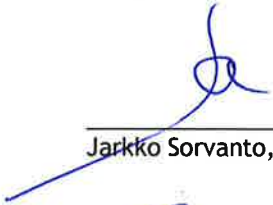
Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Ylöjärven kaupunki

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.-31.12.2016

Ylöjärvellä 27.3.2017

Ylöjärven kaupunginhallitus

Jarkko Sorvanto, kaupunginjohtaja

Esko Arola

Pasi Kallio

Minna Mustakallio-Sorvari

Minna Sarvijärvi

Antti Teivaala

Katja Luojus, hallituksen puheenjohtaja

Mauri Heiska

Rauno Kesseli

Tomi Saaristo

Minna Sorsa

Riitta Virtanen

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Ylöjärvellä 10.5.2017

BDO Audiator Oy, JHTT-yhteisö

Minna Ainasvuori
tilintarkastaja, JHTT